

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGICKÝ PLÁN SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA CHOMUTOVA PRO OBDOBÍ 2017 – 2020

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	4
1 PŘEDSTAVENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ.....	5
1.1 Strategický plán sociálního začleňování v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám	5
1.2 Identifikace nositele strategie v souvislosti se Strategickým plánem sociál. začleňování....	6
1.2.1 Obyvatelstvo	7
1.3 Spolupráce mezi Agenturou pro sociál. začleňování a statutárním městem Chomutovem .	9
1.3.1 Role města Chomutova a manažera SPSZ.....	9
1.4 Představení Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám.....	9
1.5 Schéma intervenční logiky návrhové části SPSZ	10
1.6 Místní působnost SPSZ	10
1.7 Vize SPSZ	10
2 FÁZE STRATEGICKÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ.....	11
2.1 Fáze tvorby Strategického plánu sociálního začleňování.....	11
2.2 Fáze implementace Strategického plánu sociálního začleňování.....	11
2.3 Fáze evaluace Strategického plánu sociálního začleňování.....	12
3 LOKÁLNÍ PARTNERSTVÍ MĚSTA CHOMUTOVA.....	13
3.1 Pracovní skupiny Lokálního partnerství města Chomutova	14
3.2 Sociální vyloučení ve městě Chomutově	18
3.3 Cílová skupina SPSZ.....	18
4 OBLASTI STRATEGICKÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ – ANALYTICKÁ ČÁST, SWOT ANALÝZA, NÁVRHOVÁ ČÁST	20
4.1 Oblast Bezpečnost.....	20
4.2 Oblast Bydlení	28
4.3 Oblast Rodina, mládež, dluhy a zdraví	39
4.4 Oblast Zaměstnanost	52
4.5 Oblast Vzdělávání, výchova a mimoškolní aktivity	61
5 TABULKY	62
5.1 Tabulky kontextových ukazatelů (výchozí stav)	62
5.2 Analýza rizik implementace SPSZ	71
5.3 Indikátorová tabulka SPSZ	72
5.4 Čerpání v Koordinovaném přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám z ESI fondů	77
5.4.1 Čerpání v rámci OPZ KPSVL.....	79
5.4.2 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (Prioritní osa 3)	81
5.4.3 Integrovaný regionální operační program (Prioritní osa 2)	81

Seznam použitých zkratek.....	83
Zdroje informací	85
Seznam příloh.....	86
Usnesení zastupitelstva města z 21. 11. 2016.....	87
Vyjádření ASZ k SPSZ města Chomutova.....	89

ÚVODNÍ SLOVO

Počátkem roku 2016 Chomutov znovu zahájil spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování. Od předchozí spolupráce v letech 2008 – 2012 se situace ve městě výrazně změnila. V mezidobí došlo k výraznému přesunu obyvatel ohrožených sociálním vyloučením z původně jasně definovaných vyloučených lokalit na velká chomutovská sídliště. Dostupnost levných bytů přilákala řadu spekulantů, kteří se zaměřují na sociálně slabé nájemníky závislé na sociálních dávkách. Sociální situace na sídlištích se dále zhoršovala stěhováním z jiných regionů. Sociální skladba sídlišť vedla k výraznému napětí mezi původními a novými obyvateli. Změna složení obyvatel na sídlištích byla v některých případech spojena i s dalšími problémy jako zadlužení, distribuce návykových látek a nerespektování pravidel občanského soužití. Pocit bezmoci a frustrace starousedlíků, jejichž kvalita života se zhoršila, posílil předsudky namířené proti Romům, kteří jsou mezi sociálně slabými výrazně zastoupeni.

Je zjevné, že další osud města přímo souvisí se situací na sídlištích, kde žije většina obyvatel města. Pro budoucnost Chomutova je tedy nezbytné výše uvedený vývoj zvrátit. Strategický plán sociálního začleňování zpracovaný ve spolupráci s ASZ směřuje k tomuto cíli. Tento plán je výsledkem téměř roční práce a mimořádného nasazení všech členů lokálního partnerství a jeho pracovních skupin, analyzuje současný stav a následně definuje kroky, které povedou k jeho zlepšení.

Plán obsahuje řadu dílčích opatření a doporučených kroků, s jistým zjednodušením lze ale identifikovat tři základní priority: Vzdělávání dětí ze sociálně slabých rodin, zavedení systému sociálního bydlení a podpora sociálních služeb. Přestože většina opatření míří na osoby ohrožené sociálním vyloučením, je smyslem plánu zlepšení života všech obyvatel města. Nedílnou součástí strategického plánu je i důraz na dodržování pravidel a odpovědnost těch, kterým je pomoc určena.

Naplnění těchto našich cílů a skutečné zlepšení života ve městě bude náročné na čas, lidské úsilí i finanční zdroje. Věřím, že předložený plán je první krok správným směrem.

MUDr. Marian Bystrouň,
náměstek primátora města

1 PŘEDSTAVENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

Město Chomutov vstoupilo do spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování (ASZ) začátkem roku 2016. Jeden z hlavních městem deklarovaných důvodů pro spolupráci představovalo zlepšení situace na sídlištích, kde v bytech některých vlastníků dochází ke zvýšené koncentraci sociálně vyloučených osob. V rámci tzv. koordinovaného přístupu je vypracován Strategický plán sociálního začleňování, jenž je závazným dokumentem pro čerpání prostředků ze tří operačních programů Evropských strukturálních a integračních fondů.

Strategický plán sociálního začleňování města Chomutova na období let 2017 – 2020 je strategickým dokumentem, který zahrnuje analýzu sociálních problémů města a návrhy na jejich řešení. Zabývá se oblastí bezpečnosti, bydlení, zaměstnanosti a oblastí rodiny, mládeže, zdraví či dluhovou problematikou. Soustřeďuje se na celkový rozvoj města s důrazem na řešení sociálních témat.

Cílem strategického plánu, který byl zpracováván ve spolupráci se členy pracovních skupin Lokálního partnerství téměř po celý rok, je implementovat účinné prointegrační nástroje a opatření s důrazem na zlepšení životních podmínek všech obyvatel města Chomutova. Smyslem dokumentu je posílit synergickou koordinaci aktivit všech zúčastněných organizací a institucí k tomu, aby bylo dosaženo komplexního a provázaného řešení vytyčených problémů. Strategický plán bude podkladem pro čerpání finanční podpory na aktivity subjektů ze tří operačních programů evropských strukturálních fondů, v některých případech spolufinancovaných městem. Do plnění cílů plánu se v příštích třech letech zapojí zainteresované odbory magistrátu, příspěvkové organizace města, neziskové organizace, vzdělávací či volnočasové organizace, subjekty na poli bezpečnosti a další.

Strategický plán informuje v první části o aktérech, kteří se podíleli na přípravě dokumentu, dále je představen systém tvorby plánu, implementace opatření a následné evaluace plánu. Druhá část se věnuje situační analýze sociální exkluze ve městě včetně popisu cílové skupiny. V závěru jsou kapitoly, z nichž každá obsahuje analytickou a návrhovou část, tematicky rozděleny dle oblastí působení.

Město Chomutov vychází při své činnosti z následujících strategických dokumentů:

- Rámcová strategie rozvoje statutárního města Chomutova 2014 - 2024
- Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb statutárního města Chomutova 2014 – 2017
- Koncepce rodinné politiky statutárního města Chomutova 2013 – 2020
- Místní akční plán pro rozvoj vzdělávání ORP Chomutov
- Integrovaná strategie Ústecko-Chomutovské aglomerace

S výše zmíněnými dokumenty souvisí také vytvořený Strategický plán sociálního začleňování, který je dále rozvíjí a má tendenci reagovat na aktuální potřeby jednotlivých aktérů. Předpokladem je jeho průběžná revize a aktualizace.

Všem, kteří se na tvorbě strategického plánu podíleli, patří veliké poděkování. Jedná se o zástupce organizací a institucí, politickou reprezentaci i zástupce z řad veřejnosti. Díky všem za aktivní práci, kreativitu a trpělivost.

1.1 Strategický plán sociálního začleňování v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám

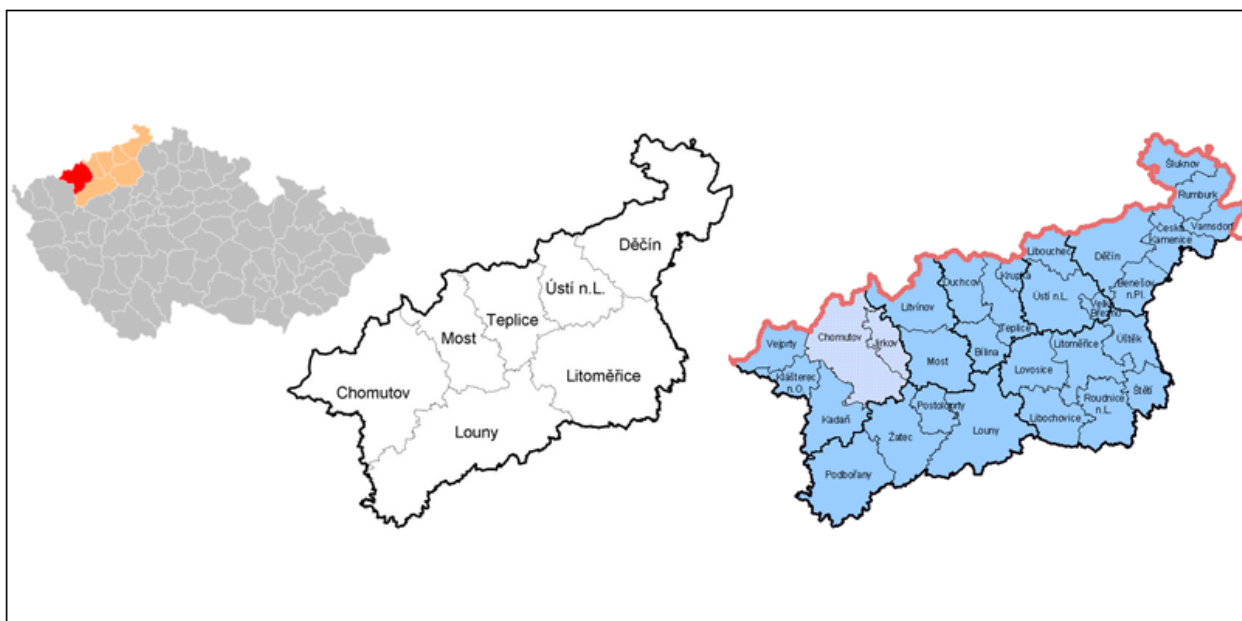
Strategický plán sociálního začleňování je součástí tzv. Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám a vymezuje spolupráci statutárního města Chomutova s Odborem pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR – Agenturou pro sociální začleňování.

1.2 Identifikace nositele strategie v souvislosti se Strategickým plánem sociálního začleňování

Město Chomutov se nachází v jihozápadní části Ústeckého kraje. Je největším městem okresu Chomutov a počtem obyvatel se řadí na páté místo v Ústeckém kraji. Od krajského města Ústí nad Labem je Chomutov vzdálený 65 kilometrů a od Prahy 90 kilometrů. Chomutov se stal roku 2006 statutárním městem.

Chomutov je obcí s rozšířenou působností. Správní obvod obce s rozšířenou působností Chomutov (SO ORP Chomutov) zahrnuje 25 obcí, rozlohou jde o druhý největší správní obvod Ústeckého kraje. Z celkového počtu 81 572 obyvatel SO ORP Chomutov žije převážná část obyvatelstva v Chomutově a Jirkově, počet obyvatel tohoto souměstí dosahuje necelých 69 000 tisíc (všechny uvedené údaje se vztahují k 1. 1. 2016).

Obrázek č. 1: Poloha SO ORP Chomutov

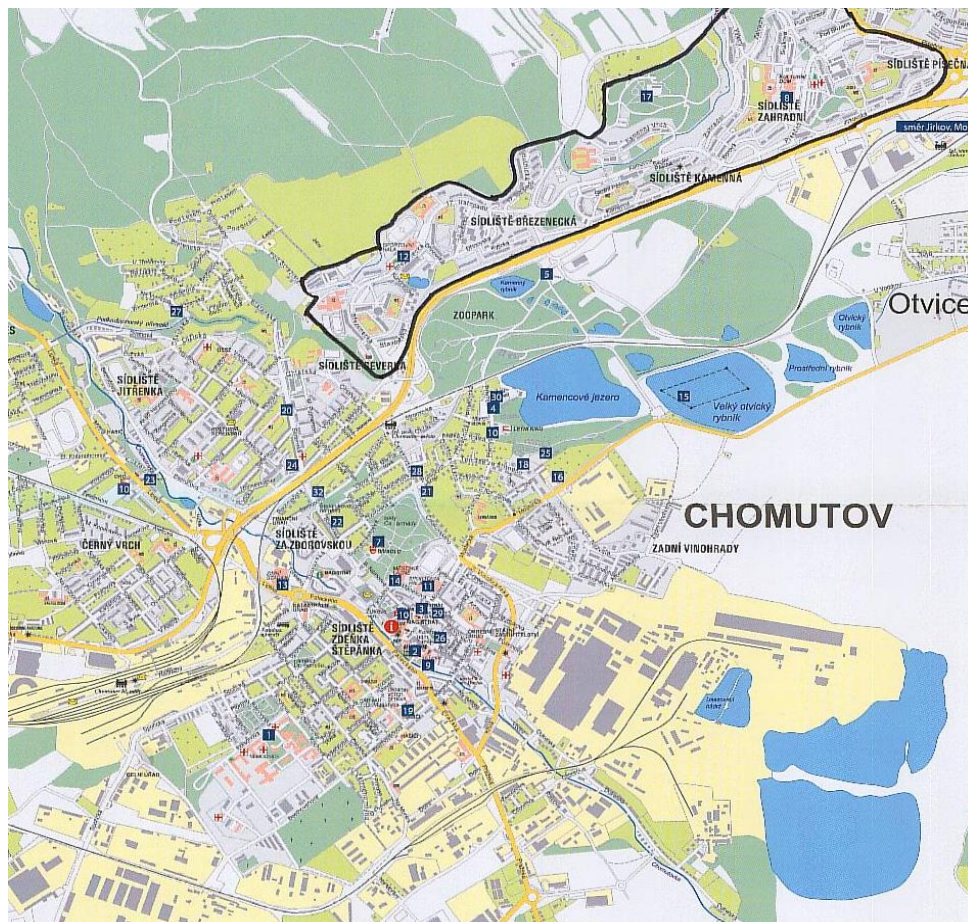
Zdroj: ČSÚ

Charakter města Chomutova byl ovlivněn těžbou nerostných surovin a rozvojem těžkého průmyslu po druhé světové válce. Město představovalo centrum výroby trub a oceli v podniku Válcovny trub a železárný Chomutov, jež byly nástupcem Mannesmannových závodů a Poldi Kladno. K Mannesmannovým závodům patřil hnědouhelný důl Julius, který byl v poválečném období přejmenován na důl Jan Žižka a byl uzavřen v roce 1992. Zásadní obrat v ekonomickém vývoji města přinesla devadesátá léta. Těžký průmysl i těžba hnědého uhlí zaznamenaly velký propad na významu. Došlo k výraznému snížení pracovních příležitostí a nárůstu nezaměstnanosti. Chomutovský region se dlouhodobě řadí mezi území s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti. Dřívější těžký průmysl je v Chomutově postupně nahrazován průmyslem lehkým v nedalekých průmyslových zónách, které přináší nové pracovní příležitosti.

Pro průmyslovou výrobu i těžbu ve druhé polovině 20. století bylo nutné zajistit přísun dalších pracovních sil, což se projevilo v nárůstu počtu obyvatel a ve zvýšení bytové výstavby. Začaly se také rušit vesnice v chomutovském okrese, které musely ustoupit těžbě hnědého uhlí, a jejich obyvatelům bylo rovněž třeba opatřit bydlení. Z těchto důvodů započala v Chomutově intenzivní výstavba panelových sídlišť. První velké chomutovské sídliště vzniklo v bývalé Horní vsi. Výstavba pokračovala v sedmdesátých a osmdesátých letech dále směrem k Jirkovu a vytvořila pás sídlištní zástavby pod svahy Krušných hor. Na hornoveské sídliště tak navazuje sídliště Březenecká, Kamenná, Zahradní a Písečná. Ve druhé dekádě 21. století začala regenerace sídlišť a byl inovován systém hromadné dopravy, který propojuje sídliště s centrem Chomutova i s přilehlým Jirkovem. Regenerací prochází také centrum města, ale i zázemí a volná krajina v okolí

Chomutova. Do konce osmdesátých let 20. století byla ve volných prostranstvích na okrajích katastru města stavěna sídliště, od devadesátých let je tento prostor zaplňován průmyslovými a obchodními zónami, ale také rekreačními a volnočasovými areály. Ve městě byl vybudován Podkrušnohorský zoopark, který navazuje na areál Kamencového jezera.

Obrázek č. 2: Chomutov – chomutovská sídliště

Zdroj: <http://www.chomutov-projekty.eu/images/vyznacena-zona-iprm-iop.jpg>

Ve městě Chomutově došlo v důsledku restrukturalizace průmyslové výroby v oblasti severozápadních Čech k vytvoření lokalit, které vykazují znaky sociálního vyloučení. Na sídlištích sestávajících z panelových domů se v současnosti objevuje vysoká fluktuace osob, což je způsobeno také odstěhováním obyvatel po prodeji obecních bytů či poskytováním pronájmů bytů spoluobčanům z jiných částí republiky od realitních kanceláří. Situace týkající se bydlení sociálně vyloučených obyvatel byla ovlivněna i podnikatelskými záměry soukromých vlastníků. Ti využili tíživé životní situace občanů a docílili jejich přestěhování z lukrativních částí republiky do cenově přijatelnějších v Chomutově. V lokalitách se projevuje vyšší kriminalita, jejich obyvatelé se potýkají s problémy na regionálním trhu práce, patří k dlouhodobě nezaměstnaným a vzrůstá jejich zadlužení.

1.2.1 Obyvatelstvo

Město Chomutov mělo k 1. 1. 2016 celkem 48 710 obyvatel (bez cizinců). V posledních dvaceti letech vykazuje počet obyvatel Chomutova setrvalý pokles. V roce 2007 klesl počet obyvatel pod 50 tisícovou hranici a od tohoto roku se pohybuje již jen pod ní. V letech 2015 a 2016 nedosáhl počet obyvatel ani 49 000.

Tabulka č. 1: Pohyb obyvatelstva v Chomutově v letech 2010 - 2015

Rok	Stav k 1. 1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Migrační přírůstek	Celkový přírůstek
2010	49795	583	490	1918	1365	93	553	646
2011	49649	526	530	1389	1495	-4	-106	-110
2012	49540	498	524	1280	1607	-26	-327	-353
2013	49187	457	530	1474	1403	-73	71	-2
2014	49185	485	508	1396	1645	-23	-249	-272
2015	48913	463	532	1399	1533	-69	-134	-203

Zdroj: ČSÚ

Celkový přírůstek obyvatel Chomutova je od roku 2011 pouze v záporných hodnotách, což ukazuje na odliv obyvatelstva z města. Za poklesem počtu obyvatel totiž není jen pohyb v počtu narozených a zemřelých, ale projevuje se zde vyšší počet vystěhovalých vzhledem k počtu přistěhovalých.

Rozložení obyvatel Chomutova dle pohlaví je v posledních šesti letech poměrně vyrovnané, ženy mírně převažují nad muži. Porovnáním se stavem v roce 2002 a 2005, kdy zastoupení žen představovalo v celkovém počtu obyvatel Chomutova 51,3 %, lze konstatovat, že dochází k postupnému vyrovnávání počtu žen a mužů.

Tabulka č. 2: Rozložení obyvatel Chomutova podle pohlaví v letech 2010 – 2015

Rok	Stav k 31. 12.	Muži	%	Ženy	%
2010	50441	24931	49,4 %	25510	50,6 %
2011	49540	24562	49,6 %	24978	50,4 %
2012	49187	24378	49,6 %	24809	50,4 %
2013	49185	24368	49,5 %	24817	50,5 %
2014	49913	25186	50,5 %	24727	49,5 %
2015	48710	24028	49,3 %	24682	50,7 %

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura obyvatel Chomutova v základních rysech odpovídá struktuře obyvatelstva České republiky. Počet osob starších 65 let narůstá a je zde patrný obecný trend stárnutí populace. Zvýšený nárůst počtu osob v této věkové kategorii odpovídá tomu, že se do ní řadí početnější ročníky narozené koncem čtyřicátých a začátkem padesátých let 20. století. Podíl obyvatel v produktivním věku mezi 15 a 64 lety klesá. Počet obyvatel ve věku 0 až 14 let se pohybuje ve sledovaném období mezi 14 a 15 %. Výše uvedený trend stárnutí populace je patrný také z rostoucího průměrného věku. V roce 2005 byl průměrný věk obyvatel Chomutova 39,3 a v roce 2015 již 41,7.

Tabulka č. 3: Rozložení obyvatel Chomutova podle věkových skupin v letech 2010 – 2015

Rok	Stav k 31. 12.	0-14	%	15-64	%	65+	%	Průměrný věk
2010	50441	7353	14,6 %	35945	71,3 %	7143	14,2 %	40,4
2011	49540	7347	14,8 %	34778	70,2 %	7415	15,0 %	40,7
2012	49187	7387	15,0 %	33993	69,1 %	7807	15,9 %	40,9
2013	49185	7467	15,2 %	33577	68,3 %	8141	16,6 %	41,1
2014	49913	7469	15,0 %	32983	66,1 %	8461	17,0 %	41,4
2015	48710	7502	15,4 %	32500	66,7 %	8708	17,9 %	41,7

Zdroj: ČSÚ

1.3 Spolupráce mezi Agenturou pro sociální začleňování a statutárním městem Chomutovem

Agentura pro sociální začleňování (dále Agentura) je jedním z odborů Úřadu vlády ČR, který celostátně působí od roku 2008. Smyslem činnosti Agentury je tvorba komplexních programů sociální integrace v souvislosti s podporou lokálních subjektů při předcházení či zmírňování následků sociální exkluze. V současné době spolupracuje Agentura s více než 40 městy a obcemi v České republice, kde se zaměřuje krom jiného také na podporu efektivního čerpání finančních prostředků měst a obcí z evropských strukturálních fondů.

Agentura pro sociální začleňování koordinuje prostřednictvím lokálního konzultanta aktivity při tvorbě, implementaci i evaluaci cílů a opatření strategického plánu. Lokální konzultant komunikuje s relevantními aktéry Lokálního partnerství i členy pracovních skupin, poskytuje či zprostředkovává metodickou pomoc i projektové poradenství tematických expertů z Agentury.

1.3.1 Role města Chomutova a manažera SPSZ

Město plní své závazky v rámci spolupráce s Agenturou prostřednictvím manažera SPSZ, který pracuje v rozsahu 1 úvazku a v počátku realizace aktivit spojených s tvorbou a implementací cílů a opatření SPSZ úzce spolupracuje s lokálním konzultantem Agentury. V závěru spolupráce města a Agentury přebírá manažer SPSZ roli koordinátora plnění cílů SPSZ včetně projektového poradenství. Manažer SPSZ vystupuje k řídicím orgánům operačních programů jako garant města, který se orientuje v procesech implementace cílů a opatření plánu.

Ve fázi přípravy plánu se manažer účastní jednání Lokálního partnerství i pracovních skupin, dohlíží na vytváření plánu, připravuje materiály na jednání orgánů města a předává informace spolupracovníkům či politickým představitelům města. Zajišťuje provázanost činnosti Agentury s městem včetně předávání informací o vzájemných potřebách při spolupráci města a Agentury.

V implementační části se manažer SPSZ věnuje podpoře přípravy projektů včetně poradenství, přičemž komunikuje se žadateli a připravuje podklady pro jednání na ministerstvech. Monitoruje realizaci projektů se zaměřením na čerpání alokací i plnění indikátorů, vyhodnocuje úspěšnost plnění cílů a opatření s možností monitoringu projektů přímo v terénu.

Město spolupracovalo s Agenturou pro sociální začleňování v letech 2010 až 2012. V roce 2015 projevilo zájem spolupráci obnovit a počátkem roku 2016 se město Chomutov zapojilo do Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám. Ve spolupráci členů pracovních skupin Lokálního partnerství byl vytvořen Strategický plán sociálního začleňování, jehož prostřednictvím budou ze tří operačních programů evropských strukturálních fondů podpořeny připravované projekty různého zaměření (bydlení, bezpečnost, zaměstnanost, rodina, dluhy, vzdělávání ad.).

1.4 Představení Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám

Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám je nástroj, který podporuje města a obce se sociálně vyloučenými lokalitami při čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů za pomoci Agentury pro sociální začleňování.

Koordinovaný přístup zajišťuje komplexní čerpání finančních prostředků ze tří operačních programů se zaměřením na podporu sociálního začleňování ve městech a obcích. To umožňuje Strategický plán sociálního začleňování, který je podkladem pro čerpání z následujících operačních programů:

- Operační program Zaměstnanost (oblast podpory 2.1) v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí,
- Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (oblast podpory 3.1) v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,

- Integrovaný regionální operační program (Prioritní osa 2, investiční priorita 9a, 9c a 10 v gesci Ministerstva pro místní rozvoj).

V souvislosti s připravenými strategickými plány ve městech a obcích alokují ministerstva finanční prostředky k čerpání pro vymezené území a připravují kritéria výzev v závislosti na potřebách místní úrovně.

Koordinovaný přístup se věnuje i dalším oblastem sociální politiky, které přímo nesouvisí s vymezenými operačními programy (opatření v gesci obce, tvorba strategických dokumentů s důrazem na sociální začleňování apod.) V Koordinovaném přístupu je podporována koordinace činností se zřetelem na zlepšení životních podmínek všech obyvatel města Chomutova, ačkoliv se v první řadě pojí s potřebami obyvatel žijících v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením.

1.5 Schéma intervenční logiky návrhové části SPSZ

1 Priorita

1.1 Cíl

1.1.1 Opatření

2 (...)

1.6 Místní působnost SPSZ

Strategický plán je vymezen pro oblast statutárního města Chomutova. Netýká se celého ORP Chomutov.

1.7 Vize SPSZ

Zajistíme dostupné a kvalitní bydlení pro všechny občany Chomutova. Zajistíme rozvoj sociálních a návazných služeb týkajících se zejména podpory dětí, mládeže, rodin a jednotlivců s ohledem na jejich aktuální potřeby. Soustavnou činností zaměřenou na prevenci kriminality a sociálně patologických jevů dosáhneme zvýšení bezpečnosti ve městě. Prostřednictvím spolupráce s Úřadem práce, neziskovými organizacemi a dalšími aktéry v oblasti zaměstnanosti podpoříme uplatnění osob na trhu práce. **Tím vším se zvýší pocit bezpečí, kvalita života a spokojenost všech obyvatel Chomutova.**

2 FÁZE STRATEGICKÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

Strategický plán sociálního začleňování souvisí se třemi fázemi: tvorbou, implementací a evaluací strategického plánu.

2.1 Fáze tvorby Strategického plánu sociálního začleňování

Lokální partnerství (LP) zahájilo činnost dne 9. 3. 2016 ustavujícím jednáním na Magistrátu města Chomutova. Na jednání se dostavilo 47 účastníků z 27 institucí včetně primátora města Chomutova, Ing. Daniela Černého a náměstka primátora, MUDr. Mariana Bystroně, v jehož gesci je sociální a vzdělávací agenda. Na jednání byly vytvořeny všechny pracovní skupiny (PS) – Bezpečnost, Bydlení, Rodina ad., Zaměstnanost, Vzdělávání, Projekty a implementace (PSPI). Většina členů Lokálního partnerství se dříve účastnila jednání Chomutovského partnerství, na jehož činnost Lokální partnerství navazuje.

Druhé jednání Lokálního partnerství proběhlo dne 29. 6. 2016 v sále zastupitelstva města, kde byla shrnuta a představena práce pracovních skupin LP za uplynulé 4 měsíce. Byly představeny výstupy vstupní analýzy, především v zásadní oblasti, kterou je bydlení. Náměstek MUDr. Marian Bystroň představil nově schválenou Metodiku sociálního bydlení města Chomutova. K členství v Lokálním partnerství se zapsaly další chomutovské instituce.

Pracovní skupiny (5 tematických PS + skupina PSPI) se setkaly za 1. pololetí roku 2016 celkem 22x (4x 5 tematických pracovních skupin, 2x PSPI). Členové vymezili zásadní tematické problémy s návrhy řešení. Do pracovních skupin Bezpečnost, Bydlení a Zaměstnanost docházeli tři občané z řad veřejnosti. Jednání pracovních skupin se účastnili také političtí představitelé či zástupci Agentury. Dle aktuálních potřeb se uskutečnila mezi lokální konzultantkou, politickou reprezentací a dalšími individuální jednání. V závěru přípravy SPSZ byly předloženy projektové záměry k sestavení plánu implementace.

Nositelem strategie (Strategického plánu sociálního začleňování) je statutární město Chomutov.

SPSZ byl Sociální komisí Rady statutárního města Chomutova navržen Radě statutárního města Chomutova ke schválení usnesením č. 33/2016 ze dne 31. 10. 2016.

SPSZ byl schválen Radou statutárního města Chomutova a doporučen Zastupitelstvu statutárního města Chomutova ke schválení usnesením č. 503/16 ze dne 7. 11. 2016.

SPSZ byl schválen Lokálním partnerstvím města Chomutova dne 14. 11. 2016 a Zastupitelstvem statutárního města Chomutova usnesením č. 291/16 ze dne 21. 11. 2016.

2.2 Fáze implementace Strategického plánu sociálního začleňování

Po schválení Strategického plánu sociálního začleňování Zastupitelstvem statutárního města Chomutova nastává implementační fáze:

- v souvislosti s koordinací činností při realizaci jednotlivých opatření se pracovní skupiny budou nadále scházet, přičemž hlavním vodítkem bude harmonogram strategického plánu,
- MPSV vyhlásí v lednu 2017 výzvu č. 52 Operačního programu Zaměstnanost, která bude určena k financování souvisejících opatření ve strategickém plánu, příjem žádostí bude možný nejdříve od března 2017,
- koordinaci plnění cílů a opatření včetně předávání informací o stavu čerpání a plnění indikátorů zajistí manažer SPSZ ve spolupráci s lokálním konzultantem, kteří mohou poskytovat poradenství, za přípravu a podání projektů budou odpovědní žadatelé,
- žadatelé podpory na projekty, které budou zaměřeny na poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., vyjednávají podmínky pro poskytování služeb se zástupci Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Statutární město Chomutov koordinuje prostřednictvím manažera SPSZ aktivity, které vedou k naplňování a vyhodnocování SPSZ. Některé dílčí cíle v kapitolách SPSZ se týkají přímo města, které je garantem jejich splnění.

2.3 Fáze evaluace Strategického plánu sociálního začleňování

Naplnění Strategického plánu sociálního začleňování bude vyhodnoceno v roce 2020. Revidovaný plán bude poté předložen radě a zastupitelstvu města ke schválení na roky 2020 až 2023. Strategický plán lze dle potřeby revidovat i průběžně a to především v souvislosti s plněním cílů a opatření, změn v legislativě atp. Ke schválení je připravena novela zákona o sociálních službách obsahující novou strukturu sociálních služeb (plánováno přechodné období pro změny). Celý proces evaluace (revize) zajistí manažer SPSZ s podporou Agentury.

3 LOKÁLNÍ PARTNERSTVÍ MĚSTA CHOMUTOVA

Lokální partnerství je jedním z nástrojů na řešení sociálních problémů, které jsou využívány ve spolupráci města s Agenturou pro sociální začleňování. Ve skupině členů s názvem Lokální partnerství, které bylo Agenturou ve spolupráci s městem založeno na platformě fungujícího Chomutovského partnerství, se pravidelně setkávají zástupci města, státní správy, škol, policie, neziskového sektoru, institucí z oblasti bydlení a dalších aktérů, včetně zástupců z řad veřejnosti. Svolavatelem a garantem činnosti Lokálního partnerství je Agentura pro sociální začleňování. O pravomocích členů a průběhu jednání podrobněji viz příloha SPSZ s názvem Jednací řád Lokálního partnerství.

ČLENOVÉ LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ – ORGANIZACE
Agentura pro sociální začleňování
Asociace pracovní rehabilitace ČR, z. s.
Centrum pomoci pro zdravotně postižené a seniory, o. p. s.
Člověk v tísni, o. p. s.
Dobrovolnické centrum ADRA
EDOST, s. r. o.
Fond ohrožených dětí, z. s.
Chomutovská bytová, a. s.
In iustitia, o. p. s.
Křesťanské centrum pro rodinu Horizont
K srdci klíč, o. p. s.
Magistrát města Chomutova
Masopust, z. s.
Městská policie Chomutov
Místní akční skupina Sdružení Západní Krušnohoří
Most k naději, o. p. s.
MŠ Chomutov, p. o.
Na louce, z. s.
Oblastní charita Most
Okresní hospodářská komora v Chomutově, Hospodářská a sociální rada Chomutovska
Policie České republiky
Probační a mediační služba ČR
Sociální služby Chomutov, p. o.
SOŠEaS, OA a SZŠ Chomutov, p. o.
SŠ TGA Chomutov, p. o.
Statutární město Chomutov
SVČ Domeček, p. o.
SVJ Borová 5137 – 5140
Světlo Kadaň, z. s.
Úřad práce Chomutov
Veřejnost
Věznice Všehrdy
ZŠ a MŠ Chomutov, 17. listopadu, p. o.
ZŠ Chomutov, Akademika Heyrovského, p. o.
ZŠ Chomutov, Březenecká, p. o.
ZŠ Chomutov, Hornická, p. o.
ZŠ Chomutov, Kadaňská, p. o.
ZŠ Chomutov, Na Příkopech, p. o.
ZŠ Chomutov, Písečná, p. o.
ZŠ Chomutov, Školní, p. o.
ZŠ Chomutov, Zahradní, p. o.

3.1 Pracovní skupiny Lokálního partnerství města Chomutova

Strategický plán je vyhotoven na základě jednání tematických pracovních skupin, na které bylo Lokální partnerství Chomutov rozděleno. V každé pracovní skupině byli zastoupeni odborníci z řad městských, neziskových, dalších spolupracujících organizací a veřejnosti. Vzhledem k průběžné participaci politických zástupců města na vzniku plánu se předpokládá, že i naplňování cílů strategického plánu bude podporováno.

Pracovní skupiny LP Chomutov:

1. PS Bezpečnost
2. PS Bydlení
3. PS Rodina, mládež, dluhy a zdraví
4. PS Zaměstnanost
5. PS Vzdělávání, výchova a mimoškolní aktivity
6. PS Projekty a implementace

1. PS BEZPEČNOST

Pracovní skupina byla vytvořena z členů pracovní skupiny Bezpečnost Chomutovského partnerství a doplněna dalšími relevantními členy.

ČLENOVÉ PS BEZPEČNOST	ORGANIZACE
Adam Milan	Magistrát města Chomutova
Auersvald Michal	Oblastní charita Most
Baňacká Kateřina	In Iustitia, o. p. s.
Douda Tomáš	Městská policie Chomutov
Drapák Kristian	Oblastní charita Most
Ejim Iva	Městská policie Chomutov
Hronová Jana	Statutární město Chomutov
Kondáš Rudolf	Veřejnost
Kubátová Renata	Probační a mediační služba ČR
Nedbálek Jiří	Městská policie Chomutov
Olišar Josef	Veřejnost
Pivková Marie	Policie České republiky
Protivová Lenka	Světlo Kadaň, z. s.
Sipos Jan	Člověk v tísni, o. p. s.
Straková Lenka	Sociální služby Chomutov, p. o.
Šulcová Petra	Věznice Všechny

Vagner Pavel	Věznice Všechny
Vaněčková Jana	Magistrát města Chomutova
Zinčenkova Kamila	Agentura pro sociální začleňování
Zolotnycyna Kateřina	In Iustitia, o. p. s.

2. PS BYDLENÍ

Jedná se o pracovní skupinu vytvořenou na platformě pracovní skupiny Bydlení Chomutovského partnerství, doplněnou o další členy, kteří se v tématu odborně orientují.

ČLENOVÉ PS BYDLENÍ	ORGANIZACE
Auersvald Michal	Oblastní charita Most
Hronová Jana	Statutární město Chomutov
Kondáš Rudolf	Veřejnost
Olahová Marie	Oblastní charita Most
Schönbeková Miroslava	Městská policie Chomutov
Sipos Jan	Člověk v tísni, o. p. s.
Skalická Soňa	Chomutovská bytová, a. s.
Straka Karel	Místní akční skupina Sdružení Západní Krušnohoří
Straková Lenka	Sociální služby Chomutov, p. o.
Šnáblová Jaroslava	Magistrát města Chomutova
Zinčenkova Kamila	Agentura pro sociální začleňování

3. PS RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ

Pracovní skupinu tvoří většina členů pracovní skupiny Sociální oblast Chomutovského partnerství a pracovních skupin komunitního plánování města, do které byli zapojeni také další odborníci.

ČLENOVÉ PS RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ	ORGANIZACE
Adam Milan	Magistrát města Chomutova
Dostálová Vendula	Člověk v tísni, o. p. s.
Drapák Kristian	Oblastní charita Most
Hronová Jana	Statutární město Chomutov
Ištok David	Statutární město Chomutov
Kádárová Vendula	Světlo Kadaň, z. s.
Kaplanová Hana	Centrum pomoci pro zdravotně postižené a seniory, o. p. s.
Komárek Karel	K srdci klíč, o. p. s.
Kouřilová Hana	Na louce, z. s.
Matoušek Jan	Křesťanské centrum pro rodinu Horizont
Matoušková Jana	Dobrovolnické centrum ADRA
Musilová Barbora	Člověk v tísni, o. p. s.
Nejedlá Jitka	Magistrát města Chomutova
Novotná Lucie	Asociace pracovní rehabilitace ČR, z. s.
Prollová Vladislava	Masopust, z. s.
Protivová Lenka	Světlo Kadaň, z. s.
Sobotková Karin	Fond ohrožených dětí, z. s.
Straková Lenka	Sociální služby Chomutov, p. o.

Svobodová Jana	Na louce, z. s.
Šulcová Petra	Věznice Všechny
Ungrová Markéta	Křesťanské centrum pro rodinu Horizont
Zárubová Pavla	Magistrát města Chomutova
Zinčenkova Kamila	Agentura pro sociální začleňování

4. PS ZAMĚSTNANOST

Pracovní skupina byla vytvořena z členů pracovní skupiny Zaměstnanost Chomutovského partnerství, ke kterým se připojili další zástupci spolupracujících organizací a veřejnosti.

ČLENOVÉ PS ZAMĚSTNANOST	ORGANIZACE
Drapák Kristian	Oblastní charita Most
Hadrávková Jiřina	Člověk v tísni, o. p. s.
Hamp Vladimír	SVJ Borová 5137 – 5140
Hanzelín Jiří	Úřad práce Chomutov
Hronová Jana	Statutární město Chomutov
Kondáš Rudolf	Veřejnost
Košanová Ivana	Okresní hospodářská komora v Chomutově, Hospodářská a sociální rada Chomutovska
Kuchárová Jarmila	Oblastní charita Most
Matoušková Jana	Dobrovolnické centrum ADRA
Molnárová Vladimíra	Magistrát města Chomutova
Novotný Tomáš	Úřad práce Chomutov
Prollová Vladislava	Masopust, z. s.
Rücker Patrik	Asociace pracovní rehabilitace ČR, z. s.
Sipos Jan	Člověk v tísni, o. p. s.
Slavík Martin	Člověk v tísni, o. p. s.
Straka Karel	Místní akční skupina Sdružení Západní Krušnohoří
Straková Lenka	Sociální služby Chomutov, p. o.
Svoboda Karel	Úřad práce Chomutov
Zinčenkova Kamila	Agentura pro sociální začleňování

5. PS VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY

Pracovní skupina byla vytvořena na půdorysu pracovní skupiny Vzdělanost Chomutovského partnerství, do které byli zapojeni i další oslovení odborníci v oboru.

ČLENOVÉ PS VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY	ORGANIZACE
Andrássová Marta	Magistrát města Chomutova
Auersvald Michal	Oblastní charita Most
Drapák Kristian	Oblastní charita Most
Džambasov Petr	EDOST, s. r. o.
Hefnerová Vendula	Oblastní charita Most
Hons Miloslav	ZŠ Chomutov, Na Příkopech, p. o.

Horská Hana	ZŠ a MŠ Chomutov, 17. listopadu, p. o.
Hronová Jana	Statutární město Chomutov
Hvozdovalá Blanka	SOŠEaS, OA a SZŠ Chomutov, p. o.
Kopecká Irena	MŠ Chomutov, p. o.
Košánová Ivana	Okresní hospodářská komora v Chomutově, Hospodářská a sociální rada Chomutovska
Mach Václav	ZŠ Chomutov, Hornická, p. o.
Mareš Jan	SOŠEaS, OA a SZŠ Chomutov, p. o.
Marková Vlasta	ZŠ Chomutov, Školní, p. o.
Márc Milan	SVČ Domeček, p. o.
Mikovcová Dagmar	Magistrát města Chomutova
Mladý Jiří	SŠ TGA Chomutov, p. o.
Musilová Barbora	Člověk v tísni, o. p. s.
Nováková Vladimíra	ZŠ Chomutov, Březenecká, p. o.
Olahová Eva	Oblastní charita Most
Poláček Karel	ZŠ Chomutov, Písečná, p. o.
Prontekrová Markéta	Magistrát města Chomutova
Schüch Zdeněk	ZŠ Chomutov, Hornická, p. o.
Slavíková Libuše	ZŠ Chomutov, Zahradní, p. o.
Straka Karel	Místní akční skupina Sdružení Západní Krušnohoří
Straková Lenka	Sociální služby Chomutov, p. o.
Svobodová Jana	Na louce, z. s.
Tóthová Kamila	Agentura pro sociální začleňování
Zelenka Miloš	ZŠ Chomutov, Akademika Heyrovského, p. o.
Zinčenkova Kamila	Agentura pro sociální začleňování
Zítková Radmila	ZŠ Chomutov, Kadaňská, p. o.
Zvolánková Iva	Člověk v tísni, o. p. s.

6. PS PROJEKTY A IMPLEMENTACE

Pracovní skupinu Projekty a implementace tvoří manažer SPSZ, lokální konzultant Agentury, konzultant pro inkluzivní vzdělávání Agentury, projektový manažer města a relevantní realizátoři projektů ve městě. Cílem skupiny je sestavení a monitorování indikátorů SPSZ a vytvoření zásobníku projektů k realizaci v souvislosti se SPSZ. Při realizaci projektů hodnotí členové pracovní skupiny efektivitu a účelnost projektů v souvislosti s vymezenými potřebami a indikátory.

ČLENOVÉ PS PROJEKTY A IMPLEMENTACE	ORGANIZACE
Balogová Jaroslava	Magistrát města Chomutova
Drapák Kristian	Oblastní charita Most
Hronová Jana	Statutární město Chomutov
Kádárová Vendula	Světlo Kadaň, z. s.
Motl Martin	Most k naději, z. s.
Musilová Barbora	Člověk v tísni, o. p. s.
Nováková Hana	Magistrát města Chomutova
Novotná Lucie	Asociace pracovní rehabilitace ČR, z. s.
Prollová Vladislava	Masopust, z. s.
Protivová Lenka	Světlo Kadaň, z. s.
Rödlíngová Tereza	Magistrát města Chomutova

Straka Karel	Místní akční skupina Sdružení Západní Krušnohoří
Straková Lenka	Sociální služby Chomutov, p. o.
Šulcová Petra	Věznice Všechny
Vomáčková Ivana	Sociální služby Chomutov, p. o.
Zinčenkova Kamila	Agentura pro sociální začleňování

3.2 Sociální vyloučení ve městě Chomutově

Sociálním vyloučením je označován proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení je manifestován v různých rovinách, například sociální, prostorové, ekonomické či symbolické.

Vyšší koncentrace sociálně vyloučených lidí na jednom místě bývá nazývána sociálně vyloučenou lokalitou (SVL). V kontextu Chomutova už klasické sociálně vyloučené lokality zanikly, ostatní sledované lokality lépe vystihuje termín **lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob**. Větší část obyvatel těchto lokalit totiž znaky sociálního vyloučení nenese, podíl sociálně vyloučených osob je zde ovšem vyšší než v jiných částech města. V souladu s pojetím sociálního začleňování v rámci Strategie ASZ je účelné pracovat s těmito lokalitami jako s celky, tedy nevymezovat z nich pouze skupinu osob sociálně vyloučených. Důvodů je celá řada:

- 1) Hranice mezi sociálně vyloučenými a sociálně začleněnými obyvateli domů může být v mnoha případech neostrá. Lze si ji přiblížit v podobě spektra, kde na jednom konci figurují zaměstnaní, vzdělanější a nezadlužení vlastníci bytů a na straně druhé pak nezaměstnaní, nekvalifikovaní a zadlužení nájemníci, přičemž nemalá část obyvatel se nachází někde uprostřed.
- 2) Problémy spojené se sociálním vyloučením se dotýkají všech obyvatel sledovaných lokalit. Mezi ty nejčastěji uváděné a nejvíce palčivé se řadí nezáměr některých vlastníků v SVJ o dělení v bytech a v domech, problematika drogově závislých bez ohledu na jejich etnicitu i sociální situaci, nedostatek volnočasových aktivit pro děti a mládež, aj.
- 3) Soužití sociálně vyloučených a sociálně začleněných obyvatel generuje četné problémy v oblasti sousedského soužití, přičemž tyto spory jsou často srozumitelné pouze v kontextu celých domů jako sociálních organismů.

Poznámka: Dle tzv. Gabalovy mapy z roku 2015 bylo v Chomutově identifikováno 7 sociálně vyloučených lokalit a 8 ubytoven využívaných sociálně vyloučenými. Počet obyvatel SVL v Chomutově byl určen na 3000 – 4000 osob.

Prostorové sociální vyloučení je v lokalitách typu města Chomutova obtížně zjistitelné a rychle se měnící. Dle vstupní analýzy ASZ z roku 2016 se stav oproti Gabalově mapě z roku 2015 změnil. Menší SVL lokality v centru téměř vymizely, ubytovny však zůstávají (seznam níže v kapitole Bydlení – analytická část). Na sídlištních periferiích města dochází naopak k nárůstu počtu osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených a to nejen na 2 sídlištních zmíněných v Gabalově mapě, ale již na 4 sídlištních (Kamenná, Písečná, Zahradní a Březenecká).

Lze shrnout, že „mapa sociálního vyloučení“ je v krátkém čase velmi proměnlivá a dá se tedy říci, že sociální vyloučení prostupuje celým městem. Podrobněji níže v kapitole Bydlení – analytická část.

3.3 Cílová skupina SPSZ

Osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené a to:

A/ Osoby žijící v **lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob**

B/ Osoby žijící **mimo lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob**

Hranice mezi sociálně vyloučenými osobami a osobami ohroženými sociálním vyloučením z důvodu příjmů je velmi neostrá a v mnoha případech není charakteristická pouze lokalitou jejich pobytu. Cílovou skupinou strategického plánu jsou z toho důvodu i osoby žijící **mimo uvedené lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob**, které naplňují charakteristiku osob žijících v hmotné nouzi, osob dlouhodobě

nezaměstnaných (déle než jeden rok v evidenci ÚP), osob žijících mimo systémovou evidenci (např. mimo evidenci úřadu práce) nebo osob ve výkonu trestu odnětí svobody se sociální vazbou na město Chomutov.

Poznámka: Osobou ohroženou je v návrhové části jednotlivých tematických oblastí SPSZ myšlena osoba sociálně vyloučená či sociálním vyloučením ohrožená (ad A a B viz výše).

4 OBLASTI STRATEGICKÉHO PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ – ANALYTICKÁ ČÁST, SWOT ANALÝZA, NÁVRHOVÁ ČÁST

V následujících kapitolách jsou vymezeny klíčové oblasti strategického plánu, z nichž každá je nejdříve představena v analytické části doplněné SWOT analýzou. Na závěr kapitol je předložena návrhová část podpory plnění cílů a opatření jednotlivých oblastí.

4.1 Oblast Bezpečnost

Analytická část

Bezpečnost představuje v rámci celého Ústeckého kraje jedno ze zásadních témat. Strategie prevence kriminality v České republice na období 2012 - 2015 a Strategie prevence kriminality v České republice na období 2016 - 2020 (Strategie PK ČR) zavedla v rámci sledování výskytu sociálně nežádoucích jevů na určitém území tzv. rizikovost územních jednotek. Okresy, které mají index rizikovosti vyšší než je průměr České republiky, jsou považovány za rizikové a je na ně zaměřena pozornost z hlediska preventivních opatření ze strany MV ČR, dalších členů Republikového výboru pro prevenci kriminalit a také krajských samospráv. V roce 2014 byly všechny okresy v Ústeckém kraji prohlášeny za rizikové, všechny se umístily mezi dvaceti nejrizikovějšími okresy.

Tabulka č. 1: Index rizikovosti v okresech Ústeckého kraje v roce 2014

Okres	Pořadí v ČR	Počet obyvatel	Index nezaměstnanosti	Index počtu vyplacených dávek	Index kriminality	Index rizikovosti
Most	1	114419	868,9	2306,8	357,1	3532,8
Ústí nad Labem	5	119519	847,8	1805,5	362,6	3016,0
Děčín	6	131975	709,1	1917,0	319,5	2945,7
Chomutov	8	124963	780,8	1776,2	330,5	2887,5
Teplice	9	128796	630,0	1629,2	319,4	2578,6
Louny	11	86378	713,8	1476,3	240,3	2430,5
Litoměřice	20	119070	617,5	1128,9	249,4	1995,9

Zdroj: MV ČR

Pozn.:

Index nezaměstnanosti – počet nezaměstnaných v okrese k 31. 12. 2013 indexovaný na deset tisíc obyvatel

Index počtu vyplacených dávek – počet vyplacených dávek státní sociální podpory a hmotné nouze v okrese k 31. 12. 2013 indexovaný na deset tisíc obyvatel

Index kriminality – počet trestných činů v okrese k 31. 12. 2013 indexovaný na deset tisíc obyvatel

Rizikovost okresů v Ústeckém kraji souvisí s vysokou nezaměstnaností a nepříznivou sociální skladbou obyvatelstva. Důležitou roli hraje například i to, zda má město přirozenou strukturu obyvatel – tedy jestli tu rodiny žijí po generace, nebo se sem velká část lidí přistěhovala relativně nedávno. Nezanedbatelným faktorem bylo i zaměření regionu na těžký průmysl, energetiku a těžbu, které rovněž značnou měrou ovlivnilo strukturu obyvatelstva. V průběhu druhé poloviny 20. století se sem lidé stěhovali za prací ze všech částí tehdejšího Československa a v devadesátých letech došlo k rozpadu pracovního trhu.

V žebříčku územních odborů Policie České republiky (ÚO PČR) s nejvyšším indexem kriminality zveřejněném na webu Mapakriminality.cz, kde jsou zpracována data ze statistik PČR, se v roce 2014 v první desítce umístilo hned pět měst Ústeckého kraje. Jednalo se o Ústí nad Labem, Most, Chomutov, Teplice a Děčín. Na prvním, druhém, třetím, pátém a šestém pořadí byly územní odbory Praha I, Praha II, Praha IV, Praha III a

Praha Venkov-Jih, které jsou však pro účely tohoto shrnutí uvedeny jako Praha celkově. Pražské územní odbory následuje Ostrava a Brno a jediným městem, které v první desítce nepatří do Ústeckého kraje, představuje Liberec a Karviná.

Tabulka č. 2: Územní odbory PČR s nejvyšším indexem kriminality v roce 2014

Pořadí v ČR	Územní odbor / město	Index kriminality
1	Praha	574,4
2	Ostrava	469,2
3	Brno	376,0
4	Ústí nad Labem	359,1
5	Most	355,6
6	Liberec	332,7
7	Chomutov	327,9
8	Teplice	320,2
9	Děčín	317,8
10	Karviná	304,2

Zdroj: Mapa kriminality

V roce 2014 řešil ÚO PČR Chomutov 4 130 trestných činů, index kriminality byl 327,9. Obvodní oddělení Chomutov Černovická v roce 2014 evidovalo 432 trestných činů a index kriminality byl 288,5, obvodní oddělení Chomutov – město evidovalo 931 trestných činů a index kriminality byl 559, obvodní oddělení Chomutov – Kamenná evidovalo 513 trestných činů a index kriminality byl 229,3. V roce 2015 došlo k snížení nápadu trestné činnosti, celkem bylo za ÚO PČR Chomutov evidováno 3 083 trestných činů, index kriminality poklesl na 244,8. Obvodní oddělení Chomutov Černovická v roce 2015 evidovalo 372 trestných činů a index kriminality byl 248,4, obvodní oddělení Chomutov – město evidovalo 646 trestných činů a index kriminality byl 378,8, obvodní oddělení Chomutov – Kamenná evidovalo 486 trestných činů a index kriminality byl 217,2. Na základě dat z dostupných statistik i z informací od ÚO PČR Chomutov a MP Chomutov lze konstatovat, že v posledních pěti letech dochází v Chomutově ke snižování nápadu trestné činnosti, výjimkou byl rok 2013, kdy nápad trestné činnosti přechodně stoupl v důsledku amnestie prezidenta republiky.

Politika statutárního města Chomutova se zaměřuje na strategii kontroly kriminality. Chce eliminovat rizikové jednání a snížit motivy a příležitosti k páčání trestných činů. Ve městě byl v roce 1996 zahájen provoz kamerového dohlížecího systému, který zajišťuje Městská policie Chomutov. Celkový počet kamer Městské policie je 97, kamerové body jsou v centru města (17), na sídlištích (35), v podchodech (12), v areálu skateparku (10), na sportovištích (17) a dále je to 6 mobilních terminálů.

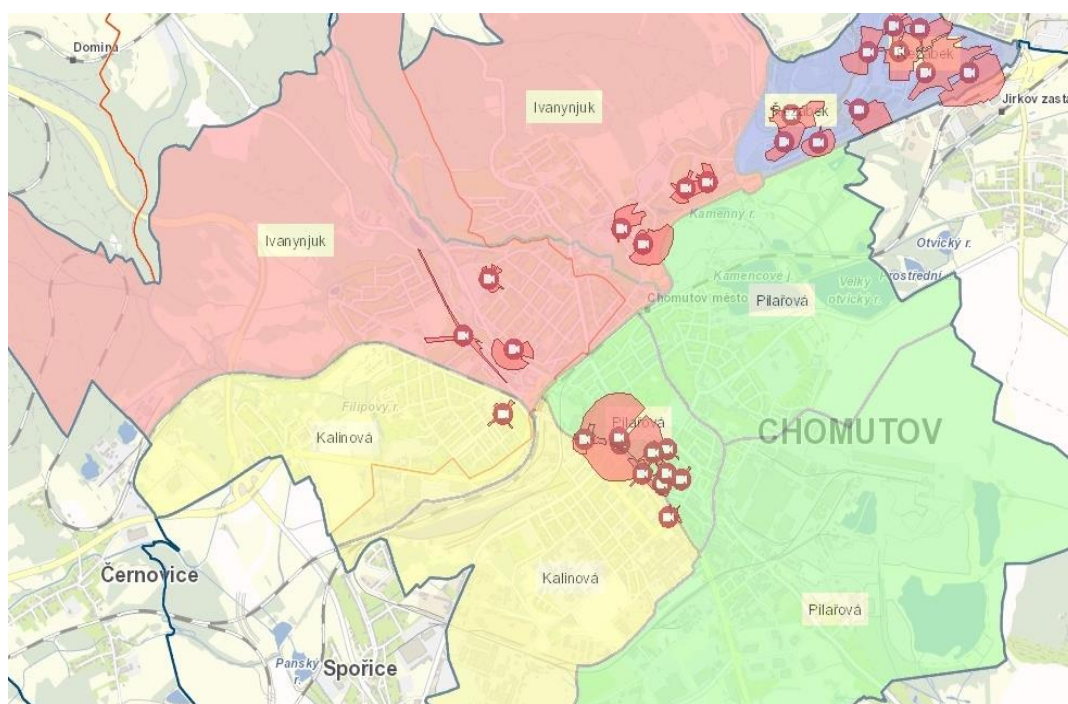
Obrázek č. 1: Kamerový dohlížecí systém v Chomutově

Zdroj: www.mpchomutov.cz

Městská policie Chomutov měla k 31. 12. 2015 celkem 68 zaměstnanců. Z toho bylo 55 strážníků, 8 operátorů zajišťujících na dispečinku nepřetržitý provoz městského kamerového systému, dalších 5 pracovníků tvořil aparát. Prostřednictvím projektu *Váš strážník* mohou občané řešit jakékoliv podněty týkající se veřejného pořádku a bezpečnosti přímo s příslušným územním strážníkem. Územního strážníka lze kontaktovat telefonicky, e-mailem nebo formulářem na webových stránkách.

Obrázek č. 2: Rozdělení působnosti územních strážníků v Chomutově – projekt *Váš strážník*

Zdroj: www.mpchomutov.cz

Při Městské policii působí civilní zaměstnanci – asistenti prevence kriminality (APK). V letech 2012 – 2014 byl získán dotační titul od Ministerstva vnitra ČR na 6 APK. Další APK byli financováni dotačním titulem Úřadu práce za spoluúčasti města Chomutov již od roku 2009. APK realizují pochůzkovou preventivní činnost v problematických lokalitách města. Pochůzkovou činnost provádějí každý pracovní den v režimu denních a odpoledních směn. APK jsou vybaveni mobilním telefonem a záznamovým zařízením – minikamerou. Kromě pochůzkové činnosti provádějí v ranních a odpoledních hodinách dohled na přechodech pro chodce v blízkosti mateřských a základních škol. Zaměřují se rovněž na vytipovaná riziková místa. Vedení městské policie představilo na pracovní skupině Bezpečnost záměr ještě v průběhu roku 2016 posílit dohledovou službu v problematických oblastech i v nočních hodinách a ve dnech pracovního klidu. Jednalo by se především o objekty ve veřejných prostorech na sídlištích (Písečná, Zahradní). K rozšíření služby o noční směny došlo již v květnu roku 2016. Pro zajištění víkendových služeb jsou k dispozici finanční prostředky, jako problém se ukazuje nedostatek vhodných uchazečů o pozici APK. V prvním čtvrtletí roku 2016 působilo v Chomutově cca 20 APK, v měsíci květnu se jejich počet zvýšil na 26. Tento stav je dle expertů zabývajících se bezpečností třeba udržet. Další navýšení by jistě přispělo ke zlepšení bezpečnostní situace ve městě, mohl by být snáze zajištěn plánovaný třisměnný režim a víkendové služby.

Bezpečnost vnímají obyvatelé Chomutova jako velký problém, ukazují to výsledky průzkumů veřejného mínění a vyplývá to i z rozhovorů provedených v rámci zpracovávání této analýzy. Například Chomutovský deník přinesl zjištění, že v dotazníkovém šetření realizovaném koncem roku 2013 uváděl značný počet respondentů jako největší problém ve městě právě kriminalitu (http://chomutovsky.denik.cz/zpravy_region/nejvetsi-problem-chomutova-kriminalita-vzkazali-mestu-lide-20140306.html).

Podle mediální analýzy i podle výpovědí oslovených obyvatel města představují zvýšené riziko drogově závislí. Závislost na drogách je v celém Ústeckém kraji považována za závažný problém. Stoupá počet případů drogové kriminality, v Chomutově došlo v posledních letech k nárůstu případů nedovolené výroby a držení drog.

V oblasti řešení problematiky osob závislých a závislostmi ohrožených se jeví více než žádoucí navýšit ve městě Chomutově počet terénních pracovníků a pracovníků odborného sociálního poradenství.

Tabulka č. 4: Trestné činy spojené s drogovou problematikou za ÚO PČR Chomutov

	2013	2014	2015
Výroba držení a distribuce drog	64	81	73
Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	97	85	92
Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného	41	58	55
Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro sebe	10	10	7
Nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů - předmět k nedovolené výrobě	8	4	2

Zdroj: Mapa kriminality

Pocit ohrožení obyvatel sídlišť stále vzrůstá a spolu s ním i pocit frustrace a bezmoci, současně se zvyšuje i napětí mezi majoritními a romskými obyvateli sídlišť. U velké části majoritního obyvatelstva došlo k ostrému vymezení hranice mezi „My“ a „Oni“, přičemž těm druhým bývá připisováno všechno negativní, co se na sídlištích děje, bez ohledu na to jaký je reálný stav. Řada obyvatel problémových objektů si je dobře vědoma toho, že situace v mnoha domech má úzkou souvislost s proměnou vlastnické struktury bytů, kdy se někteří vlastníci orientují na nájemníky pobírající dávky v hmotné nouzi, přesto i u nich převažuje pocit nespravedlnosti a bezmoci, které jsou spojeny s negativním nahlížením na Romy v sousedství. Ve

výpovědích dotázaných se často objevovala stereotypní prohlášení, tedy velice zjednodušené generalizace o všech příslušnících romského etnika nerozlišující individuální rozdíly uvnitř skupiny. Této situaci by měl být věnován zvláštní zřetel a příslušná opatření by se měla zaměřit na všechny skupiny obyvatel lokalit s vyšší mírou ohrožení sociálním vyloučením.

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- orientace na terénní práci se snahou o prevenci - dobré pokrytí města kamerovým systémem - existence služby v oblasti problémových uživatelů drog - využívání asistentů prevence kriminality - fungující prevence MP, Odboru sociálních věcí, PČR a Věznice Všehrdy pro školy, MŠ, seniory a ženy - fungující azylový dům pro muže, ženy a matky s dětmi - nově zřízená a fungující noclehárna pro osoby bez přístřeší - připravenost Věznice Všehrdy k poskytnutí pomoci, sil a prostředků při zvládání mimořádných událostí, živelných pohrom - dosavadní činnost Chomutovského partnerství pro sociální začleňování - spolupráce Věznice Všehrdy s organizací města při zaměstnávání odsouzených - dobrá koordinace jednotlivých organizací ve městě - fungující komunikace se sdruženími vlastníků jednotek	- vyšší koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením - nepříznivá sociální struktura obyvatelstva - nízký pocit bezpečí u obyvatel Chomutova - vysoká nabídka a dostupnost drog - dlouhodobě vysoká míra nezaměstnanosti - nedostatečný počet terénních pracovníků - chybějící azylový dům pro rodiny s dětmi - chybějící denní centrum pro osoby bez přístřeší - chybějící noclehárna pro ženy - nedostatek NZDM - nevyhovující prostory pro aktivity NZDM - provoz, údržba a bezpečnost dětských hřišť (včetně skateparků a fitparků) v souvislosti s vandalismem a užíváním drog - zvýšená míra vandalismu v některých lokalitách města během nočních hodin - neexistence záchytky - malý zájem veřejnosti o osvětu v rámci prevence - nedostatek pozitivních příkladů chování v rodinách - poradenství pro oběti trestných činů dle registru pouze v rámci PMS - absence intervenčního centra (pouze distančně 4 hod. týdně) - absence služby pro oběti domácího násilí - absence služby krizová pomoc - absence interdisciplinárního týmu pro oběti trestné činnosti - absence prevenčního programu města zaměřeného směrem k obětem - nedostatečná možnost ovlivňovat obyvatele k dodržování pravidel
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
- zvýšení kapacity odborného soc. poradenství pro závislosti - zlepšení bytové politiky (zavedení systému tzv. sociálního bydlení) - možnost čerpání financí ze zdrojů EU - zvýšení počtu dětských psychologů a psychiatrů - navýšení terénních sociálních pracovníků - zvýšení počtu terénních pracovníků - rozšíření nízkoprahových zařízení pro děti a mládež - podpora služeb zajišťujících odbornou pomoc jednotlivcům i rodinám v nepříznivých psychosociálních situacích (osobní, partnerské a rodinné krize) - ujasnění rolí a kompetencí jednotlivých pracovníků v oblasti bezpečnosti (např. prostřednictvím vytvoření metodiky, analýzy apod.) - pilotně podpořit poradnu pro oběti trestných činů - analýza pocitu bezpečí – viktimologický výzkum - podpora pracovních příležitostí včetně podpory	- nepříznivá změna demografické struktury z hlediska věku a socioekonomického statutu a s tím spojených nároků na využívání sociálních a návazných služeb - zhoršení veřejného pořádku v návaznosti na bod výše - nízká vzdělanostní struktura obyvatel - nárůst počtu obyvatel bez přístřeší, v důsledku čehož dochází k nárůstu počtu komerčních ubytoven - narůstající kriminalita a agresivita (včetně dětí a mládeže) - rozšiřování a přesouvání vyloučených lokalit - časté a nekoncepční změny legislativy ČR - pokračující a prohlubující se rozklad rodinných vztahů a vazeb - chybí psychologové a psychiatři pro děti i dospělé - zkreslené informace médií – manipulace – včetně informací dotýkajících se bezpečnosti obyvatelstva (např. migrace, tematika sociálního vyloučení apod.)

osob znevýhodněných na trhu práce • vytváření podmínek pro sportovní a volnočasové aktivity všech vrstev obyvatel • zapojení veřejnosti do preventivně bezpečnostních aktivit (např. asistenti prevence kriminality) • rozvoj komunitních a preventivních programů • využívání veřejně prospěšných prací a jiné podpory zaměstnanosti v rámci projektů Úřadu práce • pokračování spolupráce a počet kontrol prováděných OSV MMCH ve spolupráci s PČR ÚO Chomutov a MP Chomutov • aktivizace seniorů při nástupu do sociální služby, pocit bezpečí • školení pro instituce na téma Zákon o obětech trestných činů • osvěta osob ohrožených násilím z nenávisti (práva a možnosti řešení tohoto násilí)	• manipulovatelnost seniorů, obyvatel ohrožených sociálním vyloučením • dospělí se nezajímají o trávení volného času svých dětí • obava zaměstnavatelů zaměstnávat lidi se záznamem v RT • rezignace, demotivace lidí
---	--

Návrhová část

Be	Oblast	BEZPEČNOST
1	Priorita	Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Chomutova
1.1	Cíl	Navýšení počtu strážníků městské policie včetně zajištění jejich profesní přípravy
1.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude navýšen počet strážníků městské policie o 8 osob včetně zajištění jejich profesní přípravy.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	Statutární město Chomutov

Be	Oblast	BEZPEČNOST
1	Priorita	Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Chomutova
1.2	Cíl	Udržení stávajícího počtu asistentů prevence kriminality
1.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude každoročně zajištěno 20 pozic asistentů prevence kriminality.
	Garant	Městská policie Chomutov
	Zdroj a náklady	Úřad práce ČR, statutární město Chomutov, OPZ ITI, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
1	Priorita	Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Chomutova
1.3	Cíl	Navýšení počtu terénních pracovníků a pracovníků odborného sociálního poradenství v ohrožených lokalitách
1.3.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet terénních pracovníků o 4 osoby a počet pracovníků odborného sociálního poradenství o 5,5 osob.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.1.1, Ro 1.3.1, Ro 1.5.1, Ro 4.4.1, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
2	Priorita	Spolupráce organizací v oblasti bezpečnosti
2.1	Cíl	Podpora a rozvoj spolupráce Městské policie, PČR, Věznice Všechny, OSV, NNO atp. v oblasti bezpečnosti
2.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude průběžně rozvíjena spolupráce Městské policie, PČR, Věznice Všechny, OSV, NNO atp. v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.
	Garant	Pracovní skupina LP Bezpečnost
	Zdroj a náklady	Statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.1	Cíl	Vytvoření Koncepce prevence kriminality města Chomutova
3.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude vytvořena Koncepce prevence kriminality města Chomutova ve spolupráci se členy pracovní skupiny Bezpečnost pod metodickým vedením manažera prevence Městské policie.
	Garant	Pracovní skupina LP Bezpečnost pod vedením manažera prevence MP
	Zdroj a náklady	Statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.2	Cíl	Podpora a rozvoj preventivních činností na mateřských, základních a středních školách
3.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude každoročně zrealizováno minimálně 150 přednášek týkajících se prevence kriminality na mateřských a základních školách.
	Garant	Městská policie Chomutov
	Zdroj a náklady	Statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.2	Cíl	Podpora a rozvoj preventivních činností na mateřských, základních a středních školách
3.2.2	Opatření	Do roku 2020 bude každoročně zrealizováno několik desítek přednášek týkajících se prevence kriminality na základních a středních školách.
	Garant	Policie ČR ÚO Chomutov
	Zdroj a náklady	Jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.2	Cíl	Podpora a rozvoj preventivních činností na mateřských, základních a středních školách
3.2.3	Opatření	Do roku 2020 bude každoročně zrealizováno minimálně 20 přednášek týkajících se prevence kriminality na základních a středních školách.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	MŠMT, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.3	Cíl	Podpora a rozvoj preventivně vzdělávacích a volnočasových aktivit
3.3.1	Opatření	Do roku 2020 bude každoročně zrealizováno minimálně 24 preventivních aktivit (přednášky, besedy, diskuze, semináře) v NZDM.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 3.1.3 a Ro 3.2.1, Ústecký kraj, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.3	Cíl	Podpora a rozvoj preventivně vzdělávacích a volnočasových aktivit
3.3.2	Opatření	Do roku 2020 bude rozšířena provozní doba terénní formy NZDM.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 3.1.3 a Ro 3.2.1, Ústecký kraj,

	statutární město Chomutov, jiný zdroj
--	---------------------------------------

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.3	Cíl	Podpora a rozvoj preventivně vzdělávacích a volnočasových aktivit
3.3.3	Opatření	Do roku 2020 bude ročně zrealizováno cca 35 workshopů, diskusí ve věznicích Všehrdu pro základní a střední školy.
	Garant	Věznice Všehrdu
	Zdroj a náklady	MV ČR, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.3	Cíl	Podpora a rozvoj preventivně vzdělávacích a volnočasových aktivit
3.3.4	Opatření	Do roku 2020 bude každoročně ve městě zajištěno pořádání pouliční ligy malé kopané v souvislosti s podporou začlenění ohrožené mládeže.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	MV ČR, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
3	Priorita	Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti
3.4	Cíl	Osvěta veřejnosti včetně ohrožených obyvatel v oblasti bezpečnosti
3.4.1	Opatření	Do roku 2020 bude průběžně zajištěna informovanost veřejnosti včetně ohrožených obyvatel v tématech využití sociálních a souvisejících služeb (např. dluhové poradenství - rizika lichvy, možnost využití noclehárny atp.).
	Garant	NNO, příspěvková organizace města, Městská policie Chomutov
	Zdroj a náklady	Statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
4	Priorita	Zmírňování rizik návykového chování
4.1	Cíl	Navýšení počtu terénních pracovníků a pracovníků odborného sociálního poradenství pro osoby závislé a závislostmi ohrožené
4.1.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet terénních pracovníků o 3 osoby a počet pracovníků odborného sociálního poradenství o 1 osobu. Stávající i noví pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni .
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – viz náklady u opatření Be 4.2.1 a Be 4.3.1, Ústecký kraj, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
4	Priorita	Zmírňování rizik návykového chování
4.2	Cíl	Podpora osob závislých a závislostmi ohrožených prostřednictvím odborného sociálního poradenství
4.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 150 osob. Každoročně bude podpořeno cca 15 abstinujících osob a cca 35 rodinných příslušníků.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 2.860.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
4	Priorita	Zmírňování rizik návykového chování

4.3	Cíl	Podpora osob závislých a závislostmi ohrožených prostřednictvím terénní práce
4.3.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 350 osob závislých či závislostmi ohrožených.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 8.250.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
5	Priorita	Podpora penitenciární a postpenitenciární péče
5.1	Cíl	Podpora resocializace osob ve výkonu trestu a po propuštění z výkonu trestu
5.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 40 osob ve výkonu trestu a po propuštění z výkonu trestu.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 12.320.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
5	Priorita	Podpora penitenciární a postpenitenciární péče
5.2	Cíl	Realizace resocializačních, preventivních programů pro mladistvé
5.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude ve spolupráci s Probační a mediační službou podpořeno 10 mladistvých ve výkonu trestu a po propuštění z výkonu trestu.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.1.1, jiný zdroj

Be	Oblast	BEZPEČNOST
6	Priorita	Podpora obětí trestných činů
6.1	Cíl	Vznik poradny pro oběti trestných činů
6.1.1	Opatření	Do roku 2019 bude zahájen pilotní provoz kamenné poradny pro zvláště zranitelné oběti a oběti násilí z nenávisli. Do roku 2020 bude podpořeno 100 obětí trestných činů.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 3.080.000 Kč, jiný zdroj

4.2 Oblast Bydlení

Analytická část

Období transformace po roce 1989 s sebou přineslo zásadní změny v oblasti bydlení a bytové politiky, které výrazně ovlivnily bytový fond měst a obcí v mnoha směrech. Převod bytového fondu ze státu na obce znamenal výrazné zatížení obecních rozpočtů, jedním z vhodných řešení se jevila privatizace obecních bytů. Od roku 1991 do roku 2000 bylo v Chomutově zprivatizováno přibližně 800 bytů. Město posléze přistoupilo k další vlně privatizace, do níž bylo zahrnuto asi 10 000 bytových jednotek. Tuto vlnu privatizace bytového fondu zahájilo město Chomutov v září roku 2000. Byty byly nabízeny za 600 korun za metr čtvereční. Privatizace bytového fondu se v této fázi vztahovala na domy s počtem bytových jednotek deset a více. Území města bylo rozděleno do několika oblastí, ve kterých byl stanoven přesný počet bytových jednotek zahrnutých do privatizace.

V původním návrhu privatizace uvažovalo město ponechat si objekty v centru a širším centru, a dále také v okrajových částech, kde šlo o byty nižších kategorií. Mělo jít zhruba o 2 000 bytů. Již v době, kdy v České republice probíhala nejvýraznější vlna privatizace, byla známa doporučení expertů, podle kterých by si města

měla ponechat alespoň 20 % bytového fondu. Protože převod bytů ze státu na obce nebyl doprovázen přijetím, respektive uložením pravidel pro hospodaření s těmito byty a nedošlo k vytvoření koncepce přístupu lidí s nižšími příjmy k bydlení, byl v jednotlivých obcích a městech zvolen rozdílný postup. Řada měst v Ústeckém kraji privatizovala prakticky celý bytový fond. Jak již bylo zmíněno výše, v Chomutově bylo plánováno ponechat okolo 2 000 bytů v majetku města. Mělo jít například o byty potřebné pro zajištění bydlení neplatičů a problematických nájemníků. Je však třeba uvést, že se město muselo vyrovnat také s tlakem občanů k odprodeji bytů. Po ukončení privatizace byla situace týkající se počtu bytů v majetku města následující: město Chomutov mělo před privatizací ve svém majetku celkem 10 260 bytů a po privatizaci zůstalo městu přibližně 300 bytů. Chomutovská bytová a. s. (CHB a. s.) má v majetku 1 351 bytů, které jí byly převedeny z majetku města.

Proces privatizace zásadním způsobem ovlivnil strukturu vlastníků domovního a bytového fondu v Chomutově. Jak vyplývá z tabulky č. 1, mezi vlastníky domů výrazně převládají fyzické osoby, většími majiteli domovního fondu jsou také společenství vlastníků jednotek (SVJ). S výraznějším odstupem následuje město, respektive CHB a. s. Nejmenší díl z celkového počtu domů připadá na družstevní vlastnictví. Podle Sčítání lidí, bytů a domů z roku 2011 (SLBD 2011) bylo v Chomutově celkem 3 752 obydlených domů, z nich bylo 2 321 rodinných domů a 1 335 obytných domů, zbývajících 96 domů představovaly tzv. ostatní budovy. Obydleným domem je dle metodiky SLBD chápán dům, ve kterém je alespoň jeden obydlený byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou obvykle bydlící osobou. Převážnou část rodinných domů vlastnily fyzické osoby, vlastnictví bytových domů přešlo v průběhu první dekády 21. století ve značné míře do spoluvlastnictví vlastníků bytů. Z hlediska stáří domovního fondu bylo ve městě nejvíce domů postavených mezi lety 1920 – 1970. Nárůst výstavby bytových domů panelového typu na sídlišťích nastal v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století. Chomutov spolu s Mostem patřily podle SLBD 2001 k okresům s nejnižším průměrným stářím bytového fondu, průměrné stáří budov v Chomutově bylo 34,4 let. V posledních dvaceti letech se zvýšil počet nově postavených rodinných domů.

Tabulka č. 1: Domovní fond v Chomutově v roce 2011

Domovní fond dle SLBD 2011		
Obydlené domy		3752
Obydlené domy podle vlastnictví	Fyzické osoby	2378
	Město, Chomutovská bytová a.s.	121
	Bytová družstva	96
	Spoluvlastnictví vlastníků bytů	578
	Jiná právnická osoba	214
	Kombinace vlastníků	225
	Stát	7
	Nezjištěno	133

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze SLBD 2011

SLBD 2011 přineslo podrobné údaje rovněž o bytovém fondu. Bytový fond města Chomutova tvořilo 22 821 bytů. Na rodinné domy připadalo 3 508 bytů, v obytných domech to bylo 19 186 bytů, zbývajících 127 bytů bylo v tzv. ostatních budovách. Z hlediska vlastnické struktury největší podíl představovaly byty v osobním vlastnictví, dále to byly byty nájemní a nejméně bylo družstevních bytů. Jak již bylo v textu vstupní analýzy několikrát zmíněno, v Chomutově došlo k masivní výstavbě panelových sídlišť související s nutností ubytovat pracovní síly pro průmyslovou výrobu ve městě. Z tohoto důvodu je značná část bytového fondu v domech panelového typu. Podle SLBD 2011 byl celkový počet bytů v domech postavených panelovou technologií 13 921, z toho 13 861 bytů bylo v bytových domech. Jednalo se tedy o téměř dvě třetiny bytového fondu města.

Tabulka č. 2: Bytový fond v Chomutově dle právního užívání bytu v roce 2011

Bytový fond dle SLBD 2011		
Byty celkem		22821
Právní důvod užívání bytu	Ve vlastním domě	2343
	V osobním vlastnictví	7492
	Jiné bezplatné užívání bytu	231
	Nájemní byt	5463
	Jiný důvod užívání bytu	200
	Družstevní byt	3512
	Nezjištěno	údaj není k dispozici

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze SLBD 2011

Chomutovským sídlištěm, zejména pak sídliště Březenecká, Kamenná, Zahradní a Písečná, bude v následujících částech kapitoly věnována největší pozornost. Při identifikování sociálně vyloučených lokalit v Chomutově se ve většině studií i ve výpovědích místních expertů sídlištní lokality vždy objevovaly, zvláště pak sídliště Kamenná a Písečná. Větší prostor byl dříve věnován lokalitám, jež více odpovídaly charakteristice sociálně vyloučených lokalit a to především ve dvou hlavních znacích. Jedním z nich byla vyšší míra prostorového vyloučení, dále to byla skutečnost, že tyto objekty byly obydleny z větší části sociálně vyloučenými osobami, mezi kterými převažovali Romové. S těmito lokalitami bylo také spojeno symbolické vyloučení, jednalo se o místa se špatnou pověstí, o tzv. špatné adresy. Jedinou chomutovskou lokalitu, kterou by bylo možné zařadit mezi klasické sociálně vyloučené lokality, představoval dům v ulici Dukelská. Lokalita v nedávné době zanikla, z objektu v Dukelské byli poslední obyvatelé vystěhováni začátkem roku 2016. Poté byla prázdná budova zajištěna a vzhledem k tomu, že je v majetku CHB a.s., čeká na rozhodnutí města a svého statutárního orgánu o dalším využití.

Další místa, která vykazují znaky sociálně vyloučené lokality, představují ubytovny. Ubytovny v Chomutově jsou v soukromém vlastnictví, město ubytovnu ve svém majetku nemá. Ubytovny neslouží jen k přechodnému ubytování, z některých z nich se stala místa dlouhodobého bydliště sociálně slabšího obyvatelstva. Dochází zde k vysoké koncentraci sociálně vyloučených osob. V případě několika ubytoven je možné téměř všechny jejich obyvatele označit jako sociálně vyloučené. Jedná se zpravidla o osoby pobírající dávky hmotné nouze. Z dávek v hmotné nouzi je pro obyvatele ubytoven klíčový doplatek na bydlení. Na příspěvek na bydlení by mohli dosáhnout pouze v případě, že v ubytovně mají trvalý pobyt. Většina ubytovatelů uzavírá s nájemníky ubytovací smlouvy, část ceny ubytování hradí nájemníci prostřednictvím doplatku na bydlení.

Oslovení obyvatel ubytoven se vyjadřovali, že jim bydlení v ubytovně z mnoha důvodů nevyhovuje, ale musí tam zůstat, protože svou situaci nejsou schopni vyřešit jiným způsobem. Nemohou dosáhnout na bydlení na volném trhu ani na byt v majetku CHB a. s., většina z nich je totiž zadlužena a dluhy vůči městu nejsou výjimkou. Kromě dluhů je další překážkou k odchodu z ubytovny rovněž nedostatek finančních prostředků na zaplacení kauce na nájem a odmítání pronajímateli kvůli předsudkům nebo negativním zkušenostem. Nabídka bytů je dle názoru oslovených dostatečná, ovšem byty jsou pro ně z výše uvedených důvodů nedostupné. Tuto skutečnost potvrdila i zaměstnankyně jedné z ubytoven, která má příležitost sledovat snahy klientů najít si byt. Klientů, jimž se byt podařilo najít, bylo dle jejich informací poměrně málo. Navíc se někteří z nich do ubytovny po čase zase vrátili. Lidé žijící dlouhodobě v ubytovnách ztrácí postupně možnost dostat se ke standardnímu bydlení. Nedokáží si najít či udržet nájemní byt a u řady z nich hraje roli i nedostatečná schopnost dodržovat závazky vyplývající z nájemních smluv, kterou ztratili pobytem v substandardním bydlení. Bydlení řeší pobytem v ubytovnách a v azylových domech, nezřídka dochází k migraci mezi těmito zařízeními.

Ubytovny bývají městy či obcemi vnímány jako riziková místa spojená s vysokou mírou koncentrace sociálně vyloučených osob a potenciálním výskytem problémových jevů. Město Chomutov si tuto rizikovost ubytoven uvědomuje, terénní sociální pracovníci sociálního odboru se zaměřují v rámci svých obvodů cíleně na obyvatele ubytoven. Sociální služby pro lidi žijící dlouhodobě v ubytovnách poskytují rovněž nevládní neziskové organizace. Je třeba vyzdvihnout důležitost realizace programů, jejichž cílovou skupinou jsou děti a mládež z ubytoven. Na obyvatele ubytoven, kde je větší počet sociálně vyloučených a kde jsou ubytovány rodiny s dětmi, by měla být ve větším rozsahu cílena terénní sociální práce. Z důvodu nedostatečného počtu terénních sociálních pracovníků však není potřeba terénní sociální práce plně uspokojena. Počet terénních sociálních pracovníků je tedy nutné výrazně navýšit a to nejen pro obyvatele ubytoven, ale i pro obyvatele sídlišť ohrožených sociálním vyloučením.

Tabulka č. 3: Přehled ubytovacích zařízení, kde žijí osoby ohrožené sociálním vyloučením

Ubytovací zařízení	
Dům svaté Alžběty	Puškinova 403
Na Bělidle	Na Bělidle 1003
Papilio	Pražská 1793/25
Plynostav	Spořická 4751
Pražská	Pražská 1115/6
Spořická	Spořická 5892
Tovární	Tovární 5427
Turbo	Kosmonautů 4998
Wolkerova	Wolkerova 811

Zdroj: Odbor sociálních věcí Magistrátu města Chomutova

Lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob

V kontextu Chomutova, kromě výše uvedených ubytoven, nelze v současné době hovořit o sociálně vyloučených lokalitách. Navíc v posledních letech došlo v souvislosti s revitalizací některých částí města i ke změnám v rozložení obyvatelstva. Část sociálně slabších obyvatel se přesunula z centra na sídliště.

Ostatní identifikované lokality s potřebou intervence sociální politiky města lépe vystihuje termín lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob. Jedná se o objekty v ulici Beethovenova a Bělohorská, dále o některé domy ve středu města (ulice Vodní, Selská, K. Buriana, z části Kadaňská). V minulosti šlo ještě o objekty v ulici Za Zborovskou, kde se však situace po odchodu problematických nájemníků a snížení počtu sociálně vyloučených obyvatel zlepšila. Výše zmíněné lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob se vyskytují v centru města či v jeho blízkém okolí. Jedná se o bytové domy v řadové městské zástavbě, převážně jde o domy cihlové, domy postavené panelovou technologií zde nejsou tak výrazně zastoupeny. Z hlediska vlastnické struktury se jedná o byty nejčastěji v soukromém vlastnictví nebo ve vlastnictví SVJ, řadu bytů vlastní CHB a. s., družstevní byty jsou nejméně početné. Vyjmenované lokality, respektive domy v těchto lokalitách, vykazují vyšší podíl osob pobírajících dávky v hmotné nouzi, z nichž nezanedbatelnou část představují Romové. Na rozdíl od sídlišť se v těchto lokalitách nevyskytuje zvýšená míra migrace sociálně vyloučených osob a velká fluktuace nájemníků v bytových domech, takže jsou vnímány jako méně rizikové.

Vznik lokalit s vyšším podílem sociálně vyloučených osob na sídlištích je dáván do souvislosti se stěhováním Romů. Velký počet nově příchozích postupně vedl k nárůstu napětí mezi starousedlíky a romskými migranty. Dalším problematickým jevem, jehož výskyt se začal na sídlištích ve zvýšené míře objevovat, je vysoká fluktuace nájemníků v určitých bytech a domech. Příčiny vzniku a vývoj těchto problematických fenoménů je třeba nahlížet v kontextu celého místního trhu s bydlením. Tak jako v každém městě, i v Chomutově jsou lokality méně či více atraktivní. Nejžádanější lokalitou jsou Zadní Vinohrady a Horní Ves, na opačném konci se v žebříčku atraktivity umísťují sídliště Kamenná, Písečná, Zahradní a Brezenecká. Je nutné dodat, že k tomuto propadu docházelo u sídlištních lokalit postupně, s výjimkou sídliště Kamenná, které nebylo vnímáno jako dobrá adresa již dříve. Podle výpovědí respondentů při rozhovorech i z pohledu místních

expertů, ještě v relativně nedávné době nebylo místo bydliště na sídlišti automaticky považováno za bydlení na špatné adrese. Změnu ve vnímání sídlišť jako dobrého místa k bydlení dokládá i odliv původního obyvatelstva v posledních deseti letech. Počátek všech výše popsaných jevů úzce souvisí se změnami ve vlastnické struktuře jednotlivých domů. Situaci na sídlištích ovlivnili především soukromí majitelé bytů, kteří začali za účelem zisku své byty pronajímat sociálně vyloučeným osobám, mezi nimiž byl vysoký počet Romů.

Ve všech sledovaných sídlištích se vyskytují domy nebo jejich části, které jsou dlouhodobě vnímané jako problémové. Především se jedná o objekty, ve kterých bydlí Romové, kteří údajně přišli z jiných měst a kteří jsou zpravidla vnímáni jako mnohem více problematictí než starousedlí Romové. Romové totiž žili na chomutovských sídlištích od doby jejich vzniku. Dostali se sem jako zaměstnanci průmyslových nebo energetických závodů. Mnozí získali tzv. stabilizační byty, které obývali bez významnějších problémů. Ty však pro romské obyvatele sídlišť nastaly na počátku devadesátých let, protože Romové byli jako první propouštěni ze zaměstnání. Někteří Romové si své byty udrželi, jiní se stali nájemníky soukromých vlastníků. Nárůst počtu nově příchozích Romů je důsledkem změn ve vlastnické struktuře domů a bytů v rámci celé České republiky, nejen v Chomutově. Romové přišli z jiných měst a obcí, poté co jim bylo nabídnuto bydlení na chomutovských sídlištích jako náhrada za byty, které museli opustit, aby noví vlastníci mohli realizovat své záměry. Hovoří se o romské migrační vlně z Kladna a Prahy. Dále se na sídliště přistěhovali Romové z Ústeckého kraje i z jiných částí Chomutova. Rozlišování mezi méně problémovými starousedlými Romy a více problémovými migrujícími Romy je rozšířené i uvnitř místní romské komunity.

Migrace sociálně slabých a mezi nimi především Romů, kteří jsou díky své vizuální odlišnosti lépe sledovatelní, je jedním z nejčastěji deklarovaných problémů chomutovských sídlišť. Velká fluktuace obyvatel bytů způsobuje u majority pocit nejistoty a aktivuje negativní, až asociální nálady. Oslovení respondenti opakovaně označovali za velký problém nově příchozí Romy a sociálně slabé, kteří se hůře přizpůsobují pravidlům soužití, než takzvaní starousedlíci. Tento názor, nebo spíše dojem, je příznačný pro sousedy či obyvatele sociálně vyloučených lokalit z řad majority i v jiných městech. Při porovnání s reálnými daty o migraci, tj. počty a charakteristikami přistěhovalých se často ukazuje, že uvedený názor není založen na skutečnosti a je spíše dojmem vyjadřujícím obecný pocit ohrožení z jinakosti, který je lidem přirozený. Ve zjištění, že se starousedlíky jsou původní obyvatelé sídlišť ochotni se sžít, zatímco nově příchozí odmítají, je zároveň potenciál pro řešení otázky sídlišť s vysokým podílem sociálně slabých či sociálním vyloučením ohrožených osob: na jedné straně je jisté nutné co nejvíce zamezit migraci, která znemožňuje migrujícím utvořit si vazby k místu svého bydliště a s tím související životní strategie, které se přibližují strategiím majority; a konečně na akceptaci déle bydlících sociálně slabých, v tomto případě především Romů se pokusit navázat sociální práci, komunitní práci a položit na ní základy sociálního smíru.

Zvýšená fluktuace nájemníků je spojena zejména s byty vlastněnými soukromými majiteli. Hlavními faktory, které fluktuaci způsobují, jsou strategie majitelů bytů, kteří usilují o rychlé zhodnocení investice, a rostoucí počet lidí, kteří se z nejrůznějších příčin dostali do bytové nouze. Lze hovořit o vysoké nedobrovolné mobilitě části chudobou ohrožené populace, která není ovlivněna jen nabídkou bydlení, ale i dalšími faktory jako jsou formální a neformální pracovní příležitosti, blízkost k sociálním službám, údajné rozdíly v přístupu úřadů práce a sociálních odborů, rodinné vazby, aj. Tato mobilita má negativní dopad nejen na sociálně vyloučené, ale i na majoritní obyvatele lokalit, kde se nachází byty tímto způsobem pronajímané a ve výsledku je pak zásadním činitelem rostoucího napětí mezi oběma skupinami obyvatel sídlišť.

Vysoká míra fluktuace nájemníků v bytech soukromých vlastníků se pojí především s domy, které jsou ve vlastnictví SVJ. Nejproblematictější objekty na sledovaných sídlištích mají právě tento typ vlastníka. Nelze však zjednodušeně říci, že vyšší podíl sociálně vyloučených osob souvisí pouze s uvedenou formou vlastnictví domu a bytů. Situace v jednotlivých SVJ se může velmi lišit, záleží na tom, které z níže uvedených kategorií bytů v domě převažují.

Schéma č. 1: Byty v SVJ podle vlastnictví a způsobu užívání

- 1) byty, v nichž bydlí původní nájemníci, kteří se v průběhu privatizace stali vlastníky bytů (takový byl cílový stav privatizace), případně vlastníci, kteří po nich byt zdědili nebo ho od nich dostali či koupili
- 2) byty, v nichž bydlí nájemníci vlastníků (1), v části případů pronajímané prostřednictvím realitních kanceláří
- 3) byty získané cíleně na pronájem většími vlastníky nebo i firmami (odkupem bytů již v osobním vlastnictví, někdy též po splacení dluhů původního vlastníka vůči SVJ), v části případů pronajímané prostřednictvím realitních kanceláří

Právě byty v kategorii 3) jsou nejčastěji obývány osobami, které nesou znaky sociálního vyloučení a jsou označovány za problematické.

Podrobnější rozpracování problematiky týkající se bydlení lze najít v příloze SPSZ a to vstupní analýze města Chomutova z roku 2016, zpracované Agenturou pro sociální začleňování. Tato část kapitoly bydlení je zaměřena na deskripci vybraných případů chomutovských sídlištních lokalit s vyšším podílem sociálně vyloučených osob. Byly zvoleny čtyři lokality, respektive ulice (jako názorný příklad), kde se nachází dům či více domů, v nichž jsou ve vyšší míře koncentrovány sociálně vyloučené osoby nebo osoby sociálním vyloučením ohrožené. Jedná se o ulici Kyjickou na sídlišti Březenecká, o ulici Kamennou na sídlišti Kamenná, o ulici Borovou na sídlišti Zahradní a o ulici Písečnou na sídlišti Písečná. Studie *Analýza rizikových lokalit v Chomutově* vypracovaná odborem sociálních věcí v roce 2012 nezahrnovala ulici Kyjickou a v ulici Borové byla zmíněna pouze některá čísla popisná. V tzv. Gabalově mapě z roku 2015 se ulice Kyjická objevila, chyběla však ulice Borová. Na základě srovnání výpovědí místních aktérů a obyvatel sídliště s výsledky výše uvedené studie a výzkumného šetření lze konstatovat, že ohrožení sociálním vyloučením v řadě objektů na chomutovských sídlištích v posledních čtyřech letech vzrostlo, stejně jako se zvýšil počet domů či jejich částí (čísel popisných), které je možné označit za lokality s vyšším podílem sociálně vyloučených osob.

Ve všech sledovaných lokalitách byla pozornost zaměřena na domy ve vlastnictví SVJ, ve kterých se ukázala přímá souvislost zvýšené koncentrace sociálně vyloučených s větším počtem bytů ve vlastnictví jednoho (případně dvou nebo tří) soukromých majitelů. Analýzou vybraných údajů z katastru nemovitostí bylo identifikováno, že v každém ze sledovaných objektů označeném jako problematický se takoví vlastníci vyskytují. Vesměs se jedná o osoby s adresou mimo Chomutov, někdy jde o vlastnictví v rámci jedné rodiny (jednotky jsou ve spoluvlastnictví manželů nebo je vlastní jednotliví členové rodiny, například manžel, manželka či syn). Firmy ve sledovaných lokalitách nevlastní výrazně větší počet jednotek, stejně tak ani cizinci. Prostřednictvím analýzy vybraných údajů z katastru nemovitostí dále vyšlo najevo, že řada soukromých majitelů vlastní větší počet bytů v různých částech chomutovských sídlišť, ale jimi vlastněné jednotky netvoří kompaktnější shluky, ve kterých by docházelo ke koncentrování sociálně exkludovaných.

V každé ze sledovaných lokalit byl proveden rozbor vlastnické struktury domů. Následně byla detailněji rozebrána skladba majitelů jednotek v jednotlivých domech, jež jsou ve vlastnictví SVJ. Největší prostor dostal rozbor majitelů podle počtu vlastněných jednotek a dále rozbor majitelů jednotek podle bydliště. U majitelů s uvedenou adresou ve sledovaném domě je možné s větší pravděpodobností předpokládat, že se jedná o osoby, které v domě bydlí. Vlastníci z jiného města či obce patří zpravidla mezi ty problematičtější, často se o dění v domech ale ani v bytech nezajímají, pro nájemníky, členy výboru SVJ a ostatní vlastníky bývá velmi obtížné s nimi komunikovat. Někteří z těchto majitelů využívají jako prostředníky v komunikaci další osoby, které za ně řeší mnoho dalších záležitostí, například vyhledávání nových nájemníků, uzavírání nájemních smluv, vybírání kaucí či nájemného. Nájemníci se většinou dostanou do kontaktu pouze s těmito osobami a v případě řešení otázek spojených s bydlením či problémů se obrací právě na ně. Při rozhovorech s nájemníky se ukázalo, že části fluktuujících obyvatel splývá osoba majitele a člověka pověřeného správou jednotek. Na otázku, kdo je majitelem bytu, uváděli právě majitelem pověřenou osobu. Vlastníky z jiných adres v Chomutově je snazší dohledat a komunikace s nimi může být jednodušší.

Situace v domech v ulicích Kyjická, Kamenná, Borová a Písečná, kde byl identifikován vyšší podíl sociálně vyloučených osob, není zcela totožná. Lze však najít celou řadu shodných rysů. Jedná se o domy ve vlastnictví SVJ, jejichž obyvateli jsou bydlící vlastníci jednotek, z nichž významnou skupinu představují

starousedlíci, dále jsou to nebydlící vlastníci a nájemníci bytových jednotek nebydlících vlastníků. Rozhodně není možné všechny nebydlící vlastníky považovat za majitele bytů, jež by se daly označit jako sociálně vyloučené. A stejně tak není možné všechny osoby žijící v nájmu považovat za ohrožené sociální exkluzí. Mezi obyvateli domů jsou zastoupeni lidé, kteří mají stabilní zaměstnání a vyšší dosažené vzdělání i lidé nezaměstnaní, nekvalifikovaní a zadlužení. Zbývajících část se nachází někde uprostřed. Sociální vyloučení bývá spojováno s romskou etnicitou, ale v případě sledovaných domů není objektivně vše zjednodušit zobecňujícím vzorcem, že každý Rom = sociálně vyloučený = problematický nájemník. Nicméně vyšší koncentrace nezaměstnaných Romů pobírajících dávky v hmotné nouzi vyvolává v domech problémy v soužití, přestože skutečně problémových romských obyvatel je jen malé procento.

V naprosté většině domů s vyšším podílem sociálně vyloučených osob se opakuje mechanismus vzniku problémů. Objevili se tam vlastníci, kteří koupili byty za účelem podnikání a pronajímají je sociálně slabým za částky vyšší, než je tržní nájemné, k čemuž jim nahrává současné nastavení systému dávek v České republice. Důsledkem tohoto tzv. podnikání s chudobou jsou již zmiňované obtíže v soužití, které mohou vést k výraznějšímu odlivu běžných obyvatel a bydlících vlastníků, jenž by ohrožení sociálním vyloučením podstatně zvýšil. Sledované lokality totiž buď již horší pověst měly, nebo jí postupně získaly a staly se výrazně méně atraktivní pro potenciální zájemce o koupi bytu k bydlení, nikoliv k pronajímání. Část nabízených jednotek by pak velmi pravděpodobně rozšířila počet sociálně vyloučených bytů. Ke snížení tohoto rizika by mohla přispět opatření podporující zapojení všech obyvatel do snah o zlepšení situace v domech za využití různých forem komunitní práce. Prostřednictvím nástrojů komunitní práce by dále mohla být podpořena komunikace mezi obyvateli s různým sociálním statutem či vytvářen pozitivní vztah k místu bydliště například formou svépomocných akcí, do nichž by byli zapojeni zástupci všech skupin obyvatel.

Napjaté vztahy mezi jednotlivými skupinami se netýkají jen vnitřních prostor domů, ve všech sledovaných lokalitách byly rovněž zdůrazňovány problémy v soužití na veřejných prostranstvích. Právě proto, že se uváděné negativní jevy (nepořádek, hluchost, vulgární chování vůči kolemjdoucím, vandalismus, atd.) odehrávají na ulici, ovlivňují atmosféru sídlišť i postoje jejich obyvatel. Z této skutečnosti vychází doporučení, že s lokalitami podobného charakteru je třeba pracovat jako s celky. Využití různých nástrojů pro stabilizaci rodin se znaky sociálního vyloučení je samozřejmě nutné, stejně tak je ovšem potřeba, aby jejich okolí pochopilo, že tyto aktivity nejsou dalším investováním „do Romů“ či „do nepřizpůsobivých“, ale že jsou naopak snahou o řešení problémů, jež se ho bezprostředně dotýkají.

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- dostatečná kapacita bytů - široká nabídka různých forem bydlení (noclehárna, azylový dům, ubytovny, byty pro sociálně potřebné, dům s pečovatelskou službou, bezbariérové byty ad.) - dostatečné množství bezbariérových bytů	- existence bariér pro získání bytů u sociálně potřebných (např. pravidla pro přidělování bytů ad.) - nízký pocit bezpečí u obyvatel Chomutova - vyšší koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením - nepříznivá sociální struktura obyvatelstva - chybějící azylový dům pro rodiny s dětmi - chybějící noclehárna pro ženy - chybějící nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší - absence krizového bydlení - dlouhodobě vysoká míra nezaměstnanosti - vysoké platby neodpovídající stavu a kvalitě ubytoven aj. - absence domovníků - nepořádek kolem obydlí - riziko insolvence SVJ vzhledem k nedodržování pravidel některých majitelů bytů (chybějící úhrady za energie, do fondu oprav...) - absence „akční“ skupiny na řešení konkrétní krizové situace týkající se bydlení (např. přerušení dodávky energií v souvislosti s jejich nehrazením některými majiteli bytů ad.)

	- nízké zabezpečení nevyužívaných objektů - zdlouhavý proces při vystěhování nájemců bytů z důvodu porušování podmínek nájemních vztahů
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
- zlepšení bytové politiky (zavedení systému tzv. sociálního bydlení) - možnost čerpání financí ze zdrojů EU (např. v oblasti školení terénních pracovníků ve spojitosti se sociálním bydlením) - snížování bariér pro získání bytů u sociálně potřebných - podpora pracovních příležitostí včetně podpory osob znevýhodněných na trhu práce (např. úklid ohrožených sídlišť) - zvyšování právního povědomí majitelů bytů, SVJ, družstev apod. - změna legislativy ke zvyšování pravomocí SVJ, družstev ad. - využívání veřejně prospěšných prací, popř. veřejné služby - zaměstnávání domovníků - podpora vytváření podmínek pro sladování profesního a rodinného života (provozní doba jeslí, MŠ, školní družiny i pro 2. stupeň ZŠ) - intenzivní komunikace se zástupci Úřadu práce v oblasti pojistných a nepojistných sociálních dávek = efektivní řešení konkrétních situací spojených s bydlením	- nepříznivá změna demografické struktury z hlediska věku, socioekonomického statutu či zdraví a s tím spojených nároků na využívání sociálních a návazných služeb - struktura obyvatelstva (sociálně slabé skupiny) - kvalita poskytované sociální práce s ohledem na nový systém o sociálním bydlení - migrace obyvatelstva - nedostatek finančních zdrojů na podporu sociálního bydlení - nárůst počtu obyvatel bez přístřeší, v důsledku čehož dochází k nárůstu počtu komerčních ubytoven - nákup bytů spekulanty bez dodržování pravidel SVJ (chybějící úhrada energií SVJ apod.) = rozšiřování ohrožených lokalit - časté a nekoncepční změny legislativy

Návrhová část

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.1	Cíl	Vznik a implementace Lokální koncepce sociálního bydlení města Chomutova
1.1.1	Opatření	Do roku 2020 budou implementována pravidla Lokální koncepce sociálního bydlení města Chomutova.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ (ne KPSVL), statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.2	Cíl	Vznik 50 sociálních bytů
1.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude zrekonstruováno 50 bytů pro sociální bydlení.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP ITI (20 bytů) – 5.700.000 Kč , IROP SVL (30 bytů) – 7.700.000 Kč

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.3	Cíl	Vznik pozic terénních sociálních pracovníků města pro oblast sociálního bydlení
1.3.1	Opatření	Do roku 2019 vznikne 5 nových pozic terénních sociálních pracovníků města pro oblast sociálního bydlení.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 20.240.000 Kč (celkem 10 pozic – viz opatření v jiných oblastech), statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.4	Cíl	Profesionalizace práce terénních sociálních pracovníků města v oblasti sociálního bydlení
1.4.1	Opatření	Do roku 2020 bude zajištěna supervize a vzdělávání pro 5 nových terénních sociálních pracovníků města v oblasti sociálního bydlení.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.5	Cíl	Podpora rodinám či jednotlivcům zapojeným do sociálního bydlení
1.5.1	Opatření	Do roku 2020 bude zajištěna podpora 50 rodinám či jednotlivcům (plus 10 v Lokální koncepci sociálního bydlení města Chomutova).
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.6	Cíl	Realizace pilotního projektu MPSV "Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend" ve spolupráci s městem
1.6.1	Opatření	Do roku 2017 vznikne v rámci projektu s názvem Pilotní ověření sociálního bydlení v Chomutově 1 nová pozice garanta sociálního bydlení města a 2 nové pozice terénních sociálních pracovníků města pro sociální bydlení.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
1	Priorita	Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení
1.7	Cíl	Vytvoření metodiky sociálního bydlení Ústecko-chomutovské aglomerace
1.7.1	Opatření	Do roku 2018 bude vytvořena metodika sociálního bydlení Ústecko-chomutovské aglomerace.
	Garant	Statutární město Ústí nad Labem
	Zdroj a náklady	OPZ ITI, statutární město Děčín, Chomutov, Most, Teplice, Ústí nad Labem, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
2	Priorita	Podpora a rozvoj systému krizového bydlení
2.1	Cíl	Vznik nízkoprahového denního centra s hygienickým střediskem
2.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude zrekonstruován objekt pro účely zřízení nízkoprahového denního centra s hygienickým střediskem s kapacitou 15 osob.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP SVL – 4.000.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
2	Priorita	Podpora a rozvoj systému krizového bydlení
2.1	Cíl	Vznik nízkoprahového denního centra s hygienickým střediskem

2.1.2	Opatření	Do roku 2020 vznikne služba nízkoprahového denního centra s hygienickým střediskem. Do roku 2020 bude podpořeno 200 osob bez přístřeší.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 5.940.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
2	Priorita	Podpora a rozvoj systému krizového bydlení
2.2	Cíl	Vznik noclehárny pro ženy
2.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude zrekonstruován objekt pro účely zřízení noclehárny pro ženy.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP SVL – náklady viz opatření By 2.1.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
2	Priorita	Podpora a rozvoj systému krizového bydlení
2.3	Cíl	Vznik služby noclehárny pro ženy a podpora noclehárny pro muže
2.3.1	Opatření	Do roku 2020 vznikne služba noclehárny pro ženy maximálně se 4 lůžky. Do roku 2020 bude podpořena služba noclehárny pro muže s 10 lůžky.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 5.610.000 Kč, statutární město Chomutov, Ústecký kraj, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
2	Priorita	Podpora a rozvoj systému krizového bydlení
2.4	Cíl	Vznik azylového domu pro rodiny s dětmi
2.4.1	Opatření	Do roku 2020 bude zrekonstruován objekt pro účely zřízení azylového domu pro rodiny s dětmi.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP ITI, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
2	Priorita	Podpora a rozvoj systému krizového bydlení
2.5	Cíl	Vznik služby azylového domu pro rodiny s dětmi a podpora služby azylového domu pro muže, azylového domu pro ženy a azylového domu pro matky s dětmi, včetně rozšíření nabídky aktivit.
2.5.1	Opatření	Do roku 2020 vznikne služba azylového domu pro rodiny s dětmi pro minimálně 2 rodiny s dětmi. Do roku 2020 bude podpořena služba azylového domu pro muže, azylového domu pro ženy a azylového domu pro matky s dětmi a rozšířena nabídka aktivit motivujících ke vstupu na trh práce.
	Garant	Příspěvková organizace města
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 21.560.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
3	Priorita	Evaluace různých forem sociálního (včetně krizového) bydlení města Chomutova
3.1	Cíl	Vyhodnocení nákladovosti a úspěšnosti různých forem pomoci osobám v bytové nouzi
3.1.1	Opatření	Do roku 2021 bude provedena evaluace dopadů těchto systémů na

	osoby v bytové nouzi (řešení bytové nouze a nepříznivé sociální situace včetně nákladovosti jednotlivých opatření).
Garant	Statutární město Chomutov, Agentura pro sociální začleňování
Zdroj a náklady	Agentura pro sociální začleňování, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
4	Priorita	Podpora socializace mladých lidí prostřednictvím bydlení
4.1	Cíl	Vznik bytů na půl cesty
4.1.1	Opatření	Do roku 2020 budou zrekonstruovány 2 byty pro účely zřízení služby domy na půl cesty.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP ITI, statutární město Chomutov, jiný zdroj

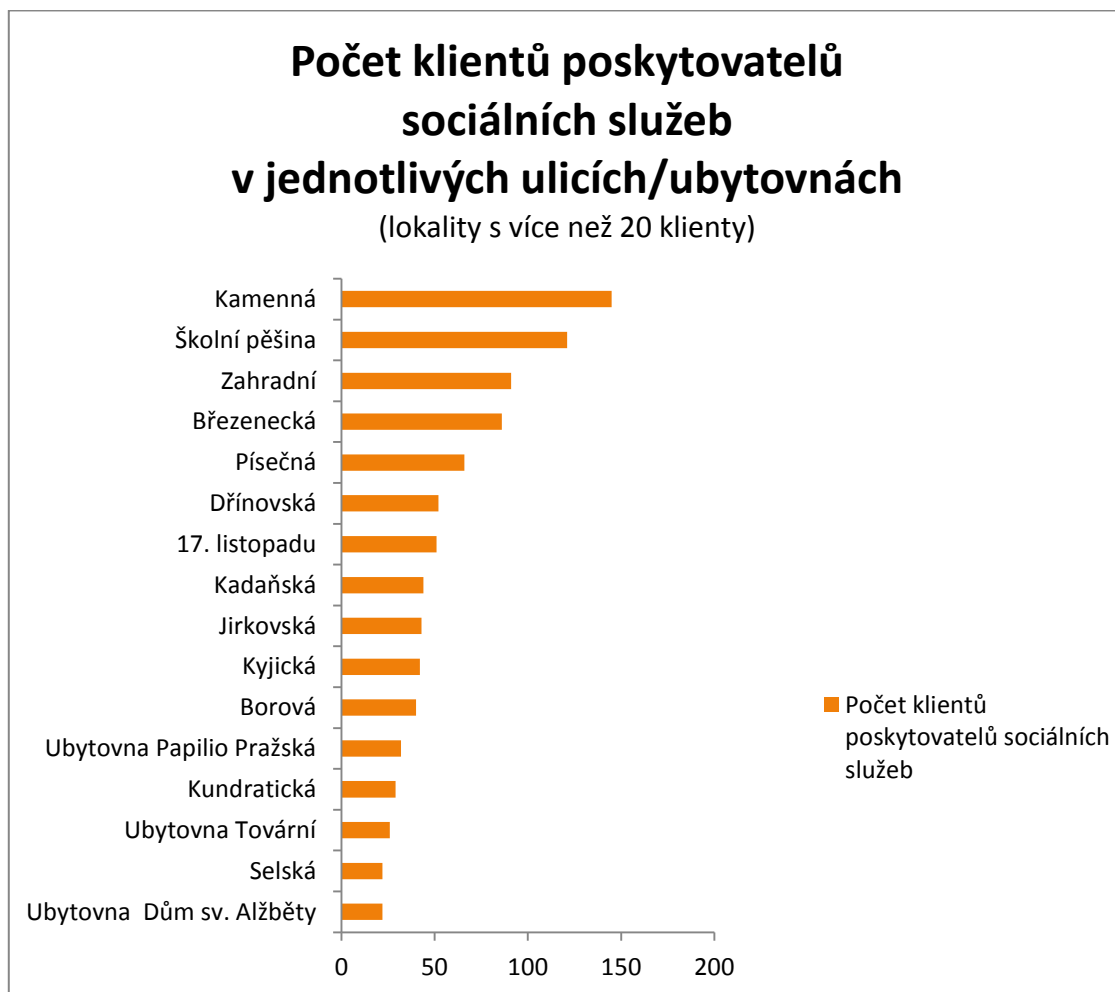
By	Oblast	BYDLENÍ
4	Priorita	Podpora socializace mladých lidí prostřednictvím bydlení
4.2	Cíl	Vznik služby domů na půl cesty
4.2.1	Opatření	Do roku 2020 vznikne služba domů na půl cesty pro minimálně 4 osoby.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 7.480.000 Kč, statutární město Chomutov, Ústecký kraj, jiný zdroj

By	Oblast	BYDLENÍ
5	Priorita	Zlepšení života obyvatel na ohrožených sídlištích
5.1	Cíl	Zpracování tematického výzkumu pro oblast bydlení
5.1.1	Opatření	Do roku 2017 bude zpracován tematický výzkum pro oblast bydlení a souvisejících jevů na ohrožených sídlištích, včetně návrhů řešení.
	Garant	Agentura pro sociální začleňování
	Zdroj a náklady	Agentura pro sociální začleňování, OPZ

By	Oblast	BYDLENÍ
5	Priorita	Zlepšení života obyvatel na ohrožených sídlištích
5.2	Cíl	Vznik nábytkové banky
5.2.1	Opatření	Do roku 2020 vznikne nábytková banka pro ohrožené obyvatele města Chomutova.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.3.1, jiný zdroj

4.3 Oblast Rodina, mládež, dluhy a zdraví

Analytická část

Sociální dávky

Závislost na sociálních dávkách, především na dávkách pomoci v hmotné nouzi, mezi něž patří příspěvek na živobytí (PnŽ) a doplatek na bydlení (DnB), představuje jeden z indikátorů sociálního vyloučení. Pro identifikaci lokalit s vyšším podílem sociálně vyloučených osob je vhodným nástrojem analýza rozložení příjemců dávek hmotné nouze. V případě sídlištní zástavby, kde sociálně vyloučení nežijí v prostorově oddělených objektech, se jeví využití tohoto nástroje jako velmi efektivní. V bytech je totiž podmínkou pro vyplacení DnB přiznání příspěvku na bydlení (PnB), jenž je podmíněn trvalým pobytem v místě bydliště. Aktuální data o rozložení příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi za adresní body se však pro potřeby Vstupní analýzy nepodařilo získat. Jako důvod neposkytnutí dat byla uvedena ze strany Úřadu práce nemožnost vygenerovat data z aplikace.

Z rozložení místa pobytu příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi vycházela Analýza rizikových lokalit v Chomutově z dubna 2012, kterou zpracoval odbor sociálních věcí ve spolupráci s městskou policií (<http://www.chomutov-mesto.cz/cz/odbor-socialnich-veci-dokumenty>). Studie magistrátu se zaměřila na lokality, ve kterých nadprůměrný počet obyvatel (nad 20 %) pobíral nepojistné sociální dávky (dávky pomoci v hmotné nouzi a testované dávky státní sociální podpory). Jednalo se o deskriptci stavu tzv. rizikových lokalit a o zjištění počtu rodin závislých na dávkách. Studie celkem zmapovala devět lokalit, kde byl identifikován vyšší podíl sociálně vyloučených osob. Při zpracovávání analýzy nebyla data o dávkách pomoci v hmotné nouzi od úřadu práce rovněž k dispozici. Data byla sbírána při depistážní činnosti a v rámci terénního šetření. Úřad práce, kontaktní pracoviště Chomutov (ÚP KoP Chomutov) dodal informaci, že v červenci 2012 bylo vyplaceno 1 564 dávek PnŽ a DnB ze systému dávek hmotné nouze.

Tabulka č. 1: Odhad počtu osob pobírajících dávky HN v roce 2012 – rozložení podle lokalit

Lokalita	Bytové domy	Rodinné domy	Vlastnictví					Odhad počtu osob pobírajících dávky HN
			Soukromý vlastník	Chomutovská bytová	SVJ	SBD	BD CASA	
Okolí nemocnice	12	1	9	1	3			326
Střed města	11		4	2	5			500
Černý vrch	6	1	3	2	1	1		76
Sídliště Jitřenka	1		1					10
Za Zborovskou	5	1	1	5				63
Sídliště Březenecká	6				5		1	203
Sídliště Kamenná	7				6	1		134
Sídliště Zahradní	5				4	1		100
Sídliště Písečná	3				2	1		184
Chomutov celkem	56	3	18	10	26	4	1	1596

Zdroj: Koncepce sociální politiky statutárního města Chomutov se zaměřením na sociální začleňování 2013-2015

Domácnosti v lokalitách uvedených v tabulce nepředstavují 100 % domácností v hmotné nouzi v Chomutově, zbývající domácnosti však nevytvářejí významnější koncentrace. Výjimkou jsou ubytovny, kde samozřejmě příjemci dávek hmotné nouze žijí ve větším počtu.

Údaje v tabulce č. 1 vycházejí z analýzy zpracované v roce 2012, od té doby se situace ve městě z hlediska lokalit s vyšší koncentrací sociálně vyloučených osob poměrně významně změnila. Došlo k zániku nebo k redukci některých lokalit v širším centru města (Dukelská, okolí nemocnice) a na druhou stranu byl zaznamenán trend stěhování sociálně vyloučených na chomutovská sídliště Březenecká, Kamenná, Zahradní a Písečná. Lze tedy konstatovat, že právě sídliště koncentrují největší počet domácností v hmotné nouzi. Přesnější data o rozložení osob se znakem sociálního vyloučení (v tomto případě zařazení do evidence nezaměstnaných) byla poskytnuta analytikem trhu práce z krajské pobočky ÚP v Ústí nad Labem a jsou součástí příslušné kapitoly.

Tabulka č. 2: Odhad počtu domácností pobírajících dávky HN v roce 2012 – sídliště

Lokalita	Odhad počtu domácností pobírajících dávky HN
sídliště Březenecká	65
17. listopadu	10
Březenecká	25
Dřínovská	30
sídliště Kamenná	47
Kamenná	35

Školní pěšina	12
sídlíště Zahradní	25
Borová	10
Zahradní	15
sídlíště Písečná	45
Jirkovská	40
Písečná	5

Zdroj: Analýza rizikových lokalit v Chomutově

Oddělení hmotné nouze ÚP KoP Chomutov poskytlo údaje vztahující se k příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení a mimořádné okamžité pomoci za rok 2015. Poskytnuté údaje jsou pro přehlednost zpracovány do tabulky.

Tabulka č. 3: Počet vyplacených dávek v hmotné nouzi – po měsících roku 2015

2015	PnŽ		DnB		MOP	
	Počet	Vyplaceno Kč	Počet	Vyplaceno Kč	Počet	Vyplaceno Kč
Leden	1809	8 232 248,00	792	2 719 777,00	9	5 500,00
Únor	1791	8 951 119,00	812	3 220 472,00	15	29 800,00
Březen	1877	9 038 440,00	920	3 794 885,00	8	3 850,00
Duben	1889	8 898 265,00	939	3 464 721,00	13	22 750,00
Květen	1880	8 974 306,00	921	3 336 632,00	11	6 750,00
Červen	1866	8 764 092,00	929	3 335 150,00	12	14 410,00
Červenec	1834	8 699 677,00	911	3 315 223,00	17	34 789,00
Srpen	1766	8 265 343,00	875	3 146 269,00	8	29 100,00
Září	1738	8 228 479,00	856	3 111 088,00	7	8 900,00
Říjen	1716	8 092 834,00	889	3 207 319,00	8	13 000,00
Listopad	1695	8 254 566,00	869	3 111 727,00	8	8 428,00
Prosinec	1692	8 105 932,00	868	3 267 859,00	16	32 080,00

Zdroj: ÚP KoP Chomutov, Oddělení hmotné nouze

V souvislosti s absencí podrobnějších údajů o výplatě dávek pomoci v hmotné nouzi je třeba zmínit náročnost práce, nízké společenské ocenění práce s cílovou skupinou a v neposlední řadě i nízké finanční ohodnocení pracovníků Oddělení hmotné nouze kontaktních pracovišť úřadů práce. Důsledkem této situace je minimální prostor pracovníků pro zjišťování situace klienta včetně komplexní znalosti problémů jeho domácnosti, tedy pro sociální práci, kterou by v rámci své agendy měly rovněž vykonávat. Vedoucí oddělení hmotné nouze si tento problém uvědomuje a řešením by mohlo být vyhrazení jedné z pracovníků výlučně na individuální sociální práci s vybranou skupinou klientů. Pracovnice oddělení zapojená do tohoto projektu by měla začít pracovat v pilotním režimu od léta roku 2016. Počítá se s úzkou součinností s oddělením zprostředkování ÚP, se sociálním odborem i s neziskovými organizacemi.

V oblasti rodiny je třeba ve městě Chomutově posílit terénní práci, sociálně aktivizační službu a odborné sociální poradenství.

V oblasti dětí a mládeže je třeba rozšířit nabídku volnočasových aktivit. Jako jedna z nejideálnějších variant podpory mladých lidí na ohrožených sídlištích se jeví vznik nových nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) a podpora stávajících NZDM včetně rozšíření nejen ambulantní, ale i terénní formy.

Významnou podporou v oblasti rodiny, dětí a mládeže by byla i komunitní práce, vznik komunitních center apod.

Zadluženost

Při hodnocení kapacity dluhového poradenství ve vztahu k předluženosti obyvatel Chomutova, je potřeba vycházet primárně z průměrných celorepublikových dat. Poslední aktuální informace hovoří až o 10 % občanů, kteří se nachází v exekuci. Exekuce jsou velkou bariérou na legálním trhu práce.

Vztáhnou-li se výše uvedená čísla na situaci v Chomutově za předpokladu, že situace zde není výrazně horší¹, než je republikový průměr co do počtu exekucí, pak je zde přes 5 tisíc osob v exekuci. Pro tyto osoby je pak dostupné odborné dluhové poradenství pouze v podobě 1 – 2 přepočtených úvazků, což činí minimálně 2,5 tisíce osob v exekuci na jednoho dluhového poradce. S přihlédnutím k tomu, že situace může být ve skutečnosti výrazně horší, než činí republikový průměr a zahrneme-li i správní exekuce a osoby, které mají finanční problémy, ale ještě se nenachází v exekuci, poddimenzovanost služeb dluhového poradenství je tak ještě markantnější. Vyšší míru zadlužení obyvatel Chomutova je možné dokumentovat i na velkém objemu dluhů vůči městu - k 31. 12. 2015 je to přes 87 mil. Kč, a to i přesto, že v této částce není zahrnuto dlužné nájemné u městských bytů.²

Organizace působící v Chomutově nabízí na rozdíl od jiných měst kvalitní služby v oblasti dluhového poradenství. Značným problémem je však právě kapacita těchto služeb, která je s ohledem na počet obyvatel Chomutova zcela nedostatečná. To může v některých případech způsobovat prioritizaci klientů směrem k těm, kteří mají vyšší kompetence a samostatnost při řešení svých finančních problémů, současně jejich rozsah zadluženosti je na nižší, ještě zvládnutelné úrovni a ve svém důsledku tím zaměření poskytovaných služeb může směřovat hlavně do oblasti zpracovávání insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení. Tento případ se týká hlavně Sociálních služeb Chomutov (Písečná). Je tedy velmi důležité, aby kapacity dluhového poradenství v této organizaci byly výrazně navýšeny a rozšířeny.

Pobočka organizace Člověk v tísni v Chomutově aktuálně disponuje jedním výhradně dluhovým poradcem (půl úvazek). Nicméně i v rámci terénní služby je dluhová problematika indikována jako zcela převažující oblast a čas strávený nad dluhovými problémy je odhadován v rozmezí 30 – 40 % celkového času. Vzhledem k asi nejvyššímu odbornému zázemí v oblasti dluhové problematiky včetně právní podpory, kterým organizace Člověk v tísni v oblasti dluhového poradenství disponuje na celostátní úrovni, se jeví jako velmi vhodné vytvoření i ambulantní formy dluhového poradenství v této organizaci a výrazné posílení terénní sociální služby. Kombinace ambulantní a terénní formy dluhového poradenství pod jednou střechou je totiž vůbec nejefektivnějším způsobem prevence a řešení tíživé finanční situace osob nejen v SVL.

¹ V současné době nejsou bohužel dostupná data o počtech exekucí na úrovni obcí.

² Dluhy na nájemném jsou často nejvyšší položkou v jiných obcích. V Chomutově je dlužné nájemné (bez příslušenství) u městských bytů spravovaných akciovou společností Chomutovská bytová aktuálně cca 15mil. Kč u nově spravovaných bytů (po roce 2009) a v řádech desítek milionů ve starých pohledávkách evidovaných do roku 2009.

Oblastní charita Most působící v Chomutově v současnosti nedisponuje žádným dluhovým poradcem a nenabízí služby sepsání insolvenčního návrhu. Všichni klienti jsou již ve fázi výrazného předlužení a podmínky na zákonné oddlužení vůbec nesplňují. Organizace akcentuje nedostatečnou metodickou a právní podporu, kdy ani v rámci centrály (Charity ČR) takovéto odborné zázemí není v dostatečné míře k dispozici. Stejně jako ostatní organizace poukazuje na velmi tvrdé podmínky pro získání městského bytu spravovaného Chomutovskou bytovou, a.s., které jsou velmi nestandardní.

Co se týče procesu oddlužení, který je jako jediný aktuálním řešením předlužených domácností a jednotlivců a velmi důležitou součástí prevence sociálního propadu, tak v roce 2015 bylo výše uvedenými organizacemi zpracováno a podáno méně než 80 insolvenčních návrhů³. To je způsobeno jednak nedostatečnou personální kapacitou dluhových poraden, dále dlouhým procesem přípravy insolvenčního návrhu, kdy je klientovi nutné věnovat dostatek času, a v neposlední řadě i skutečností, že mnoho osob aktuální podmínky oddlužení zkrátka nesplňuje. Je zřejmé, že většina zadlužených osob tak vyhledává komerční oddlužovací společnosti.

Jedním z důsledků nedostatečných kapacit v oblasti podpory prevence a řešení předluženosti obyvatel Chomutova je tak i to, že zde aktuálně působí velké množství těchto komerčních oddlužovacích společností, které poskytují různé formy oddlužení na komerční bázi. Tyto společnosti představují pro osoby ve finanční tísní často velké riziko. Nezřídka se totiž dopouštějí neetického jednání, účtují si vysoké sumy za zpracování návrhu na povolení oddlužení⁴ a neposkytují klientům záměrně úplné informace. Jejich zadluženost a osobní situaci tak často ještě zhoršují.

Velkou překážkou při řešení vysoké zadluženosti obyvatel Chomutova je i výrazné (často mnohonásobné) navýšení dlužné částky za nájemné u bytů spravovaných akciovou společností Chomutovská bytová⁵. Jako velmi problematická se jeví právní forma společnosti Chomutovská bytová a.s., kde primárním cílem je tak tvorba zisku. To mimo jiné vede k tomu, že úroky (poplatky) z prodlení jsou využívány jako nástroj tvorby zisku místo toho, aby sloužily spíše jako motivační faktor k úhradě jistiny dlužného nájemného. Dle pravidel této společnosti je po splnění poměrně přísných podmínek možné odpustit pouze 15% z celkového účtovaného poplatku (úroku) z prodlení⁶.

Nízká právní a metodická podpora v oblasti dluhů je další stránkou, která byla v šetření poradnami akcentována (s výjimkou organizace Člověk v tísní) a je s tím tak třeba počítat při přípravě návrhů a projektu na řešení předluženosti osob v Chomutově.

Z výše uvedeného je zřejmé, že kapacity dluhového poradenství jsou zde výrazně poddimenzované a zcela nedostatečné. Tato situace tak nahrává různým spekulantům a komerčním predátorským organizacím, které toho využívají k vlastnímu obohacení a parazitují tak na lidské nouzi. Současně se tak výrazně zvyšuje i riziko sociálního vyloučení u osob, které se dostanou do finančních problémů a nemohou, nebo nemají možnost nastalou situaci řešit vlastními silami.

Závěrem nutno zdůraznit skutečnost, že díky organizacím Sociální služby Chomutov a pobočky Člověk v tísní, které mají zavedené velmi kvalitní sociální dluhové poradenství je zde velký potenciál rozšíření těchto služeb. Není tak třeba, na rozdíl od jiných měst, začínat na zelené louce.

Doporučení:

- Výrazné navýšení kapacit odborného sociálního poradenství pro oblast dluhové problematiky včetně rozšíření nabídky zpracování insolvenčních návrhů.
- Výrazné navýšení kapacit terénní sociální práce.
- Vytvoření pozice koordinátora a odborníka na dluhovou problematiku.

³ Celkové číslo je sice velmi nízké s ohledem na celé město, ale s ohledem na to, že téměř všechny návrhy byly zpracovány de facto 2 pracovníky/cemi Sociálních služeb Chomutov, tak je to číslo velmi vysoké. Zároveň dokazuje tezi, že příprava insolvenčních návrhů spotřebovává v této organizaci většinu času.

⁴ Nejčastěji v rozmezí 5 000 Kč – 30 000 Kč dle složitosti případu a poskytovatele služby.

⁵ Toto se týká sice hlavně „starých“ dluhů, které byly na tuto společnost převedeny, ale výrazně se projevují i u těch nově vytvořených po roce 2009.

⁶ Viz pravidla pro promíjení poplatků z prodlení (PoP) schválená na zasedání představenstva dne 9. 12. 2009 a dostupná online na adrese: http://www.chomutovska-bytova.cz/sites/default/files/dokumenty/pravidla_pro_promijeni_pop_1.pdf

- Zabezpečení možnosti využití bezplatné právní pomoci pro NNO a občany se specializací na dluhovou problematiku.
- Vytvoření platformy pro výměnu a sdílení informací mezi různými subjekty zainteresovanými v dluhové problematice (sociální a ekonomický odbor města, poskytovatelé sociálních služeb a jiné NNO, zaměstnavatelé, úřad práce, insolvenční správce, soud, policie, advokát aj.).
- Průběžné vzdělávání sociálních pracovníků města v oblasti dluhové problematiky.
- Výraznější propagace bezplatného dluhového poradenství.
- Tvorba a šíření osvětových kampaní z hlediska ochrany spotřebitele.
- Aktivní vystupování proti nelegálním službám komerčních dluhových poraden či oddlužovacích společností.
- Lepší a efektivnější propojení sociálního odboru města a ambulantních forem dluhového poradenství.
- Navázání užší spolupráce s ekonomickým odborem města a nastavení pravidel pro vydávání potvrzení o dlužných částkách vůči městu.
- Výrazná úprava pravidel pro promíjení poplatků a úroků z prodlení u nájemních bytů a jejich lepší využití jako motivačního nástroje pro splacení dlužné částky na nájemném.

Zdraví

Zdraví obyvatel Chomutova úzce souvisí s celkovým stavem životního, ale i sociálního prostředí v regionu. Přesto lze v posledních letech sledovat postupné zlepšování situace. Například naděje dožití se konstantně zvyšuje, v letech 2006 - 2010 činila 71,4 roku pro muže a 78,5 roku pro ženy. V letech 2010 - 2014 činila 72,3 roku pro muže a 78,6 roku pro ženy. Stále je to méně než průměr v rámci České republiky. Pozitivní změny souvisí s celkovým zkvalitněním lékařské péče, částečnou změnou životního stylu a zlepšením životního prostředí. Severozápadní Čechy však nepřestávají v porovnání se zbytkem republiky vykazovat zvýšenou míru úmrtnosti a zdravotního zatížení obyvatel.

Tabulka č. 1: Naděje dožití v okresech Ústeckého kraje v letech 2009 - 2013

Okres	Muži			Ženy		
	0	45	65	0	45	65
Děčín	73,3	30,6	15,0	79,2	35,4	17,9
Chomutov	71,9	29,1	13,8	78,6	34,6	17,4
Litoměřice	73,4	30,4	14,8	79,7	35,8	18,2
Louny	72,6	29,5	14,1	78,9	35,1	17,2
Most	72,5	29,6	14,3	78,0	34,2	16,9
Teplice	72,0	29,0	13,9	78,0	34,2	16,8
Ústí nad Labem	73,3	30,2	14,9	79,5	35,9	18,4

Zdroj: ČSÚ

Poznámka: Uvedené naděje dožití neboli střední délky života osoby ve věku 0, 45 a 65 let vyjadřují průměrný počet let, který má ještě naději prožít osoba daného věku.

Zdravotnická zařízení se v Ústeckém kraji koncentrují převážně do velkých měst regionu. V regionu působí Krajská zdravotní a.s., která spravuje nemocnice v Ústí nad Labem, Děčíně, Chomutově, Mostě a Teplicích. Počty lékařů a zdravotnických zařízení jsou nižší, než odpovídá statistickým průměrům pro Českou republiku. Na jednoho lékaře připadá v Ústeckém kraji 343 pacientů, průměr České republiky je 271 (podle Ústavu zdravotnických informací a statistiky).

Co se týče docházkové či dojezdové vzdálenosti je v Chomutově zdravotní péče dobře dostupná, s výjimkou zubní pohotovosti. Výrazně horší stav je zde z hlediska naplněnosti kapacity a čekací doby. U některých oborů se čekací doba na nejbližší volný termín pohybuje okolo dvou měsíců. Výrazný tlak poptávky je u praktických lékařů pro dospělé a děti a dorost, stomatologů a některých specializovaných oborů. Věkový průměr praktických lékařů i stomatologů patří k vyšším, tento problém bude nutné brzy řešit. Respondenti z řad odborných aktérů zdůrazňovali nedostatečné kapacity v psychologické a psychiatrické péči. Alarmující je především situace v dětské psychiatrii a závažný nedostatek dětských psychologů.

V rozhovorech se sociálně vyloučenými obyvateli Chomutova se opakovaně objevilo zdůraznění problémů s registrací u praktického lékaře. Přestože tyto osoby jsou pojištěnci VZP, nebyla jim umožněna registrace lékařem či sestrou u praktického lékaře. Tuto skutečnost nepřímo potvrdila i pracovnice jednoho z významných zaměstnavatelů sociálně vyloučených osob. Uvedla totiž, že někteří z nově vybraných zájemců o pracovní místo nakonec do zaměstnání nenastoupí kvůli nemožnosti podrobit se zdravotní prohlídce. Tu nemohou absolvovat bez registrace u praktického lékaře, jenž by jim zajistil výpis ze zdravotní dokumentace.

Ve městě působí Kontaktní centrum Chomutov (K-centrum), jehož poskytovatelem je Světlo Kadaň z.s. K-centrum realizuje sociální služby pro cílovou skupinu osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Kromě služeb K-centra, tedy ambulantních služeb v oblasti primární, sekundární a terciární prevence drogových závislostí, jsou zde poskytovány také služby terénního programu, včetně výměny a sběru použitého injekčního materiálu. Klienty K-centra představují problémoví uživatelé drog v různých stupních závislosti, jedná se zejména o injekční uživatele pervitinu, popřípadě Subutexu. Mezi klienty se v menší míře řadí též experimentátoři, víkendoví uživatelé a gambleři. K-centrum nabízí služby rovněž tzv. nedrogovým klientům, jako jsou rodiče a osoby blízké drogově závislých, školy a další instituce.

Podle informací K-centra je primární drogou u 90 % uživatelů služeb pervitin. Lze předpokládat, že pervitin je obecně v rámci chomutovské drogové scény nejrozšířenější návykovou látkou, další hojně konzumovanou drogou je THC. Nejčastějším způsobem aplikace pervitinu a opiátů je intravenózní aplikace. Mezi uživateli služeb K-centra je tento způsob aplikace zdaleka nejpreferovanější, byl zaznamenán u 85 % klientů. Zbývající uživatelé udávají jako způsob aplikace šňupání, orální požití či kouření. V souvislosti se zhoršením kvality distribuovaného pervitinu v posledních letech se někteří uživatelé začali více orientovat i na další látky. Především se jedná o léčiva na lékařský předpis (antidepresiva, hypnotika, analgetika), která jsou dobře dostupná na černém trhu. Tyto léky často uživatelé kombinují s alkoholem.

S problematikou zdraví se prolíná i kvalita bydlení. Na sníženou kvalitu bydlení poukazovali převážně obyvatelé ubytoven. Jednalo se například o vleklý problém s plísní v pokojích obývaných dětmi. V panelových domech na sídlištích je kvalita bytů z velké většiny dobrá. Lze však najít jednotlivé byty, které v různé míře neodpovídají standardu. Některé z bytů jsou vybydlené a hygienické podmínky v nich jsou špatné. Problémy přináší rovněž přelidněnost bytů. Vzhledem k tomu, že se především jedná o byty soukromých vlastníků, nelze tuto situaci efektivně řešit, přestože špatný stav bytů ovlivňuje hygienické podmínky i v okolních bytech. Příkladem může být přítomnost štěrnic, švábů a dalších škůdců v domech, kde se tyto byty nalézají. Profesionální hubení štěrnic je finančně i organizačně značně náročný proces, jehož úspěšnost není bohužel mnohdy vysoká. K novému rozšíření štěrnic stačí, že si někteří z nájemníků přinesou zamořený nábytek. V souvislosti s bydlením je třeba zmínit také faktory ovlivňující psychické zdraví. V domech s větší koncentrací sociálně vyloučených osob často panuje zvýšené napětí mezi jednotlivými obyvateli, které může přerůst ve vážnější psychické problémy.

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• zavedený systém komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb • nově vznikající potřebné služby (např. noclehárna, dobrovolnické centrum a dobrovolnický program v nemocnici, komunitní služby pro osoby s duševním onemocněním)	• neadekvátní finanční ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách • dlouhodobě vysoká míra nezaměstnanosti • vyšší koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením v celém městě • nepříznivá sociální struktura obyvatelstva

• ochota organizací spolupracovat mezi sebou • politická reprezentace města aktivně podporuje rozvoj sociální oblasti, sportu, kultury a veřejného prostoru • pravidelné setkávání pracovníků v sociální oblasti a jejich následná spolupráce • dlouhodobě poskytované „zavedené“ služby • aktivní neziskové organizace • fungující služby v oblasti problémových uživatelů drog • průběžná informovanost všech zainteresovaných subjektů hromadným mailem • orientace na terénní práci se snahou o prevenci • dosavadní činnost Chomutovského partnerství pro sociální začleňování • nabídka širokého spektra volnočasových aktivit (spolky a školy) • dostatečná kapacita míst v MŠ • práce s celou rodinou • ochota přijímat nové trendy	• absence sociálních bytů a krizového bydlení – komplikované využívání stávajících možností • absence některých služeb (např. azylový dům pro rodiny s dětmi, chráněné a podporované bydlení, nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší) • nedostatek NZDM na sídlištích (např. Zahradní, Písečná) • nedostačující (resp. žádné) zaměření na cílovou skupinu lidí přicházejících z výkonu trestu • chybějící mentoring (doprovody na úřady apod.) pro cílovou skupinu lidí přicházejících z výkonu trestu • absence motivačních nástrojů pomáhajících k socializaci (bývalá veřejná služba) • nedostatečná návaznost sociálních a souvisejících služeb • nedostatečné předávání konkrétních informací mezi organizacemi poskytujícími sociální a související služby (duplicita poskytování služeb) • administrativní a organizační náročnost registrovaných služeb • nedostatečný počet psychiatrických ambulancí a psychologů • nekonceptní financování a nedostatečná metodická podpora poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb v rámci ČR • absence víceletého financování sociálních služeb v rámci ČR • nedostatečná kapacita jeslí • nedostatečná kapacita služeb pro osoby se zdr. postižením a sníženou pracovní schopností • nedostatek pracovních příležitostí pro osoby se zdr. postižením a sníženou pracovní schopností při integraci na trh práce • malý zájem veřejnosti o sociální problematiku
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• zlepšení bytové politiky (zavedení systému tzv. sociálního bydlení) • rozvoj komunitních a preventivních programů • využívání veřejně prospěšných prací a dalších projektů na podporu zaměstnanosti ÚP • možnost čerpání financí ze zdrojů EU • podpora komplexního systému, tj. provázanosti a návaznosti sociálních a ostatních služeb • zavedení a využívání motivačního systému přidělování sociálních dávek • podpora pracovních příležitostí včetně podpory osob znevýhodněných na trhu práce • podpora vytváření podmínek pro sladování profesního a rodinného života • podpora vytváření podmínek rovných příležitostí žen a mužů • podpora sociálního podnikání • zlepšení informovanosti veřejnosti o sociálních a návazných službách • vytváření podmínek pro sportovní a volnočasové aktivity všech vrstev obyvatel • podpora celoživotního vzdělávání pracovníků v sociálních službách • přenos příkladů dobré praxe z ČR i zahraničí • optimalizace počtu neziskových organizací a služeb • využití potenciálu církví (např. nabídka volných prostor)	• nepříznivá změna demografické struktury z hlediska věku, socioekonomického statutu či zdraví a s tím spojených nároků na využívání sociálních a návazných služeb • nedostatek finančních zdrojů na podporu sociálních služeb • odchod kvalifikovaných zaměstnanců • nedostatečné ohodnocení odborníků • vysoká závislost sociálních služeb na systému financování z cizích zdrojů, které město nemůže přímo ovlivnit • změny způsobu financování a zvyšování administrativní náročnosti v sociálních a souvisejících službách • časté a nekonceptní změny legislativy • složitá dosud nedefinovaná a obtížně dostupná podpora sociálního bydlení • předluženost obyvatel • nárůst počtu obyvatel bez přístřeší, v důsledku čehož dochází k nárůstu počtu komerčních ubytoven • zvyšující se počet osob užívajících návykové látky včetně dětí • zhoršující se psychický a fyzický stav obyvatel • nedostatečná individuální péče o zdraví (zdravá životospráva, preventivní prohlídky apod.) • vyčerpaná kapacita psychologů a psychiatrů (včetně dětských) • udržitelnost služeb

	• nekvalitní poskytování služeb • nefunkční pedagogicko-psychologická poradna • diskriminace, xenofobie, extremismus
--	--

Návrhová část

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.1	Cíl	Navýšení počtu terénních pracovníků a pracovníků sociálně aktivizační služby v souvislosti s řešením problémů ohrožených rodin a jednotlivců
1.1.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet terénních pracovníků o 2 osoby a počet pracovníků sociálně aktivizační služby o 2 osoby. Pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 12.980.000 Kč , jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.2	Cíl	Podpora ohrožených osob a rodin prostřednictvím terénní práce a sociálně aktivizační služby.
1.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 500 osob prostřednictvím terénní práce a 90 rodin prostřednictvím sociálně aktivizační služby.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.1.1, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.3	Cíl	Navýšení počtu terénních pracovníků v souvislosti s řešením problémů ohrožených rodin a jednotlivců
1.3.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet terénních pracovníků o 2 osoby. Pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 8.030.000 Kč , jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.4	Cíl	Podpora ohrožených osob prostřednictvím terénní práce
1.4.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 70 osob prostřednictvím terénní práce.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.3.1, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.5	Cíl	Navýšení počtu pracovníků odborného sociálního poradenství v souvislosti s řešením problémů ohrožených rodin a jednotlivců
1.5.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet pracovníků odborného sociálního poradenství o 1 osobu. Stávající i noví pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 4.730.000 Kč , jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1.	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.6	Cíl	Podpora ohrožených osob prostřednictvím odborného sociálního poradenství
1.6.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno maximálně 50 osob prostřednictvím odborného sociálního poradenství.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.5.1, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.7	Cíl	Navýšení počtu pracovníků sociálně aktivizační služby
1.7.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet pracovníků sociálně aktivizační služby o 2 osoby. Pracovníci budou průběžně vzděláváni a supervidováni. Do roku 2020 bude podpořeno službou SAS 60 rodin.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 6.160.000 Kč, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.7	Cíl	Navýšení počtu pracovníků sociálně aktivizační služby
1.7.2	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet pracovníků sociálně aktivizační služby o 2 osoby. Pracovníci budou průběžně vzděláváni a supervidováni. Do roku 2020 bude podpořeno službou SAS 40 rodin.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 9.240.000 Kč, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.8	Cíl	Navýšení terénních sociálních pracovníků města na podporu řešení problémů ohrožených rodin
1.8.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet terénních sociálních pracovníků města o 3 osoby a to pro oblast rodiny a její spolupráce se základními školami.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.9	Cíl	Rozvoj dobrovolnictví ve městě Chomutov v oblasti podpory ohroženým rodinám atp.
1.9.1	Opatření	Do roku 2020 bude ve městě Chomutov rozvíjen institut dobrovolnictví a to i v oblasti zvyšování rodičovských kompetencí v ohrožených rodinách.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	Jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1.	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.10	Cíl	Udržení funkčního modelu realizace případových konferencí

1.10.1	Opatření	Do roku 2020 bude za pomoci facilitátora každoročně realizováno minimálně 20 případových konferencí prostřednictvím Oddělení sociálně-právní ochrany dětí města.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	MPSV, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.11	Cíl	Realizace projektu MPSV "Podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí"
1.11.1	Opatření	Do roku 2019 bude průběžně podporována činnost lokálního sítě OSPOD (vznik pozice v roce 2016).
	Garant	Krajský úřad Ústeckého kraje
	Zdroj a náklady	OPZ (nikoliv KPSVL)

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.12	Cíl	Vznik nábytkové banky
1.12.1	Opatření	Do roku 2019 vznikne nábytková banka pro ohrožené obyvatele města Chomutova.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.3.1, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
1	Priorita	Podpora ohrožených rodin a jednotlivců
1.13	Cíl	Rozvoj potravinové banky
1.13.1	Opatření	Do roku 2020 bude průběžně rozvíjena potravinová banka pro ohrožené obyvatele města Chomutova.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.3.1, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
2	Priorita	Podpora občanské sounáležitosti
2.1	Cíl	Vznik Komunitního centra Zahradní
2.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude zrekonstruováno Komunitní centrum Zahradní.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP SVL – 35.000.000 Kč (částka bude přizpůsobena podmínkám výzvy), statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
2	Priorita	Podpora občanské sounáležitosti
2.2	Cíl	Provoz Komunitního centra Zahradní
2.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude 6 pracovníky zajištěn celoroční provoz Komunitního centra na sídlišti Zahradní. Do roku 2020 bude v Komunitním centru Zahradní podpořeno 150 osob.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 11.000.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ , DLUHY A ZDRAVÍ
3	Priorita	Podpora ohrožené mládeže
3.1	Cíl	Navýšení počtu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež
3.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude zrekonstruováno NZDM Zahrada na sídlišti Zahradní v Chomutově
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	IROP SVL – 5.600.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ , DLUHY A ZDRAVÍ
3	Priorita	Podpora ohrožené mládeže
3.1	Cíl	Navýšení počtu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež
3.1.2	Opatření	Do roku 2019 vznikne NZDM na sídlišti Zahradní v Chomutově. Do roku 2020 bude podpořeno službou NZDM 70 osob.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 6.600.000 Kč, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ , DLUHY A ZDRAVÍ
3	Priorita	Podpora ohrožené mládeže
3.2	Cíl	Podpora a rozvoj nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
3.2.1	Opatření	Do roku 2020 bude rozšířena služba a kapacity NZDM na sídlišti Kamenná v Chomutově. Do roku 2020 bude podpořeno službou NZDM 80 osob.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 9.020.000 Kč, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ , DLUHY A ZDRAVÍ
3	Priorita	Podpora ohrožené mládeže
3.2	Cíl	Podpora a rozvoj nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
3.2.2	Opatření	Do roku 2020 bude rozšířena služba a kapacity NZDM na sídlišti Březenecká v Chomutově. Do roku 2020 bude podpořeno službou NZDM 40 osob.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 4.840.000 Kč, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
4	Priorita	Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel
4.1	Cíl	Vytvoření Koncepce protidluhové politiky města
4.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude vytvořena Koncepce protidluhové politiky města včetně začlenění tématu dluhové amnestie.
	Garant	Statutární město Chomutov, Pracovní skupina LP Rodina, mládež, dluhy a zdraví
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
4	Priorita	Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel
4.2	Cíl	Vznik pozice protidluhového koordinátora města
4.2.1	Opatření	Do roku 2019 vznikne pozice protidluhového koordinátora města.
	Garant	Statutární město Chomutov

	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL - náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj
Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
4	Priorita	Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel
4.3	Cíl	Vznik pozic terénních sociálních pracovníků města pro řešení dluhové problematiky
4.3.1	Opatření	Do roku 2019 vzniknou 2 nové pozice terénních sociálních pracovníků města pro oblast dluhové problematiky. Pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL - náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
4	Priorita	Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel
4.3	Cíl	Vznik pozic terénních sociálních pracovníků města pro řešení dluhové problematiky
4.3.2	Opatření	Do roku 2020 bude zajištěna podpora 40 rodinám či jednotlivcům ročně v oblasti dluhové problematiky.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL - náklady viz opatření By 1.3.1, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
4	Priorita	Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel
4.4	Cíl	Navýšení počtu pracovníků odborného sociálního poradenství pro řešení dluhové problematiky
4.4.1	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet pracovníků odborného sociálního poradenství o 2,5 osoby. Pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni. Do roku 2020 bude podpořeno novými i stávajícími pracovníky 3000 osob ohrožených dluhy, příp. jinými jevy.
	Garant	Příspěvková organizace města
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 15.290.000 Kč, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
4	Priorita	Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel
4.4	Cíl	Navýšení počtu pracovníků odborného sociálního poradenství pro řešení dluhové problematiky
4.4.2	Opatření	Do roku 2019 bude navýšen počet dluhových poradců o 0,5 osoby. Pracovníci budou průběžně vzdělávání a supervidováni. Do roku 2020 bude podpořeno 200 osob ohrožených dluhy.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – náklady viz opatření Ro 1.1.1, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
5	Priorita	Rozvoj aktivizačních a motivačních programů pro ohrožené osoby
5.1	Cíl	Rozvoj aktivizačních a motivačních programů v oblasti dluhů, spolupráce s úřady, podpory při vstupu na trh práce atp.
5.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 40 osob v rámci aktivizačních a motivačních programů v oblasti dluhů, spolupráce s úřady, podpory při vstupu na trh práce atp.
	Garant	NNO

Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 5.280.000 Kč, jiný zdroj
-----------------	--------------------------------------

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
6	Priorita	Zlepšení dostupnosti zdravotní péče
6.1	Cíl	Navýšení počtu odborných lékařů (zejména psychologů, psychiatrů)
6.1.1	Opatření	Do roku 2018 bude zahájeno jednání s VZP o navýšení počtu odborných lékařů ve spolupráci města Chomutova a členů pracovní skupiny Rodina, mládež, dluhy a zdraví.
	Garant	Pracovní skupina Rodina, mládež, dluhy a zdraví.
	Zdroj a náklady	Statutární město Chomutov, jiný zdroj

Ro	Oblast	RODINA, MLÁDEŽ, DLUHY A ZDRAVÍ
7	Priorita	Podpora OZP a osob s duševním onemocněním v souvislosti s jejich sociálním vyloučením
7.1	Cíl	Rozvoj sociálních služeb a souvisejících aktivit směřujících k podpoře OZP a osob s duševním onemocněním v souvislosti s jejich sociálním vyloučením
7.1.1	Opatření	Do roku 2020 budou rozvíjeny sociální služby na podporu OZP a osob s duševním onemocněním, case management (případová multidisciplinární setkání), destigmatizace a osvěta.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ, statutární město Chomutov, jiný zdroj

4.4 Oblast Zaměstnanost

Analytická část

Podle statistik nezaměstnanosti poskytovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí bylo v Chomutově v lednu 2016 evidováno 3 401 dosažitelných uchazečů ve věku 15 - 64 let. Jednalo se o evidované nezaměstnané, kteří neměli žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Dosažitelní uchazeči tvořili 10,3 % z celkového počtu obyvatel města ve věku 15 - 64 let. Podrobnější statistické údaje o uchazečích o zaměstnání k účelu vypracování vstupních analýz ve vybraných městech Ústeckého kraje byly poskytnuty Úřadem práce České republiky Krajskou pobočkou v Ústí nad Labem. Dle těchto údajů bylo k 28. lednu 2016 v Chomutově celkem 3 170 uchazečů o zaměstnání. Z celkového počtu uchazečů tvořily ženy 52,3 % a muži 47,7 %. Ženy výrazněji převažovaly nad muži mezi uchazeči, jež jsou v evidenci déle než 1 rok (rozdíl mezi počtem žen a mužů činil 212 osob). Opačná situace byla ve skupině uchazečů, kteří jsou v evidenci do 1 roku, kde mírně převažovali muži (rozdíl mezi počtem mužů a žen činil 66 osob). Více než polovina uchazečů (53,9 %) byla nezaměstnaná kontinuálně déle než 1 rok. Tuto skupinu 1 710 uchazečů, kteří byli v evidenci déle než rok, lze označovat jako dlouhodobě nezaměstnané. Zbývajících 1 460 uchazečů bylo v evidenci po dobu kratší než 1 rok. Průměrná délka evidence všech uchazečů byla více než 2,5 roku (954 dní).

Tabulka č. 1: Uchazeči o zaměstnání v Chomutově podle délky evidence (k 28. 1. 2016)

	Celkem uchazečů	V evidenci nad 365 dní	V evidenci do 365 dní
Celkem	3170	1710	1460
Muži	1512	749	763
Ženy	1658	961	697

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

V celkovém počtu uchazečů o zaměstnání bylo nejvyšší zastoupení osob se základní a praktickou školou. Tito uchazeči byli nejpočetnější mezi osobami, jež byly v evidenci déle než 1 rok. Mezi osobami, jež byly v evidenci dobu kratší než 1 rok, byl největší počet osob, které mají střední odborné vzdělání (vyučení). Počet evidovaných se základní a praktickou školou byl však v této skupině uchazečů nižší pouze o 8 osob. Z tabulky č. 2 je patrné, že v evidenci převažují osoby s nižším vzděláním. Uchazeči bez vzdělání, s neúplným základním vzděláním, se základní a praktickou školou, nižším středním, nižším středním odborným vzděláním tvořili téměř polovinu všech evidovaných. Další početně významnější skupinu představovali uchazeči, kteří mají střední odborné vzdělání - jsou vyučeni. Těch bylo 31,2 %. Na základě tohoto lze konstatovat, že šance na nalezení zaměstnání s úrovní vzdělání souvisí, což samozřejmě nelze interpretovat tak, že vyšší vzdělání je samo o sobě klíčem k nalezení zaměstnání. Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP koresponduje se vzdělanostní strukturou obyvatel Chomutova, která rovněž vykazuje vyšší podíl osob s nižším dosaženým vzděláním a nízké zastoupení vysokoškoláků.

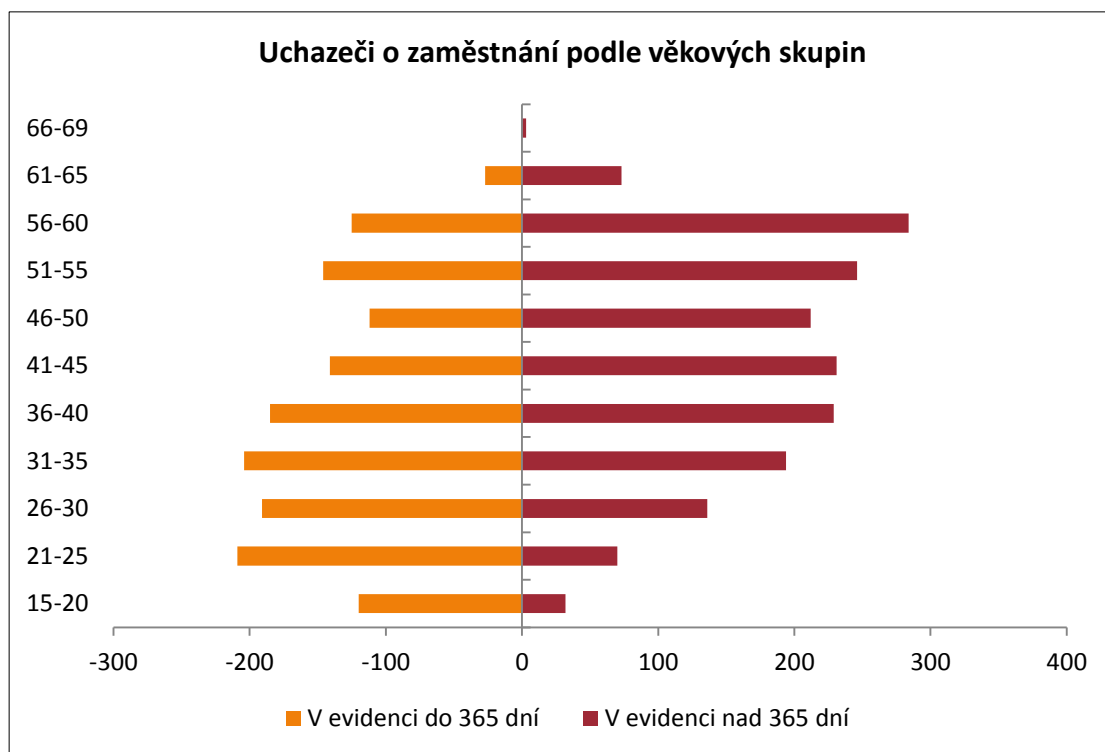
Tabulka č. 2: Uchazeči o zaměstnání v Chomutově podle dosaženého vzdělání (k 28. 1. 2016)

	Celkem uchazečů	V evidenci nad 365 dní	V evidenci do 365 dní
Základní a praktická škola	1308	851	457
Střední odborné (vyučení)	991	526	465
Úplné střední odborné s maturitou (bez vyučení)	323	118	205
Nižší střední odborné	120	68	52
Bez vzdělání	101	7	94
Úplné střední odborné (vyučení s maturitou)	96	37	59
Úplné střední vzdělání	66	33	33
Vysokoškolské	58	16	42
Neúplné základní	47	31	16
Bakalářské	30	5	25
Střední nebo střední odborné bez maturity a bez vyučení	14	10	4
Vyšší odborné	12	5	7
Nižší střední	2	2	0
Doktorské	2	1	1
Celkem	3170	1710	1460

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

Průměrný věk všech uchazečů byl 40,7 let, u dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů byl průměrný věk 44,2 let a u uchazečů, kteří byli v evidenci do 1 roku, činil průměrný věk 37,1 let. Graf č. 1 ilustruje rozložení uchazečů podle věkových skupin. Zjednodušeně lze říci, že v mladších věkových skupinách převažovali uchazeči, jež byli v evidenci do 1 roku a naopak, ve starších věkových skupinách to byli uchazeči evidovaní déle než 1 rok. Výjimku představovala věková skupina 31 - 35 let, kde byl vyrovnaný počet uchazečů evidovaných do 1 roku i nad 1 rok.

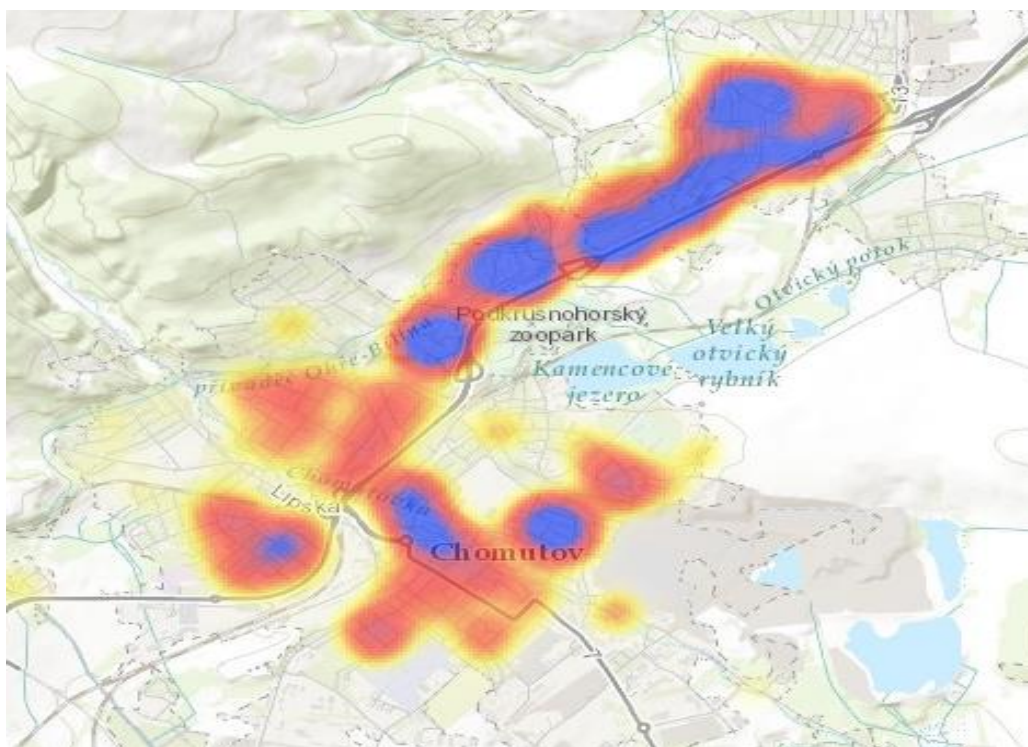
Graf č. 1: Uchazeči o zaměstnání v Chomutově podle věkových skupin (k 28. 1. 2016)

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

Zajímavé výstupy přinesla analýza adres uchazečů o zaměstnání, které byly součástí dat poskytnutých ÚP. Takovýmto výstupem je například teplotní mapa ukazující vyšší koncentrace uchazečů, jež byli evidováni déle než 1 rok. Vypracování teplotní mapy je možné považovat za jeden z nástrojů, které mohou pomoci při identifikaci lokalit s vyšším podílem sociálně vyloučených osob, zvláště pak při absenci dat vztahujících se k adresným bodům, kde sídlí domácnosti, jimž jsou poskytovány dávky v hmotné nouzi.

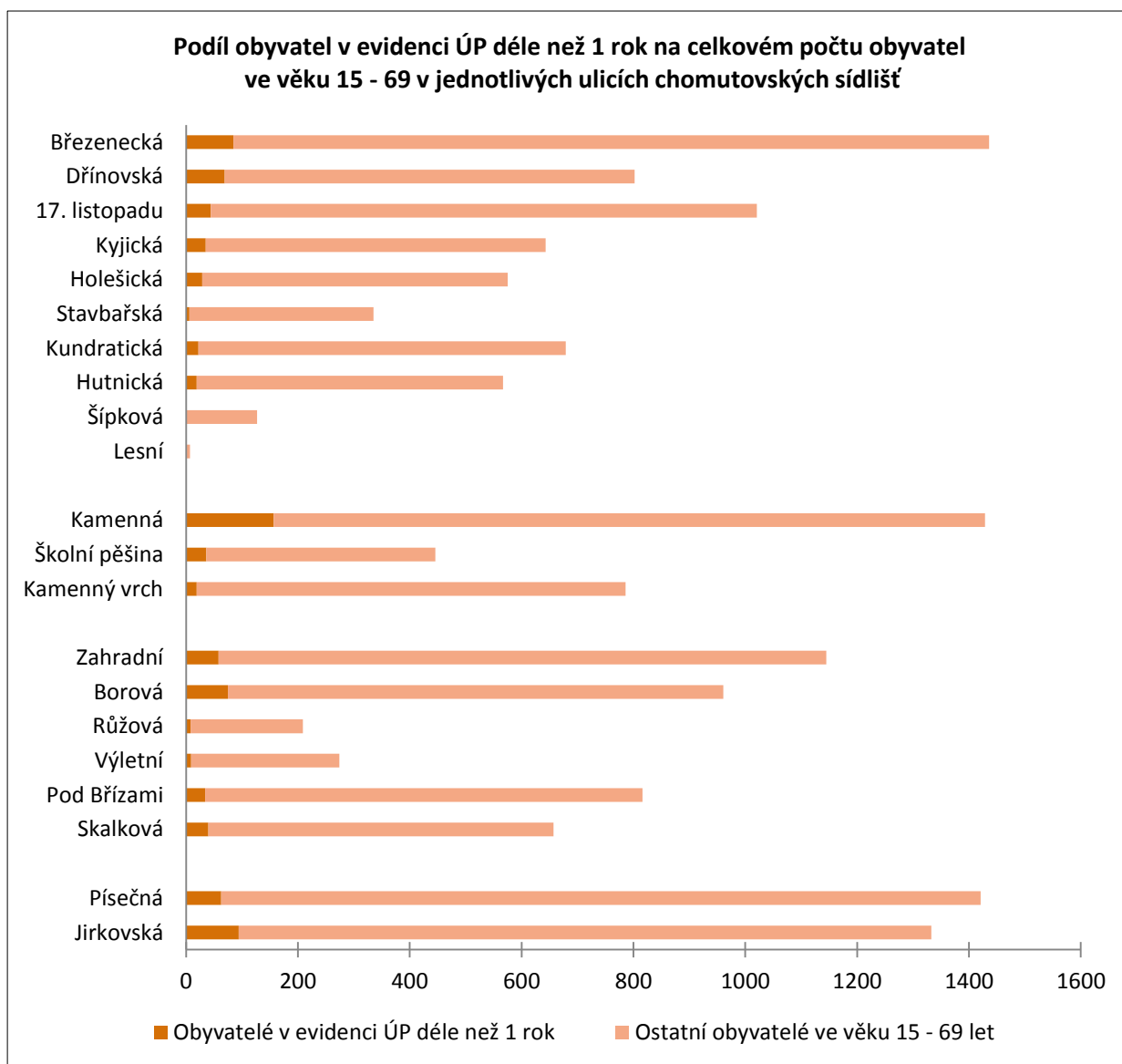
Mapa č. 1: Rozložení uchazečů o zaměstnání evidovaných déle než 1 rok (k 28. 1. 2016)

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

Dalším výstupem, který lze použít při identifikování lokalit s vyšším podílem sociálně vyloučených osob, je porovnání počtu dlouhodobě nezaměstnaných s celkovým počtem obyvatel ve věku 15 - 69 let. Prostřednictvím tohoto porovnání je možné získat lepší představu o skladbě obyvatel v jednotlivých částech města. Graf níže přibližuje skladbu obyvatelstva z hlediska nezaměstnanosti v jednotlivých ulicích chomutovských sídlišť. Je pochopitelně třeba mít na paměti, že mezi osobami ve věku 15 - 69 let se nacházejí také matky na mateřské a rodičovské dovolené, starobní a invalidní důchodci či osoby vyřazené z evidence uchazečů o zaměstnání, přičemž tyto skupiny bývají právě mezi sociálně vyloučenými častěji zastoupeny.

Graf č. 2: Podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných déle než 1 rok na celkovém počtu obyvatel ve věku 15 - 69 let v jednotlivých ulicích chomutovských sídlišť (k 28. 1. 2016)

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

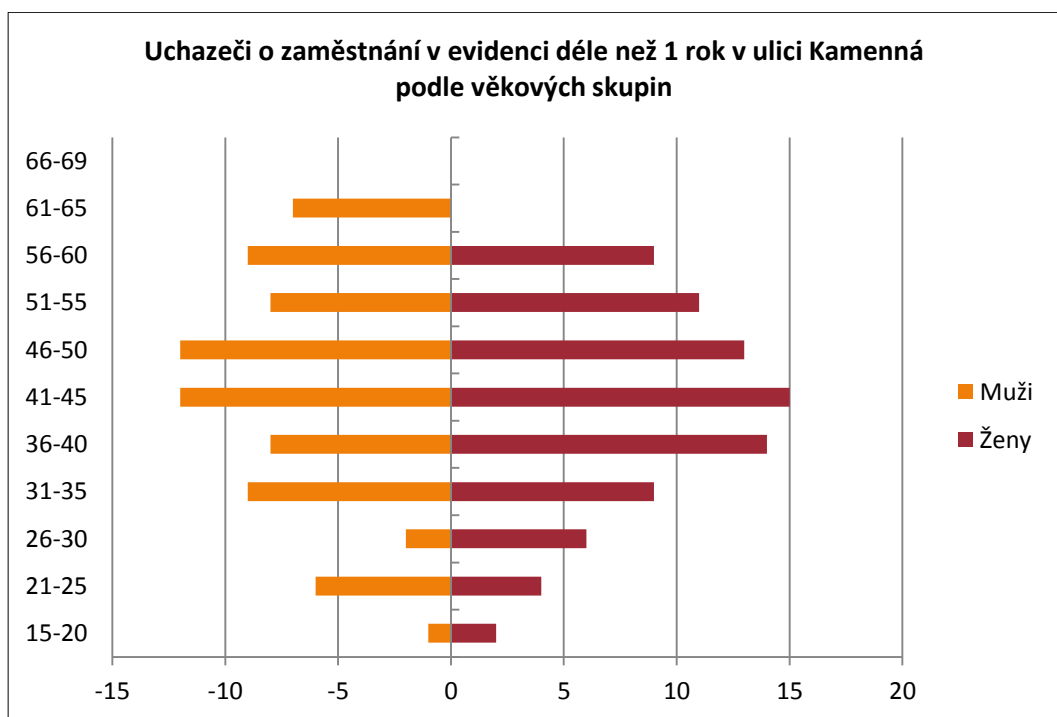
Nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání, kteří byli v evidenci ÚP déle než jeden rok, vykazovaly ulice Kamenná, Dřínovská, Školní pěšina a Borová. V těchto ulicích tvořili dlouhodobě nezaměstnaní více než 8 % ze všech obyvatel ve věku 15-69 let (Kamenná 12,3 %, Dřínovská 9,4 %, Školní pěšina 8,8 %, Borová 8,5 %). Podrobnější informace o uchazečích o zaměstnání ve vyjmenovaných ulicích jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 3: Uchazeči o zaměstnání evidovaní déle než 1 rok ve vybraných ulicích (k 28. 1. 2016)

	Celkem uchazečů o zaměstnání	Muži	Ženy	Průměrný věk uchazečů o zaměstnání	Průměrný počet dní v evidenci ÚP	Podíl na počtu obyvatel ve věku 15-69 let
Kamenná	157	74	83	43,3	1577,1	12,3 %
Dřínovská	69	24	45	41,8	1382,9	9,4 %
Školní pěšina	36	18	18	44,9	2159,7	8,8 %
Borová	75	28	47	45,5	1753,8	8,5 %

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

Graf č. 3: Uchazeči o zaměstnání evidovaní déle než 1 rok v ulici Kamenná podle věkových skupin (k 28. 1. 2016)

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

Tabulka č. 4: Uchazeči o zaměstnání evidovaní déle než 1 rok v ulici Kamenná podle dosaženého vzdělání (k 28. 1. 2016)

	Celkem	Muži	Ženy
Základní + praktická škola	98	40	58
Střední odborné (vyučen)	40	25	15
Nižší střední odborné	6	4	2
Neúplné základní	4	3	1
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	3	0	3
Vysokoškolské	3	2	1
Bez vzdělání	1	0	1
Úplné střední vzdělání	1	0	1
Bakalářské	1	0	1

Zdroj: ÚP ČR Krajská pobočka v Ústí nad Labem

Obecně platí, že osoby se základním vzděláním jsou nezaměstnaností ohroženy nejvíce. Podle aktérů z ÚP patří právě nízké vzdělání a kvalifikace mezi hlavní bariéry uplatnění na trhu práce. Další významnou překážku představují předluženost a s dluhy spojené exekuce. Když je na potenciálního zaměstnance (nebo na jeho manžela/ku uvalena exekuce) vede to jednak ke snížení celkového příjmu ze mzdy a dále pak k celkově nižší dostupnosti podpory ve formě sociálních dávek. Srážky ze mzdy v mnoha případech snižují motivaci k hledání legálního zaměstnání především u domácností s příjmy, které se pohybují o několik tisíc korun nad minimální mzdou. Zaměstnávat osoby s exekucí znamená komplikaci i pro zaměstnavatele. Agenda kolem zpracování exekucí je totiž stále náročnější a dražší. Jako další překážka vstupu na trh práce byla aktéry označena „dědění nezaměstnanost“. Tento termín byl použit pro popis skutečnosti, že v některých rodinách jde již o třetí generaci nezaměstnaných od počátku devadesátých let 20. století.

Z rozhovorů s obyvateli Chomutova, kteří jsou nezaměstnaní, vyplynulo několik poznatků ohledně bariér pro nalezení práce. Kromě často zmiňované nedostatečné nabídky stálé práce a diskriminace na trhu práce vůči Romům se jednalo o malou atraktivitu práce, která je lidem s nízkým vzděláním nabízena, a to nejen v souvislosti s finančním ohodnocením, ale především kvůli náplni práce. Práce pro nízko kvalifikované zaměstnance je navíc nezřídka obtížně slučitelná s jejich rodinnou situací. Ojedinělý nebyl také názor, že přijetím legálního zaměstnání by se situace domácnosti spíše zkomplikovala. Sociální dávky totiž představují pro nezaměstnané značnou jistotu, která je chrání mimo jiné před ztrátou bydlení. Dotázaní ve výpovědích potvrdili rovněž problémy související se zadlužeností – obávají se, že by si v zaměstnání kvůli exekucím pohoršili. Ačkoliv situace, kdy si domácnost v době splácení dluhů po přijetí zaměstnání pohorší, nastat může, není rozhodně zákonitá a díky nezabavitelnému minimu není zdaleka tak fatální, jak se mnozí domnívají. Tato problematika by měla být více řešena v rámci odborného sociálního poradenství, terénní práce a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• efektivní využívání čerpání z ESF v oblasti zaměstnanosti a příspěvků APZ • dostatečný počet disponibilní pracovní síly • strategické průmyslové zóny (Severní pole – Pražská ul. ad.) • dobrá spolupráce a komunikace se zástupci Úřadu práce – oddělení trhu práce • hospodářská základna – doly, elektrárny, průmyslové areály • otevřenost pro příchod investorů • investiční rozvoj, obnova infrastruktury – zaměstnávání sociálně znevýhodněných • připravenost středních škol poskytovat vzdělání v technických oborech • existence personálních agentur • početné zastoupení NNO • existence pracovních míst pro OZP • pracovní poradenství Úřadu práce, OSV, NNO a dalších subjektů pro integraci OZP • existence chráněných pracovních míst	• nízká vzdělanostní struktura – nedostatečná jazyková gramotnost a technická vzdělanost • nízký zájem uchazečů o zaměstnání v technických oborech • nepříznivá sociální struktura obyvatelstva – vyšší počet lokalit ohrožených sociálním vyloučením • vysoká nezaměstnanost v širším regionu • předlužení obyvatel • demotivující systém sociálních dávek (zejména u rodin s dětmi) • pokles počtu obyvatel z důvodu pracovního uplatnění – odliv kvalifikovaných pracovních sil z města • nízká ochota zaměstnavatelů zaměstnávat sociálně a zdravotně znevýhodněné • stárnutí obyvatelstva • společenská odpovědnost x kumulace zisku personálních agentur • nízká informovanost veřejnosti o možnostech pracovní rehabilitace OZP zajišťované Úřadem práce – nahrazováno sociální rehabilitací jako sociální službou • omezené podmínky při odpovědném zadávání zakázek města a jeho organizací (pouze u stavebních prací nad 6 měsíců) • obtížnost zaměstnávání osob s duševním onemocněním • nedostatečná podpora zaměstnávání OZP • „černý“ trh práce – nedostatečná kontrola ze strany kompetentních pracovníků

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• zkvalitnění vzdělanostní struktury obyvatelstva (optimalizace studijních oborů) • zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu • užší spolupráce škol a podnikatelského sektoru • podpora technického vzdělávání na všech stupních • využívání dotačních titulů • podpora poradenství pro integraci sociálně a zdravotně znevýhodněných na trh práce • rozšíření pravidel při odpovědném zadávání zakázek města a jeho organizací • podpora regionální mobility (dojíždění do zaměstnání) • využití opuštěných areálů a objektů • rozvoj kvartérní sféry (znalostní sféra – věda a výzkum) • podpora nových investorů • podpora malých a středních podnikatelů • podpora sociálního podnikání • existující potenciál pro cestovní ruch • přeshraniční spolupráce v rámci euroregionu • podpora lokálního patriotismu	• nepříznivá struktura obyvatelstva (sociálně slabé skupiny) • nízká vzdělanostní struktura (absence VŠ) • pokračující odchod kreativní třídy obyvatel • nepříznivý vývoj demografie - porodnost, stárnutí obyvatelstva, úbytek obyvatel • degradace kvality vysokého školství • přísné podmínky pro získání příspěvku na podporu regionální mobility (dojíždění do zaměstnání – např. bezdlužnost žadatele apod.) • odchod investorů po skončení „daňových prázdnin“ • práce na černo, „šedá“ ekonomika • nedostatek inspektorů Inspektorátu práce

Návrhová část

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
1.	Priorita	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením
1.1	Cíl	Zaměstnávání ohrožených osob prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti ÚP
1.1.1	Opatření	Od roku 2017 bude ročně zaměstnáváno 146 osob formou veřejně prospěšných prací: a) 32 osob ročně vykonává VPP u Statutárního města Chomutov b) 20 osob ročně vykonává VPP u Technických služeb města Chomutova c) 15 osob ročně vykonává VPP u Podkrušnohorského zooparku Chomutov d) 14 osob ročně vykonává VPP v Základní škole Zahradní e) 10 osob ročně vykonává VPP u Sociálních služeb Chomutov f) 6 osob ročně vykonává VPP v Základní škole Březenecká g) 6 osob ročně vykonává VPP v Základní škole Na Příkopech h) 5 osob ročně vykonává VPP u Střední odborné školy energetické a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnické školy i) 5 osob ročně vykonává VPP u Centra pomoci pro zdravotně postižené a seniory j) 5 osob ročně vykonává VPP u Střední školy technické, gastronomické a automobilní k) 5 osob ročně vykonává VPP u Mateřské školy Chomutov l) 4 osoby ročně vykonávají VPP v Základní umělecké škole Chomutov m) 4 osoby ročně vykonávají VPP v Masopustu, z.s. n) 3 osoby ročně vykonávají VPP v Základní škole Školní o) 3 osoby ročně vykonávají VPP v Základní škole speciální a Mateřské škole Palachova p) 2 osoby ročně vykonávají VPP u spolku Na louce q) 2 osoby ročně vykonávají VPP ve Středisku volného času Domeček r) 2 osoby ročně vykonávají VPP v Základní škole Kadaňská s) 1 osoba ročně vykonává VPP v Základní škole Písečná t) 1 osoba ročně vykonává VPP ve Středisku knihovnických a kulturních služeb města Chomutov u) 1 osoba ročně vykonává VPP v Montessori rodinné mateřské škole
	Garant	Úřad práce Chomutov
	Zdroj a náklady	MPSV

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
1	Priorita	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením
1.1	Cíl	Zaměstnávání ohrožených osob prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti ÚP
1.1.2	Opatření	Od roku 2017 bude ročně zaměstnáváno 5 osob formou společensky účelných pracovních míst: a) 1 osoba ročně vykonává SÚPM u spolku JUNIOR CHOMUTOV, z.s. b) 1 osoba ročně vykonává SÚPM u Střední odborné školy energetické a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnické školy c) 1 osoba ročně vykonává SÚPM u Střediska služeb školám d) 1 osoba ročně vykonává SÚPM u Kultury a sport Chomutov e) 1 osoba ročně vykonává SÚPM u spolku Společně proti času
	Garant	Úřad práce Chomutov
	Zdroj a náklady	MPSV

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
1	Priorita	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením
1.2	Cíl	Profesní rozvoj a zvyšování kvalifikace ohrožených osob prostřednictvím rekvalifikací
1.2.1	Opatření	Od roku 2017 získá ročně 25 osob kvalifikaci prostřednictvím rekvalifikace zvolené a 35 osob prostřednictvím rekvalifikace zabezpečované.
	Garant	Úřad práce Chomutov
	Zdroj a náklady	MPSV

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
1	Priorita	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením
1.3	Cíl	Podpora získání kvalifikace prostřednictvím návratu z evidence ÚP do školního procesu
1.3.1	Opatření	Od roku 2017 bude díky pracovní poradenským aktivitám ve spolupráci s ÚP a SŠ TGA ročně vráceno do školního procesu 5 osob.
	Garant	Úřad práce Chomutov
	Zdroj a náklady	MPSV

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
1	Priorita	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením
1.4	Cíl	Podpora zaměstnanosti ohrožených osob prostřednictvím pracovního poradenství ÚP
1.4.1	Opatření	Od roku 2017 bude 60 osob ročně motivováno a vybaveno základními dovednostmi v Job klubech ÚP.
	Garant	Úřad práce Chomutov
	Zdroj a náklady	MPSV

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
1	Priorita	Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením
1.4	Cíl	Podpora zaměstnanosti ohrožených osob prostřednictvím pracovního poradenství ÚP
1.4.2	Opatření	Od roku 2017 bude 100 osob ročně motivováno a vybaveno základními dovednostmi prostřednictvím pracovního poradenství realizovaného poradci ÚP.

Garant	Úřad práce Chomutov
Zdroj a náklady	MPSV

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
2	Priorita	Prostupné zaměstnávání - zvýšení zaměstnanosti
2.1	Cíl	Realizace projektu "Prostupné zaměstnávání v Chomutově" vedoucí k podpoře osob znevýhodněných věkem či nízkou kvalifikací
2.1.1	Opatření	Do roku 2020 vznikne v rámci struktury městských organizací 50 nových pracovních pozic pro osoby znevýhodněné zejména věkem a nízkou kvalifikací.
	Garant	Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
3	Priorita	Rozvoj podporovaného zaměstnávání a sociálního podnikání
3.1	Cíl	Rozvoj podpory města Chomutov pro podporované zaměstnávání a tréninkové programy
3.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude rozvíjena podpora společenské a pracovní integrace OZP a osob s duševním onemocněním – tréninkové programy, podporované zaměstnávání a podpora sociálního podnikání.
	Garant	NNO, Statutární město Chomutov
	Zdroj a náklady	OPZ, IROP, statutární město Chomutov, jiný zdroj

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
4	Priorita	Rozvoj nástroje pracovní rehabilitace
4.1	Cíl	Rozvoj regionální sítě spolupráce pracovní rehabilitace
4.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude průběžně rozvíjena regionální síť spolupráce pracovní rehabilitace včetně prostupnosti jednotlivých složek rehabilitace (léčebná, sociální, pracovní, pedagogická) na regionální úrovni.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	Jiný zdroj

Za	Oblast	ZAMĚSTNANOST
5	Priorita	Rozvoj aktivizačních a motivačních programů pro ohrožené osoby
5.1	Cíl	Rozvoj aktivizačních a motivačních programů v oblasti podpory osob při vstupu na trh práce
5.1.1	Opatření	Do roku 2020 bude podpořeno 110 osob v rámci aktivizačních a motivačních programů směřujících k podpoře ohrožených osob při vstupu na trh práce.
	Garant	NNO
	Zdroj a náklady	OPZ KPSVL – 11.990.000 Kč, jiný zdroj

4.5 Oblast Vzdělávání, výchova a mimoškolní aktivity (viz příloha SPSZ Místní plán inkluze Chomutov 2017 - 2020)

Vzdělanostní struktura v Chomutově není uspokojivá, odpovídá však situaci v regionu severozápadních Čech. V důsledku socioekonomického vývoje vykazuje Ústecký a Karlovarský kraj nejnižší vzdělanostní úroveň v České republice.

Tabulka č. 4: Okresy s nejnižší vzdělanostní strukturou – rok 2011

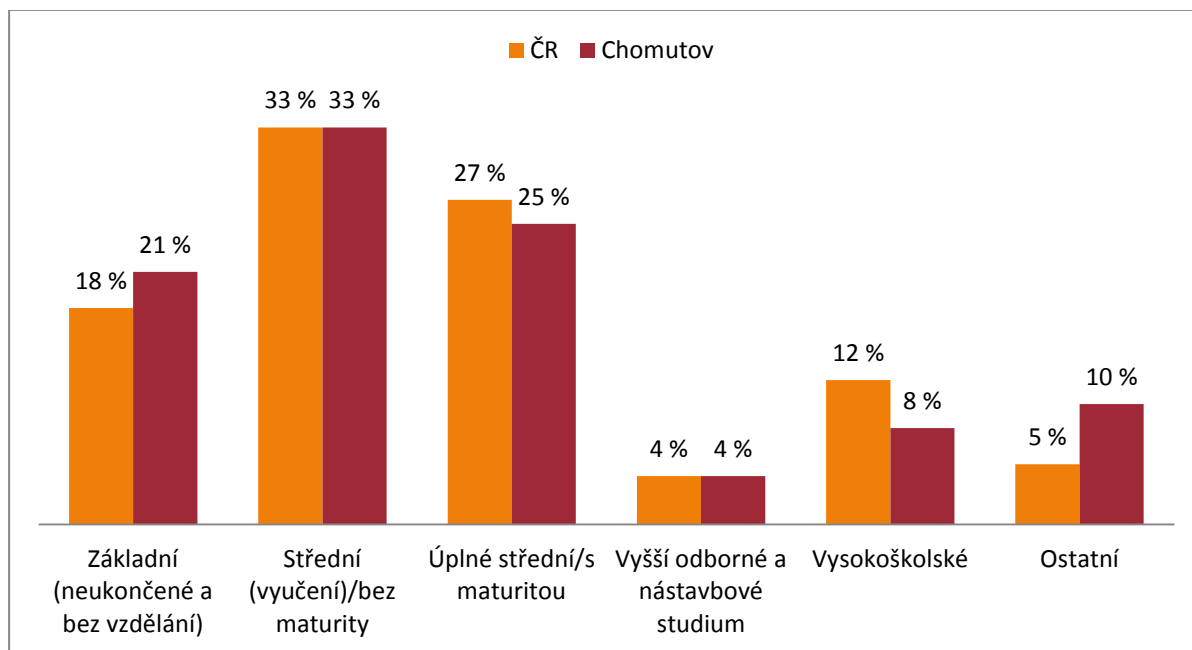
	Počet let školní docházky	Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním
Sokolov	11,3	6 %
Tachov	11,4	6 %
Děčín	11,5	7 %
Chomutov	11,5	7 %
Most	11,5	8 %

Zdroj: ČSÚ, SLBD 2011

V Chomutově se vyskytuje vysoký podíl obyvatel se základním nebo neukončeným vzděláním, či s malým počtem let strávených školní docházkou. Tato skutečnost je odrazem situace před rokem 1990, kdy velká část obyvatel města pracovala v těžkém průmyslu na pozicích s nízkou kvalifikací. V celorepublikovém srovnání vycházejícím z dat získaných v rámci Sčítání lidu, bytů a domů 2011 (SLBD 2011) byla vzdělanostní struktura obyvatel Chomutova starších 15 let charakteristická výraznějším podílem osob v nejnižších vzdělanostních kategoriích (tj. bez vzdělání, se základním vzděláním včetně neukončeného), jejich podíl činil 21 %. Celorepublikový průměr byl o 3 % nižší. Vyšší podíl osob v nižších vzdělanostních kategoriích se odráží i v celkovém počtu vysokoškoláků mezi obyvateli Chomutova. V roce 2011 bylo v Chomutově pouze 8 % obyvatel vysokoškolsky vzdělaných, celorepublikový průměr byl 12 %.

K tématu Vzdělávání více viz příloha SPSZ č. 1 – Místní plán inkluze Chomutov 2017 – 2020.

Graf č. 4: Vzdělanostní struktura – srovnání Chomutova s celorepublikovým průměrem

Zdroj: ČSÚ, SLBD 2011

5 TABULKY

5.1 Tabulky kontextových ukazatelů (výchozí stav)

Název ukazatele	Definice	Jednotka	Výchozí hodnota
TRH PRÁCE			
Počet uchazečů v evidenci ÚP	Počet uchazečů (celkově a ze sociálně vyloučených lokalit - pokud lze určit) v evidenci úřadu práce v posledním kalendářním roce (únor a září kvůli sezónnosti); celkem, déle než 5 měsíců, déle než 1 rok, z toho se základním vzděláním, muži/ženy.	Uchazeč	k 29. 2. 2016: celkem 3515 celkem z lokalit 1584 nad 5 měsíců 1197 nad 1 rok 887 se zákl. vzděl. 760 muži 728 ženy 856 k 30. 9. 2016: celkem 3256 celkem z lokalit 1545 nad 5 měsíců 1169 nad 1 rok 865 se zákl. vzděl. 747 muži 701 ženy 844
Počet uchazečů vyřazených ze sankčních důvodů z evidence ÚP	Počet uchazečů ze sociálně vyloučených lokalit obce/města, kteří byli za poslední 3 roky vyřazeni z evidence úřadu práce.	Uchazeč	961
Počet uchazečů v evidenci ÚP, kteří využili nástrojů APZ	Počet uchazečů (za celou obec), kteří za poslední kalendářní rok prošli aktivizačními programy (rozdělit na VS, APP, VPP, SÚPM a podle činnosti/oboru/zaměstnavatele).	Uchazeč - účastník programu	od 1.1.2016 k 30.9.2016: VPP 121 SÚPM 84 APP zrušeno VS dobrovolné (nikdo)
Počet uchazečů v evidenci ÚP, kteří úspěšně prošli poradenskými a tréninkovými programy	Počet uchazečů (za celou obec), kteří za poslední kalendářní rok úspěšně prošli poradenskými a tréninkovými programy (motivace, diagnostika, poradenství, trénink, zprostředkování).	Uchazeč - účastník programu	k 30.9.2016: poradenský program pro mladé do 25 let = 42
Počet uchazečů v evidenci ÚP, kteří dokončili rekvalifikace	Počet uchazečů (za celé město), kteří za poslední kalendářní rok úspěšně dokončili rekvalifikaci (programy ÚP, projekty dalších organizací), z toho muži/ženy, rekvalifikační obory (výčet).	Uchazeč - účastník kurzu	k 30.9.2016: 3 zvolené rekvalifikace

Počet uchazečů v evidenci ÚP zařazených do systému prostupného zaměstnávání	Počet uchazečů, kteří za poslední kalendářní rok postoupili v systému prostupného zaměstnávání (např. z APP do VPP, nebo z VPP do SÚPM nebo podporovaného pracovního místa/na volný trh/sociální firmy/vrátil se ke studiu).	Uchazeč blížící se trhu práce	k 30.9.2016: z VPP na volný trh 4 z SÚPM na volný trh 7
Počet dostupných aktivizačních míst (vč. existence prostupného systému)	Počet míst dostupných za poslední kalendářní rok (vč. výčtu realizátorů a oborů - zvlášť za VS, APP, VPP, SÚPM, z toho kolik v rámci prostupného systému).	Počet míst v rámci APZ, systém prostupného zaměstnávání (VS/APP - VPP - sociální firma/podporované místo - volný trh)	počet dotovaných míst od 1.1.2016 k 30.9.2016: VPP 334 SÚPM 387
Počet dostupných pracovních poradenských a tréninkových programů	Počet programů dostupných pro uchazeče ze sociálně vyloučených lokalit obce/města za poslední kalendářní rok (vč. výčtu realizátorů a oborů).	Program (motivace, diagnostika, poradenství, trénink, zprostředkování zaměstnání)	ÚP Chomutov v současnosti nemá vysoutěžené žádné externí poradenské programy, uchazečům nabízí několik druhů skupinových a individuálních poradenských programů realizovaných na základě dobrovolnosti
Počet rekvalifikací	Počet rekvalifikačních kurzů dostupných pro uchazeče ze sociálně vyloučených lokalit obce/města za poslední kalendářní rok, rekvalifikační obor a realizátor.	Rekvalifikace	ÚP nerozlišuje rekvalifikace pro vyloučené/nevyloučené lokality, momentálně vysoutěženo 22 různých druhů zabezpečovaných rekvalifikací
Kapacita pracovních a tréninkových programů	Počet účastníků zařazených do programů za poslední kalendářní rok.	Účastník	v rámci Job clubů 12 účastníků
Počet metodických produktů	Počet metodik, plánů a strategií vztahujících se k zaměstnanosti v obci/měste (vstupní rok a výstupní tj. za 3 roky plnění SPSZ, včetně výčtu).	Produkt	3 (Rámcová strategie rozvoje města 2014-2024, Komunitní plán rozvoje soc. služeb 2014-2017, SPSZ 2017-2020)
SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ			
Počet příjemců příspěvků/dávek	Počet příjemců těchto příspěvků a dávek v obci: státní sociální podpora (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek), hmotná nouze, příspěvek na živobytí, mimořádná okamžitá pomoc.	Dávky	Cca 4800

Počet osob/rodin, které využívají sociální služby k stabilizaci a ke změně	Počet osob/rodin se sociálně vyloučených lokalit, které využívají sociální služby (podle typů registrovaných sociálních služeb) za poslední kalendářní rok.	Uživatel	Azylové domy - 50 Intervenční centra - cca 70 Kontaktní centra - cca 400 NZDM – cca 300 Noclehárny – 74 OSP – cca 300 SAS - 160 Terénní programy – cca 300
Počet osob zapojených do komunitních aktivit	Počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit zapojených do komunitních aktivit za poslední kalendářní rok.	Osoba	20
Počet případů rodin řešených OSPOD	Počet případů rodin řešených OSPOD za poslední kalendářní rok, z toho počet nových případů.	Rodina	3007 1062 399 sledovaných rodin (podezření na zanedbání péče o děti)
Počet případů rodin s nařízeným soudním dohledem	Počet případů rodin s nařízeným soudním dohledem za poslední kalendářní rok, z toho počet nových případů.	Rodina	119 9
Počet rodin, jimž OPSPD uložil sankce	Počet rodin s uloženými sankcemi, počet a druh sankcí uložených OSPOD za poslední kalendářní rok.	Rodina	14 celkem 12 napomenutí 1 dohled obcí 1 rozhodnutí o využití odborné poradenské pomoci
Počet rodin s nařízeným předběžným opatřením	Počet rodin ze sociálně vyloučených lokalit s nařízeným předběžným opatřením za poslední kalendářní rok.	Rodina	71
Počet rodin, v nichž byla nařízena ústavní výchova, umístění do ústavní/náhradní/příbuzenské péče	Počet rodin, v nichž byla nařízena ústavní výchova, umístění do ústavní/náhradní/příbuzenské péče za poslední kalendářní rok.	Rodina	73
Počet rodin, jimž bylo dítě navraceno zpět do péče	Počet rodin, jimž bylo dítě navraceno zpět do péče za poslední kalendářní rok.	Rodina	0 rodin, kterým bylo dítě navraceno do péče
Počet rodin, které využily služby na podporu ohrožené rodiny ke změně.	Počet osob/rodin, které využívají služby ke změně. Za poslední kalendářní rok.	Rodina	Cca 800
Počet rodin, které využily možnosti řešení své situace v rámci případové/rodinné konference	Počet rodin, které se účastnily případových a rodinných konferencí za poslední kalendářní rok.	Rodina	37

Počet dlužníků/zadlužených domácností	Kvalifikovaný odhad podílu zadlužených obyvatel SVL (dle situační analýzy), počet klientů dluhových poraden, počet domácností v exekuci, počet dlužníků vůči městu (na nájemném, odpadech, MHD).	Dlužník/zadlužená domácnost	Nájemné – 1782 osob Civilní přestupky – 6796 osob Dopravní přestupky – 3344 osob Pokuty Městské policie – 7416 osob Poplatky za odpady – 11907 osob MHD – 180 osob
Výše dluhů podle jednotlivých typů	Výše dluhů obyvatel sociálně vyloučených lokalit (na nájemném, za odpady, rozpětí zadlužení podle situační analýzy atd.).	Kč	Nájemné – cca 18,5 mil. Kč Civilní přestupky – 8.851.369,90 Kč Dopravní přestupky – 34.654.554, 53 Kč Pokuty Městské policie – 2.592.258,- Kč Poplatky za odpady - 19.154.829,91 Kč MHD – 219.994,40 Kč
Počet osob/rodin, které využívají odborného sociálního poradenství/dluhového poradenství	Počet osob/rodin, které využívají dluhového poradenství (podle poskytovatelů a typu poradny) za poslední kalendářní rok.	Osoba	Cca 300 osob
Počet vyhovujících objektů, v nichž se poskytují sociální služby	Počet vyhovujících objektů, v nichž se poskytují sociální služby (podle druhu sociální služby a kapacit).	Objekt	OSP Objekt Sociálních služeb Chomutov, kapacita 1 Objekt Člověka v tísní, kapacita 2 Objekt Oblastní charity Most, kapacita 2
Počet sociálních služeb	Počet registrovaných sociálních služeb dostupných pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit v posledním kalendářním roce. Dle jednotlivých druhů a poskytovatelů.	Sociální služba	8 (azylový dům, intervenční centrum, kontaktní centrum, NZDM, noclehárna, OSP, SAS, terénní programy)
Počet občanských iniciativ organizovaných s podporou komunitní práce	Počet iniciativ, akcí, setkání apod., které si občané zcela nebo z velké části organizují sami (včetně výčtu), za poslední kalendářní rok.	Iniciativa	21 iniciativ Folklorní sdružení Krušnohor Chomutov Folklorní soubor Skejušan Happy Smile Chomutov o.s. HOME-fotoclub Kapka 97 - občanské sdružení onkologických pacientů a přátel KVH NORD SEVER Chomutov Kupropsěchu Masopust, z.s.

			Muzeum československého opevnění z let 1936- 1938 "Na Kočičáku" Občanské sdružení NA LOUCE Pěvecký sbor Hlahol PRO KULTURA o.s. Solid Ground, o.s. Asociace Pro HANDICAP Spolek DOMOVINA ŠANCE ŽÍT - CHANCE BE LIVE BIG Band Zdenka Tölga Divadlo Nahod' Veteran car club Chomutov Chomutovská ostrožřelecká společnost Pěvecký sbor COMODO Ženský spolek
Počet programů finanční gramotnosti a dluhového poradenství	Počet programů finanční gramotnosti a dluhového poradenství za poslední kalendářní rok.	Program	12
Kapacita sociálních služeb	Roční a okamžitá kapacita jednotlivých registrovaných sociálních služeb dostupných pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit v posledním kalendářním roce	Uživatel/kontakt/intervence/lůžko (okamžitá kapacita/roční kapacita)	77 (azylový dům - 36, intervenční centrum - 1, kontaktní centrum - 4, NZDM - 7, noclehárna - 10, OSP - 7, SAS - 2, terénní programy - 10)
Kapacita občanských iniciativ organizovaných s podporou komunitní práce	Kapacita iniciativ, akcí, setkání apod., které si občané zcela nebo z velké části organizují sami v posledním kalendářním roce.	Osoba	cca 500
Počet kontaktů/návštěv/intervencí/klientů OSPOD v domácnostech	Počet kontaktů/návštěv/intervencí/klientů OSPOD (z toho z důvodu zdravotního ohrožení dítěte) v posledním kalendářním roce.	Kontakt/návštěva/intervence	4936
Kapacita programů finanční gramotnosti a dluhového poradenství	Kapacita programů finanční gramotnosti a dluhového poradenství za poslední kalendářní rok	Kontakt/osoba/zakázka	48

Počet metodických produktů	Počet metodik, plánů a strategií vztahujících se k sociálním službám, službám pro rodiny a finanční gramotnosti v obci/městě (vstupní rok a výstupní tj. za 3 roky plnění SPSZ, včetně výčtu).	Produkt	4 (Rámcová strategie rozvoje města 2014-2024, Komunitní plán rozvoje soc. služeb 2014-2017, Koncepce rodinné politiky města 2013-2020, SPSZ 2017-2020)
BYDLENÍ			
Počet dávek na bydlení	Počet dávek (příspěvků a doplatků) na bydlení v obci za poslední kalendářní rok.	Dávky	Cca 2900
Výše vyplacených dávek na bydlení	Výše vyplacených dávek (příspěvků a doplatků) na bydlení za poslední kalendářní rok.	Kč	Cca 79.000.000 Kč
Počet osob/rodin, které přišly o bydlení	Počet osob/rodin, které přišly v posledním kalendářním roce o bydlení v obecním bytovém fondu.	Osoba/rodina	Vystěhovaných nebo z důvodu dluhu předaných bytů: 60 rodin
Počet osob/rodin bez domova nebo kterým hrozí ztráta bydlení	Počet osob, které a) mají alespoň 2 měsíční dluh na nájemném u obce b) žijí v různých formách krizového a nevyhovujícího bydlení vč. ubytoven c) jsou bez přístřeší d) využívají služeb azylových domů, nocleháren, krizových bytů	Osoba/rodina	55 rodin
Počet osob/rodin, které úspěšně procházejí programy podporovaného/prostupného o bydlení	Počet osob/rodin, které byly v posledním kalendářním roce zařazeny v programu prostupného/podporovaného bydlení (nejméně v "tréninkovém" stupni).	Osoba/rodina	38 osob
Počet osob/rodin, u kterých bylo zamezeno ztrátě bydlení	Počet osob/rodin, kterým se podařilo v posledním kalendářním roce bydlení si udržet (pomocí preventivního nástroje např. splátkového kalendáře nebo vstupu do programu tréninkového bydlení s dohodnutým splácením dluhu apod.).	Osoba/rodina	12 rodin

Počet programů podporovaného/prostupného o bydlení	Počet programů podporovaného/prostupného bydlení v posledním kalendářním roce (vč. výčtu, charakteristiky, realizátorů, cílových skupin).	Program	1 (byty na půl cesty – nejedná se o soc službu – 4 byty pro jednotlivce/ nebo rodiny, které nemají nebo ztratily bydlení)
Počet programů domovnictví a domovních samospráv	Počet programů domovnictví a domovních samospráv zaměřených na obyvatele sociálně vyloučených lokalit v posledním kalendářním roce (vč. výčtu, charakteristiky, realizátorů, cílových skupin).	Program	1 (Společně to dokážeme – spolupráce s ÚP)
Počet sociálních služeb zaměřených na krizi bydlení	Počet sociálních služeb zaměřených na krizi bydlení (noclehárny, azylové domy, tréninkové bydlení, prevence bezdomovectví apod.) dostupných obyvatelům sociálně vyloučených lokalit v posledním kalendářním roce.	Služba	2
Počet poskytovatelů krizového bydlení	Výčet nocleháren, azylových domů, krizových bytů, domů na půl cesty (vč. poskytovatele a cílové skupiny).	Objekt	1 noclehárna 1 azylový dům
Počet ubytoven	Počet ubytoven, kde jsou ubytováni sociálně vyloučení (podle provozovatele - město, NNO, soukromý majitel a cílové skupiny: rodiny s dětmi vs. jednotlivci bez dětí).	Objekt/byt	9/222 pokojů
Kapacita programů podporovaného/prostupného o bydlení	Kapacita programů podporovaného/prostupného bydlení v posledním kalendářním roce (počet bytů v jednotlivých stupních u každého provozovatele, cílová skupina)	Uživatel	58 (noclehárna, azylový dům, 4 byty na půl cesty – nejedná se o soc. službu)
Kapacita programů domovnictví a domovních samospráv	Kapacita programů domovnictví a domovních samospráv zaměřených na obyvatele sociálně vyloučených lokalit v posledním kalendářním roce (počet zúčastněných domácností, počet bytových domů).	Účastník	Domácností 36 Bytových domů 3

Kapacita sociálních služeb zaměřených na krizi bydlení	Kapacita sociálních služeb zaměřených na krizi bydlení (noclehárny, azylové domy, tréninkové bydlení, prevence bezdomovectví apod.) v posledním kalendářním roce (počty úvazků a klientů podle jednotlivých služeb a poskytovatelů).	Uživatel	46 (noclehárna, azylový dům)
Kapacita sociálních bytů podle jednotlivých kategorií	Kapacita sociálních bytů ve vlastnictví obce/NNO/třetích osob podle provozovatele, druhu a cílových skupin	Osoba/rodina	0
Kapacita ubytoven	Kapacita ubytoven, kde jsou ubytováni sociálně vyloučení (podle provozovatele: město, NNO, soukromý majitel a cílové skupiny: rodiny s dětmi vs. jednotlivci bez dětí).	Osoba/rodina	cca 613 osob
Počet domů/bytů vyžadujících rekonstrukci	Počet domů/bytů v obci v nevyhovujícím stavu (technickém či hygienickém), které si vyžadují rekonstrukci	Dům/byt	Domy 2 Byty cca 33
Počet sociálních bytů podle jednotlivých kategorií	Počet sociálních bytů ve vlastnictví obce/ve vlastnictví třetích (pronajímajících) osob vč. NNO (podle provozovatele, druhu a cílových skupin)	Byt	0
Počet metodických produktů	Počet metodik, plánů a strategií vztahujících se k bydlení v obci/městě	Produkt	4 (Rámcová strategie rozvoje města 2014-2024, Komunitní plán rozvoje soc. služeb města 2014-2017, Metodika sociálního bydlení 2016, SPSZ 2017-2020)
PREVENCE KRIMINALITY			
Počet pachatelů trestných činů	Počet pachatelů trestných činů a přestupků v obci (z toho mládež) za poslední kalendářní rok.	Pachatel	901

Počet trestných činů a přestupků	Typy a počet trestných činů (majetkové trestné činy - z nich krádeže, vloupání, násilné trestné činy, drogové trestné činy, extremistické trestné činy a akce) a přestupků (z toho proti občanskému soužití) spáchaných obyvateli obce za poslední kalendářní rok.	Trestný čin/přestupek	1504 tr. činů
Počet navrátilců z výkonu trestu odnětí svobody	Počet navrátilců z výkonu trestu odnětí svobody za poslední kalendářní rok	Počet navrátilců	117
Počet případů dětí a mladých lidí řešených sociálním kurátorem, etopedem, psychologem nebo pedagogem.	Počet případů dětí a mladých lidí ze sociálně vyloučených lokalit řešených sociálním kurátorem, etopedem, psychologem a pedagogem za poslední kalendářní rok.	Případ	507 Děti 265 Mladiství 242
Míra drogové závislosti	Kvalifikovaný odhad terénních pracovníků o povaze drogové závislosti v sociálně vyloučené lokalitě za poslední kalendářní rok.	Podíl	Do 10 % obyvatel
Počet heren a zastaváren	Počet heren a zastaváren v blízkosti SVL.	Počet zařízení	Herny 10 Počet videoloterijních terminálů 27 Počet herních přístrojů 0 Počet nelegálních heren heren 1 Počet nelegálních hracích přístrojů - kvízomatů 12
Počet programů prevence kriminality	Počet a druh programů prevence kriminality zaměřených na sociálně vyloučené lokality za poslední kalendářní rok.	Program	Pouliční liga Happy day Program Prevence Světlo – přednášky na ZŠ a SŠ Preventivní program Městské policie – přednášky na ZŠ
Počet probačních a mediačních programů	Počet a druh probačních a mediačních programů zaměřených na sociálně vyloučené lokality za poslední kalendářní rok.	Program	2 programy zaměřené na mladistvé
Kapacita programů prevence kriminality	Kapacita programů prevence kriminality zaměřených na sociálně vyloučené lokality za poslední kalendářní rok (počet podpořených osob podle jednotlivých programů a cílové skupiny).	Osoba/akce/...	2300

Kapacita probačních a mediačních programů	Kapacita probačních a mediačních programů zaměřených na sociálně vyloučené lokality za poslední kalendářní rok (počet podpořených osob podle jednotlivých programů a cílové skupiny).	Osoba	8 mladistvých
Počet metodických produktů	Počet metodik, plánů a strategií vztahujících se k bezpečnosti a prevenci kriminality v obci/městě.	Produkt	2 (Rámcová strategie rozvoje města 2014 – 2024, SPSZ 2017-2020)

5.2 Analýza rizik implementace SPSZ

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení	Prevence
Nedostatek odborníků na poptávané pracovní pozice	Vysoká	Vysoká	Pravidelně na jednáních tematických pracovních skupin LP a na PSPI	Nabídka pozic prostřednictvím tzv. email rozesílače města (město, NNO, okolní obce atd.), oslovování budoucích absolventů UJEP, příp. jiných VŠ a VOŠ
Nedosažení vytyčených indikátorů v realizovaných projektech	Nízká	Vysoká	Pravidelně na jednáních tematických pracovních skupin LP a na PSPI	Průběžný monitoring indikátorů na PSPI, případně na tematických PS
Nízká kvalita podaných projektů	Nízká	Vysoká	Průběžně před podáním jednotlivých projektů, individuální konzultace	Projektové poradenství ASZ, projektové dny pro žadatele ASZ ve spolupráci s MPSV
Absence zákona o sociálním bydlení	Střední	Střední	Průběžné sledování legislativního procesu	Lobbing, podněty ASZ a Statutárního města Chomutov

5.3 Indikátorová tabulka SPSZ

INDIKÁTOROVÁ TABULKA							
Oblast	Priorita	Cíl	Opatření	Zdroj	Indikátor	Hodnota	Termín
Be	1. Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Chomutova	1.1	1.1.1	SMCH	Nové pozice - strážníci Městské policie (navýšení)	8	Do roku 2020
Be	1. Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel Chomutova	1.2	1.2.1	ÚP, SMCH, jiný	Asistenti prevence kriminality	20	Každoročně do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.1	3.1.1	SMCH, jiný	Koncepce prevence kriminality města Chomutova	1	Do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.2	3.2.1	SMCH, jiný	Přednášky (prevence kriminality) MP na MŠ a ZŠ	Min. 150	Každoročně do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.2	3.2.2	Jiný	Přednášky (prevence kriminality) PČR na ZŠ a SŠ	Několik desítek	Každoročně do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.2	3.2.3	MŠMT, jiný	Přednášky (prevence kriminality) NNO na ZŠ a SŠ	Min. 20	Každoročně do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.3	3.3.1	OPZ KPSVL, jiný	Preventivní akce v NZDM	Min. 24	Každoročně do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.3	3.3.3	MV ČR, jiný	Workshopy, diskuse (prevence kriminality ve věznici Všechny pro ZŠ a SŠ	35	Každoročně do roku 2020
Be	3. Prevence a osvěta v oblasti bezpečnosti	3.3	3.3.4	MV ČR, jiný	Turnaje pouliční ligy malé kopané	4	Každoročně do roku 2020
Be	4. Zmírňování rizik návykového chování	4.1	4.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice terénních pracovníků	3	2019-2020
Be	4. Zmírňování rizik návykového chování	4.1	4.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice pracovníků odborného sociálního poradenství	1	2019-2020
Be	4. Zmírňování rizik návykového chování	4.2	4.2.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby závislé či závislostmi ohrožené (podpora prostřednictvím OSP)	150	Do roku 2020
Be	4. Zmírňování rizik návykového chování	4.3	4.3.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby závislé či závislostmi ohrožené (podpora	350	Do roku 2020

					prostřednictvím TP)		
Be	5. Podpora penitenciární a postpenitenciární péče	5.1	5.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby ve výkonu trestu a po propuštění z výkonu trestu (podpora resocializace)	40	Do roku 2020
Be	5. Podpora penitenciární a postpenitenciární péče	5.2	5.2.1	OPZ KPSVL, jiný	Mladiství ve výkonu trestu a po propuštění z výkonu trestu (podpora resocializace)	10	Do roku 2020
Be	6. Podpora obětí trestných činů	6.1	6.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Poradna pro oběti trestných činů	1	2019-2020
Be	6. Podpora obětí trestných činů	6.1	6.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Oběti trestných činů (podpora prostřednictvím OSP atd.)	100	Do roku 2020
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.1	1.1.1	OPZ, SMCH, jiný	Lokální koncepce sociálního bydlení města Chomutova (vznik a implementace)	1	Do roku 2020
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.2	1.2.1	IROP ITI, IROP SVL	Sociální byty	50	Do roku 2020
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.3	1.3.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Nové pozice terénních sociálních pracovníků města pro oblast sociálního bydlení	5	2019-2020
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.5	1.5.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Rodiny či jednotlivci podpoření v sociálním bydlení	60	Do roku 2020
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.6	1.6.1	OPZ (ne KPSVL), jiný	Nová pozice garanta sociálního bydlení města	1	Do roku 2017
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.6	1.6.1	OPZ (ne KPSVL), jiný	Nové pozice terénních sociálních pracovníků města pro oblast sociálního bydlení	2	Do roku 2017
By	1. Vytvoření efektivního systému sociálního bydlení	1.7	1.7.1	OPZ ITI, jiný	Metodika sociálního bydlení Ústecko-chomutovské aglomerace	1	Do roku 2018

					(spolu s dalšími městy)		
By	2. Podpora a rozvoj systému krizového bydlení	2.1	2.1.1	IROP SVL, SMCH, jiný	Nízkoprahové denní centrum s hygienickým střediskem	1	Do roku 2020
By	2. Podpora a rozvoj systému krizového bydlení	2.1	2.1.2	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Osoby bez přístřeší (podpora v NDC)	200	Do roku 2020
By	2. Podpora a rozvoj systému krizového bydlení	2.2	2.2.1	IROP SVL, SMCH, jiný	Noclehárna pro ženy	1	Do roku 2020
By	2. Podpora a rozvoj systému krizového bydlení	2.3	2.3.1	OPZ KPSVL, jiný	Lůžka noclehárny pro ženy (vznik)+lůžka noclehárny pro muže (podpora)	4+10	Do roku 2020
By	2. Podpora a rozvoj systému krizového bydlení	2.4	2.4.1	IROP ITI, SMCH. Jiný	Azylový dům pro rodiny s dětmi	2	Do roku 2020
By	2. Podpora a rozvoj systému krizového bydlení	2.5	2.5.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Rodiny s dětmi ve službě azylového domu	Min. 2	Do roku 2020
By	3. Evaluace různých forem sociálního (včetně krizového) bydlení města Chomutova	3.1	3.1.1	ASZ, jiný	Evaluace sociálního (včetně) krizového bydlení	1	Do roku 2021
By	4. Podpora socializace mladých lidí prostřednictvím bydlení	4.1	4.1.1	IROP ITI, SMCH, jiný	Byty pro účely zřízení služby domů na půl cesty	2	Do roku 2020
By	4. Podpora socializace mladých lidí prostřednictvím bydlení	4.2	4.2.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené ve službě domu na půl cesty (kapacita)	Min. 4	Do roku 2020
By	5. Zlepšení života obyvatel na ohrožených sídlištích	5.1	5.1.1	ASZ, OPZ (ne KPSVL)	Tematický výzkum pro oblast bydlení	1	Do roku 2017
By	5. Zlepšení života obyvatel na ohrožených sídlištích	5.2	5.2.1	OPZ KPSVL, jiný	Nábytková banka	1	Do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.1	1.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice terénních pracovníků	2	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.1	1.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice pracovníků SAS	2	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.2	1.2.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené prostřednictvím TP	500	Do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.2	1.2.1	OPZ KPSVL,	Rodiny podpořené	90	Do roku 2020

				jiný	prostřednictvím SAS		
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.3	1.3.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice terénních pracovníků	2	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.4	1.4.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené prostřednictvím TP	70	Do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.5	1.5.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice pracovníků OSP	1	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.6	1.6.1	OPZ KPSVL, jiný	Rodiny podpořené prostřednictvím OSP	Max. 50	Do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.7	1.7.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice pracovníků SAS	2	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.7	1.7.1	OPZ KPSVL, jiný	Rodiny podpořené prostřednictvím SAS	60	Do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.7	1.7.2	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice pracovníků SAS	2	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.7	1.7.2	OPZ KPSVL, jiný	Rodiny podpořené prostřednictvím SAS	40	Do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.8	1.8.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice terénních soc. pracovníků města	3	2019-2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.10	1.10.1	MPSV, jiný	Případové konference prostřednictvím OSPOD	20	Každoročně do roku 2020
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.11	1.11.1	OPZ (ne KPSVL)	Podpora nové pozice lokálního síťáře OSPOD (KÚÚK)	1	Do roku 2019
Ro	1. Podpora ohrožených rodin a jednotlivců	1.13	1.13.1	OPZ KPSVL, jiný	Rozvoj potravinové banky	1	Do roku 2020
Ro	2. Podpora občanské sounáležitosti	2.1	2.1.1	IROP SVL, SMCH, jiný	Komunitní centrum Zahradní	1	Do roku 2020
Ro	2. Podpora občanské sounáležitosti	2.2	2.2.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Nové pracovní pozice – zajištění provozu KC Zahradní	6	Do roku 2020
Ro	2. Podpora občanské sounáležitosti	2.2	2.2.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Osoby podpořené v KC Zahradní	150	Do roku 2020
Ro	3. Podpora ohrožené mládeže	3.1	3.1.1	IROP SVL, SMCH,	NZDM Zahrada na sídlišti Zahradní	1	Do roku 2020

				jiný			
Ro	3. Podpora ohrožené mládeže	3.1	3.1.2	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené v NZDM Zahrada	70	Do roku 2020
Ro	3. Podpora ohrožené mládeže	3.2	3.2.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené v NZDM na sídlišti Kamenná	80	Do roku 2020
Ro	3. Podpora ohrožené mládeže	3.2	3.2.2	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené v NZDM na sídlišti Březenecká	40	Do roku 2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.1	4.1.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Koncepce protidluhové politiky města	1	Do roku 2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.2	4.2.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Nová pozice protidluhového koordinátora města	0,5	2019-2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.3	4.3.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Nové pozice TSP města pro dluhovou problematiku	2	2019-2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.3	4.3.2	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Osoby podpořené prostřednictvím TSP města	40	Do roku 2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.4	4.4.1	OPZ KPSVL, jiný	Nové pozice pracovníků OSP	2,5	2019-2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.4	4.4.1	OPZ KPSVL, SMCH, jiný	Osoby podpořené prostřednictvím OSP	3000	Do roku 2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.4	4.4.2	OPZ KPSVL, jiný	Nová pozice dluhového poradce	0,5	2019-2020
Ro	4. Zmírňování zadluženosti ohrožených obyvatel	4.4	4.4.2	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené prostřednictvím dluhového poradce	200	Do roku 2020
Ro	5. Rozvoj aktivizačních a motivačních programů pro ohrožené osoby	5.1	5.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené v rámci aktivizačních a motivačních programů	40	Do roku 2020
Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.1	1.1.1	MPSV	Osoby zaměstnané formou VPP	148	Každoročně od roku 2017
Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.1	1.1.2	MPSV	Osoby zaměstnané formou SÚPM	5	Každoročně od roku 2017

Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.2	1.2.1	MPSV	Osoby kvalifikované prostřednictvím rekvalifikace zvolené	25	Každoročně od roku 2017
Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.2	1.2.1	MPSV	Osoby kvalifikované prostřednictvím rekvalifikace zabezpečované	35	Každoročně od roku 2017
Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.3	1.3.1	MPSV	Osoby navrácené z evidence ÚP do školního procesu	5	Každoročně od roku 2017
Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.4	1.4.1	MPSV	Osoby podpořené Job kluby ÚP	60	Každoročně od roku 2017
Za	1. Podpora zaměstnanosti dlouhodobě nezaměstnaných osob a osob ohrožených sociálním vyloučením	1.4	1.4.2	MPSV	Osoby podpořené prostřednictvím pracovních poradců ÚP	100	Každoročně od roku 2017
Za	2. Prostupné zaměstnávání – zvýšení zaměstnanosti	2.1	2.1.1	OPZ (ne KPSVL), SMCH, jiný	Nové pracovní pozice pro osoby znevýhodněné především věkem a nízkou kvalifikací	50	Do roku 2020
Za	5. Rozvoj aktivizačních a motivačních programů pro ohrožené osoby	5.1	5.1.1	OPZ KPSVL, jiný	Osoby podpořené při vstupu na trh práce	110	Do roku 2020
MPI	Oblast vzdělávání viz Místní plán inkluze (MPI)	MPI	MPI	OPVVV, IROP	Indikátory viz MPI	MPI	MPI

5.4 Čerpání v Koordinovaném přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám z ESI fondů

Fond	Operační program	Prioritní osa	Investiční priorita	Specifický cíl	Alokace (Kč)
ESF	OPZ	2	2.1	2.1.1	192.500.000
				2.1.2	0
ESF	OP VVV	3	3.3	3.3.1	12.253.331
EFRR	IROP	2	9A	2.1	52.300.000
			9C	2.2	0
			10	2.4	323.166.160
KPSVL celkem:					580.219.491

Celkový rozpočet SPSZ (KPSVL, SVL) a jeho čerpání

Oblast	Priorita	Cíl	Opatření	Částka celkem (Kč)	Finanční zdroj
Be	4	4.2	4.2.1	2.860.000	OPZ KPSVL
Be	4	4.3	4.3.1	8.250.000	OPZ KPSVL
Be	5	5.1	5.1.1	12.320.000	OPZ KPSVL
Be	6	6.1	6.1.1	3.080.000	OPZ KPSVL
By	1	1.2	1.2.1	7.700.000	IROP SVL
By	1	1.3	1.3.1	20.240.000	OPZ KPSVL
By	2	2.1	2.1.1	4.000.000	IROP SVL
By	2	2.1	2.1.2	5.940.000	OPZ KPSVL
By	2	2.3	2.3.1	5.610.000	OPZ KPSVL
By	2	2.5	2.5.1	21.560.000	OPZ KPSVL
By	4	4.2	4.2.1	7.480.000	OPZ KPSVL
Ro	1	1.1	1.1.1	12.980.000	OPZ KPSVL
Ro	1	1.3	1.3.1	8.030.000	OPZ KPSVL
Ro	1	1.5	1.5.1	4.730.000	OPZ KPSVL
Ro	1	1.7	1.7.1	6.160.000	OPZ KPSVL
Ro	1	1.7	1.7.2	9.240.000	OPZ KPSVL
Ro	2	2.1	2.1.1	35.000.000 (dle podmínek výzvy)	IROP SVL
Ro	2	2.2	2.2.1	11.000.000	OPZ KPSVL
Ro	3	3.1	3.1.1	5.600.000	IROP SVL
Ro	3	3.1	3.1.2	6.600.000	OPZ KPSVL
Ro	3	3.2	3.2.1	9.020.000	OPZ KPSVL
Ro	3	3.2	3.2.2	4.840.000	OPZ KPSVL
Ro	4	4.4	4.4.1	15.290.000	OPZ KPSVL
Ro	5	5.1	5.1.1	5.280.000	OPZ KPSVL
Za	5	5.1	5.1.1	11.990.000	OPZ KPSVL
MPI	ZŠ			49.766.16 (dle podmínek výzvy)	IROP SVL
MPI	ZŠ a MŠ Duhová cesta			18.400.000	IROP SVL
MPI	MŠ			40.000.000 (dle podmínek výzvy)	IROP SVL
MPI	Science Centrum (Lázně)			200.000.000 (dle podmínek výzev)	IROP SVL
MPI	SVČ, ZOO			15.000.000	IROP SVL
MPI	ČvT			7.693.204	OPVVV KPSVL
MPI	SMCH			4.560.127	OPVVV KPSVL
SPSZ celkem:					
580.219.491 Kč					

5.4.1 Čerpání v rámci OPZ KPSVL

Fond	Operační program	Prioritní osa	Investiční priorita	Specifický cíl	Alokace (Kč)
ESF	OPZ	2	2.1	2.1.1	192.500.000

Operační program Zaměstnanost (Prioritní osa 1, Investiční priorita 2.1)

					Operační program	Alokace (Kč)
Oblast	Priorita	Cíl		Opatření	Specifický cíl	
Be	4	4.2		4.2.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	2.860.000
Be	4	4.3		4.3.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	8.250.000
Be	5	5.1		5.1.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	12.320.000
Be	6	6.1		6.1.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	3.080.000
By	1	1.3		1.3.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	20.240.000
By	2	2.1		2.1.2	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	5.940.000
By	2	2.3		2.3.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	5.610.000
By	2	2.5		2.5.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	21.560.000
By	4	4.2		4.2.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	7.480.000
Ro	1	1.1		1.1.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením	12.980.000

					nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	
Ro	1	1.3		1.3.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	8.030.000
Ro	1	1.5		1.5.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	4.730.000
Ro	1	1.7		1.7.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	6.160.000
Ro	1	1.7		1.7.2	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	9.240.000
Ro	2	2.2		2.2.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	11.000.000
Ro	3	3.1		3.1.2	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	6.600.000
Ro	3	3.2		3.2.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	9.020.000
Ro	3	3.2		3.2.2	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	4.840.000
Ro	4	4.4		4.4.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	15.290.000
Ro	5	5.1		5.1.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	5.280.000
Za	5	5.1		5.1.1	2.1.1: Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce	11.990.000
OPZ celkem:						192.500.000

5.4.2 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (Prioritní osa 3)

Alokace

Priorita	Ob. cíl	Opat.	Investiční priorita	Alokace (Kč)
Viz Místní plán inkluzie	Viz Místní plán inkluze		3.3 Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin, jako jsou Romové	7.693.204
Viz Místní plán inkluzie	Viz Místní plán inkluze		3.3 Socio-ekonomická integrace marginalizovaných skupin, jako jsou Romové	4.560.127
			OPVVV celkem:	12.253.331

5.4.3 Integrovaný regionální operační program (Prioritní osa 2)

Operační program

Oblast	Priorita	Cíl	Opatření	Investiční priorita	Alokace (Kč)
By	1	1.2	1.2.1	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	7.700.000
By	2	2.1	2.1.1	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	4.000.000
Ro	2	2.1	2.1.1	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke	35.000.000 (částka bude přizpůsobena podmínkám výzvy)

				komunitním službám	
Ro	3	3.1	3.1.1	9 A: Investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k celostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, podporou sociálního začlenění díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám a přechodem od institucionálních ke komunitním službám	5.600.000
Viz Místní plán inkluze (MPI)	MPI (ZŠ)	MPI	MPI	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	49.766.160
MPI	MPI (MŠ)	MPI	MPI	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	40.000.000 (příp. více či méně dle podmínek výzev)
MPI	MPI (MŠ a ZŠ Duhová cesta)	MPI	MPI	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	18.400.000
MPI	MPI (SMCH – Zoopark a Středisko volného času)	MPI	MPI	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	15.000.000
MPI	MPI (Science Centrum - Lázně)	MPI	MPI	10: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu	200.000.000 (příp. více či méně dle podmínek výzev)
IROP celkem:					375.466.160

Seznam použitých zkratk

APK	Asistent prevence kriminality
APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
CS	Cílová skupina
ČSÚ	Český statistický úřad
DnB	Doplatek na bydlení
ESF	Evropské strukturální fondy
EU	Evropská unie
HN	Hmotná nouze
CHB	Chomutovská bytová
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	Integrated Territorial Investments (Integrované územní investice)
KC	Komunitní centrum
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
KÚÚK	Krajský úřad Ústeckého kraje
LP	Lokální partnerství
MAS/MAP	Místní akční skupina / místní akční plán
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MOP	Mimořádná okamžitá pomoc
MP	Městská policie
MPI	Místní plán inkluze
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
NDC	Nízkoprahové denní centrum
NNO	Nestátní nezisková organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSP	Odborné sociální poradenství
OSPOD	Orgán/oddělení sociálně právní ochrany dětí
OSV	Odbor sociálních věcí
OSV MMCH	Odbor sociálních věcí Magistrátu města Chomutov
OZP	Osoby zdravotně postižené
PČR	Policie České republiky
PMS	Probační a mediační služba
PnŽ	Příspěvek na živobytí
PS	Pracovní skupina
PSPI	Pracovní skupina projekty a implementace
RT	Rejstřík trestů
SAS	Sociálně aktivizační služby
SBD	Stavební bytové družstvo
SLBD	Sčítání lidí, bytů a domů
SMCH	Statutární město Chomutov
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SPSZ	Strategický plán sociálního začleňování

SSP	Státní sociální podpora
SŠ	Střední škola
SÚPM	Společensky účelné pracovní místo
SVJ	Společenství vlastníků jednotek
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
TP	Terénní práce
UJEP	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
ÚO PČR	Územní odbor Policie České republiky
ÚP	Úřad práce
ÚP KoP	Úřad práce, kontaktní pracoviště Chomutov
VOŠ	Vyšší odborná škola
VPP	Veřejně prospěšné práce
VŠ	Vysoká škola
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZŠ	Základní škola

Zdroje informací

MPSV ČR

Strategie sociálního začleňování 2014 -2020

Analýza sociálně vyloučených lokalit 2015

<https://www.esfcr.cz/mapa/>

Webové stránky agentury pro sociální začleňování

www.socialni-zaclenovani.cz/

MV ČR

Statistiky: Cizinci s povoleným pobytem

Český statistický úřad

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky>

Regionální výstupy: Ročenky

<https://www.czso.cz/csu/czso/krajske-rocenky>

Katastr nemovitostí – Český úřad zeměměřičský a katastrální

Město Chomutov

www.chomutov-mesto.cz

Analýza efektivnosti poskytování sociálních služeb v Sociálním centru Kamínek, Chomutov 2013-2015

Rámcová strategie rozvoje statutárního města Chomutova 2014-2024

Koncepce sociální politiky statutárního města Chomutova se zaměřením na sociální začleňování 2013-2015

Koncepce rodinné politiky statutárního města Chomutova 2013-2020

Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb statutárního města Chomutova 2014 - 2017

Analýza rizikových lokalit v Chomutově

Sborník ubytoven v Chomutově

Interaktivní mapa města Chomutova

http://gis.chomutov-mesto.cz/tms/obcan_a/index.php?frame

Správní obvody pracovníků Odboru sociálních věcí Magistrátu města Chomutova

Lokality Městské policie Chomutov

Městská policie Chomutov

<http://www.mpchomutov.cz/>

Ústecký kraj

Bezpečnostní analýza Ústeckého kraje 2012-2016

Mapa kriminality

<http://www.mapakriminality.cz/>

Hronová, J.: Přístup města Chomutova k řešení problémů sociálně vyloučených Romů, 2012

https://is.muni.cz/th/57415/fss_m/Diplomova_prace.pdf

Seznam příloh

1. Místní plán inkluze Chomutov 2017 – 2020
2. Vstupní analýza Chomutov 2016 (ASZ)
3. Memorandum o spolupráci mezi Odborem pro sociální začleňování Úřadu vlády (ASZ) a statutárním městem Chomutovem
4. Jednací řád Lokálního partnerství Chomutov

Usnesení ZaMěst č. 290/16 z 21. 11. 2016

Změna Zřizovací listiny organizační složky statutárního města Chomutova Sociální centrum Kamínek

Zastupitelstvo statutárního města Chomutova

schvaluje

změnu Zřizovací listiny organizační složky statutárního města Chomutova Sociální centrum Kamínek.

Usnesení ZaMěst č. 291/16 z 21. 11. 2016

Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Chomutova 2017 - 2020

Zastupitelstvo statutárního města Chomutova

schvaluje

Strategický plán sociálního začleňování statutárního města Chomutova 2017 - 2020.

Usnesení ZaMěst č. 292/16 z 21. 11. 2016

Rezignace člena Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

Zastupitelstvo statutárního města Chomutova

bere na vědomí

rezignaci Mgr. Terezy Dvořákové na funkci člena Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost k 30. 08. 2016.

Usnesení ZaMěst č. 293/16 z 21. 11. 2016

Schválení předfinancování projektů předkládaných do Programu spolupráce svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020

Zastupitelstvo statutárního města Chomutova

souhlasí

s podáním žádosti PZOO na realizaci projektu "Příroda HANDMADE" včetně zajištění spolufinancování projektu v celkové výši 7.577.071,- Kč při možnosti získání dotace ve výši 80% celkových způsobilých výdajů projektu. Spoluúčast PZOO je 1.515,414,- Kč. Zřizovatel souhlasí s uzavřením Smlouvy o spolupráci PZOO s Lead partnerem projektu, Naturschutzzentrum Erzgebirge gGmbH (Centrum ochrany přírody), Am Sauwald 1, OT Dörfel, D-09487 Schleittau, Německo. Projekt bude realizován za podmínky získání dotace z Programu spolupráce svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020.

Usnesení ZaMěst č. 294/16 z 21. 11. 2016

Dodatek č. 1 ke smlouvě o poskytnutí dotace č. d201600452 - Člověk v tísni, o.p.s.

Zastupitelstvo statutárního města Chomutova

schvaluje

uzavření dodatku č. 1 ke smlouvě o poskytnutí dotace č. d201600452 uzavřené dne 26. 9.2016 s Člověkem v tísni, o.p.s., IČ: 25755277, sídlo: Šafaříkova 635/24, Praha 2 12000, jehož předmětem bude úprava doby uznatelnosti nákladů projektu v čl. II odst. 4 smlouvy, a to nově od 1. 7. 2016 do 30. 6. 2019, a s tím související prodloužení termínu vyúčtování dotace v čl. IV. odst. 10 smlouvy, a to do 30. 8. 2019.

Usnesení ZaMěst č. 295/16 z 21. 11. 2016

Volba člena Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost

Zastupitelstvo statutárního města Chomutova

volí

za člena Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Mgr. Dagmar Vlčkovou, DiS. s účinností od 1. 12. 2016.

Ing. Daniel Černý
primátor
statutárního města Chomutova

JUDr. Marek Hrabáč
náměstek primátora
statutárního města Chomutova

Vyjádření Agentury pro sociální začleňování

ke Strategickému plánu sociálního začleňování města Chomutova

(schváleného dne 21.11.2016)

Kritérium	Komentář
Účinnost/úspěšnost předchozího strategického plánu	Město Chomutov spolupracovalo s Agenturou pro sociální začleňování již v letech 2010 - 2012. Spolupráce skončila poté, co nebyl Strategický plán sociálního začleňování schválen.
Soulad strategického plánu se strategickými dokumenty ČR v oblasti sociálního začleňování a se souvisejícími dílčími politikami, strategiemi a plány	Cíle a opatření obsažená v SPSZ jsou v souladu se Strategií sociálního začleňování 2014 – 2020. Opatření a cíle pro oblast bydlení jsou v souladu s aktuálním zněním Koncepce bydlení ČR do roku 2020. Na krajské a obecní úrovni je SPSZ Chomutov v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2015 – 2017 a Komunitním plánem sociálních a souvisejících služeb statutárního města Chomutova na období 2014 – 2017. Významní lokální a regionální partneři byli zapojeni do tvorby SPSZ přímou účastí v Lokálním partnerství Chomutov a jeho 6 pracovních skupinách.
Kvalita procesu strategického plánování	Do procesu strategického plánování byli v souladu s metodikou KPSVL zapojeni zástupci místní, regionální i státní správy, příspěvkových organizací, nestátních organizací, soukromých subjektů, zástupců z řad veřejnosti a osob s dobrou znalostí

	sociálně vyloučených lokalit. Jednání lokálního partnerství i šesti pracovních skupin probíhalo na bázi rovnosti, včetně rozhodování. Zapojení sekundární cílové skupiny bylo zajištěno i zjišťováním názorů prostřednictvím terénních pracovníků odboru sociálních věcí, příspěvkových organizací a neziskových organizací. Lokální partnerství i pracovní skupiny se podílely na tvorbě analytické části, návrhu priorit, definici cílů a opatření SPSZ a sběru kvantitativních dat.
Kvalita zpracování strategického plánu	Text SPSZ je zpracován dle osnovy formuláře daného aktuální metodikou KPSVL. Je uvedena analytická část s celkovým popisem situace v lokalitě a principů sociálního začleňování, podoby lokálního partnerství a 6 pracovních skupin. Podrobná analýza je uvedena též u každé tematické oblasti, následuje SWOT analýza a definice priorit a cílů. V návrhové části jsou rozpracovány priority, cíle a opatření, včetně subjektů, termínů realizace a výstupů. Implementační fáze popisuje role jednotlivých partnerů v realizaci SPSZ a nástroje monitoringu plnění. V přílohách jsou uvedeny kvantitativní ukazatele popisující výchozí stav sociálního vyloučení v Chomutově a rozpis nákladů na jednotlivá opatření provázaných se zdroji relevantních operačních programů.
Respektování intervenční logiky (dodržení principu „problém-příčina-návrh řešení“)	SPSZ respektuje intervenční logiku strategického plánování. V analytické části je popsána míra sociálního vyloučení, základní fakta jsou shrnuta ve SWOT analýzách za jednotlivé tematické oblasti (bezpečnost, bydlení, zaměstnanost, rodina, mládež, dluhy a zdraví). Identifikované nedostatky a potřeby se odrážejí v navržených cílech a opatřeních, včetně výstupů jejich naplnění, identifikátorů.
Dopady strategického plánu	SPSZ obsahuje popis žádoucího stavu, ke kterému má strategický plán přispět včetně jeho dopadů na cílovou skupinu. Tento popis je kvantifikován formou předpokládaných realizovaných opatření, počty podpořených osob a zavedených služeb a aktivit. Způsob

	evaluace strategického plánu je v dokumentu patřičně popsán.
Způsobilost strategického plánu pro čerpání dotací v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám	Cíle, opatření a cílové skupiny obsažené v SPSZ odpovídají cílům, podporovaným aktivitám a cílovým skupinám příslušných operačních programů zařazených do KPSVL. Čerpání z operačních programů zařazených do KPSVL je ve strategickém plánu přehledně zpracováno do tabulek umožňujících stanovení alokací ve výzvách.
Celkový komentář	SPSZ města Chomutova odpovídá principům a metodice KPSVL a navazuje na relevantní strategické dokumenty. SPSZ je obsahově provázán s příslušnými operačními programy. Agentura pro sociální začleňování DOPORUČUJE Strategický plán sociálního začleňování města Chomutova k financování v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám.

Vyjádření za Agenturu pro sociální začleňování zpracoval:

Dne 6. ledna 2017

Zpracovala: Mgr. Kamila Zinčenkova

Funkce: Lokální konzultantka ASZ pro Chomutov

Schválil: Mgr. Radek Jiránek

Funkce: Ředitel Agentury pro sociální začleňování

Podpis:

